

LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA ORGANITZA LES JORNADES
«EL VALOR DE L'ACCIÓ POLÍTICA I LA SEVA DIMENSIÓ ÈTICA»

Política, vocació de servei

HERRERO DE MIÑÓN: «La política només val la pena si serveix per a la promoció de valors ètics»

Davant del descrèdit que viu avui la classe política a les societats occidentals, la Facultat de Teologia de Catalunya ha volgut trencar una llança a favor d'un col·lectiu al qual sovint se'l jutja per les males accions d'una minoria. Aquest va ser l'objectiu de les jornades «El valor de l'acció política i la seva dimensió ètica», celebrades al Seminari Conciliar de Barcelona el 8 i 9 de febrer passat. Les Jornades van comptar amb uns ponents d'excepció: Guzmán Carriquiry, sotsecretari del Pontifici Consell de Laics a Roma; Joan Majó, exministre d'Indústria i Energia; Eugeni Gay, membre del Tribunal Constitucional; Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón, exdiputat a Corts i membre del Consell d'Estat, i Miquel Roca i Junyent, exdiputat a Corts per CiU.

P 2-4

Llibre amb motiu dels 90 anys de Mn. Ballarín

Després de dos anys d'entrevistes amb l'autor de *Mossèn Tronxo* la periodista Mònica Fulquet ha publicat el llibre *Què pensa Josep M. Ballarín*, en què s'exposa l'opinió que té el capellà més mediàtic d'aquest país sobre qüestions com ara l'Església, la política actual o el futur de Catalunya. El llibre, publicat per Dèria Editors, està prologat per Jordi Pujol, Pasqual Maragall i Joan Laporta, i va ser presentat a Barcelona enmig d'una gran expectació.

P 23

CARDENAL PETER KODWO APPIAH TURKSON
president del Pontifici Consell Justícia i Pau

«Hem de defugir els estereotips sobre l'Àfrica»

P 7

Trobades unes relíquies de sant Fructuós als Estats Units

L'Associació Cultural Sant Fructuós recentment ha tingut notícia de l'existència d'una relíquia de sant Fructuós, el bisbe màrtir de Tarragona que morí cremat a l'amfiteatre romà de la ciutat, l'any 259 sota la persecució dels emperadors Valerià i Gal·liè. Aquesta relíquia s'ha trobat en una església de la localitat de Taunton, a l'estat de Massachusetts.

P 17

Panoràmiques de Montserrat en altíssima resolució

El patronat de la muntanya de Montserrat ha penjat a la seva pàgina web una sèrie de gigafotos —imatges panoràmiques d'alta resolució— preses des de diferents punts del territori que l'envolta. Aquestes fotografies han estat realitzades amb els últims avenços tecnològics, cosa que permet observar-ne els detalls amb una gran nitidesa.

P 23

CatCristRecursos

Suplement mensual de formació catequètica, bíblica i litúrgica

Sumari

P 6 Missatge papal per a Quaresma

P 8 Càritas: gràcies en nom d'Haití

P 19 Propostes solidàries juvenils

P 21 Antoni Bascompte, «in memoriam»

P 22 Pisos d'acollida per a col·lectius exclosos

Editorial

Crisi de valors i desafecció política

Avui ens trobem no tan sols amb una greu crisi econòmica, sinó també amb una crisi de valors humans que s'expressa políticament en allò que s'ha anomenat *desafecció*. El descrèdit de la política i dels polítics no és nou, però s'ha accentuat per culpa de casos de corrupció, d'escàndols urbanístics, o de desviació de diners públics els darrers mesos. El mot *desafecció* va ser emprat inicialment per al·ludir a la possible desvinculació de Catalunya en relació amb Espanya per culpa dels problemes derivats del finançament de la Generalitat i pel retard inaudit en la sentència de l'Estatut. Després s'ha utilitzat com una paraula genèrica per fer referència a la distància entre governants i governats. En podem dir de moltes maneres. La realitat és que avui hi ha una notable crisi de la política i dels polítics.

Ens trobem amb la paradoxa que, tot i omplir-se la boca amb la paraula *democràcia*, els poders públics no acaben de trobar una ciutadania que els segueixi, i en ocasions sembla que només sigui necessària per tal de legitimar les regles de joc del sistema mitjançant les eleccions. Aquesta situació pot provocar una democràcia de baixa intensitat, per la qual cosa és urgent aprofundir en la qualitat de la democràcia tant en l'àmbit institucional com social i, de manera especial, en els valors humans. Només així es podrà passar d'una «democràcia governada» a una «democràcia governant» en la qual la ciutadania tingui un paper més actiu, més responsable i amb més capacitat de decisió real sobre les actuacions dels responsables públics. Sovint, en canvi, l'exercici de la ciutadania responsable es confon o resta amagat pel protagonisme de grups subvencionats o de xarxes clientelars. A casa nostra els reiterats pactes contra el

partit que ha guanyat les eleccions ha ofès moltes persones i n'ha desconcertat d'altres. Dir que és legítim potser és merament una excusa retòrica. Quan un partit descobreix que no cal guanyar les eleccions per tal d'arribar al poder i es conforma amb poder sumar, és lògic que provoqui desafecció entre els ciutadans. Aquests es pregunten per què han d'anar a votar, si després uns quants professionals de la política decideixen per ells. D'altra banda, és relativament fàcil dedicar-se a la política sense gaire «control efectiu de qualitat». Trobem massa personal que fa anys i panys que viu del pressupost públic, sense estudis o coneixements específics, tot esperant la jubilació. Que la democràcia és manifestament millorable es pot observar també en l'estil endogàmic amb què s'exerceix el poder. Com que els representants no són escollits nominalment sinó en el marc d'unes llistes tancades, el gran valor a fomentar és la fidelitat a qui fa la llista i no als votants o la ciutadania en general. A més, el control de la informació mitjançant campanyes o butlletins de propaganda amb diners públics, dificultant l'accés a la documentació als grups de l'oposició, o fent informes inútils amb diners públics, són malaureadament pràctiques massa habituals. Però no podem perdre l'esperança. Els cristians hem d'aportar el nostre granet de sorra a la regeneració moral que la situació actual ens demana. Hem de testimoniar virtuts cíviques per tal de construir un país de qualitat, tot lluitant per la construcció del regne de Déu i de la civilització de l'amor. Els actuals moments de crisi econòmica i moral ens haurien d'esperonar encara més en la tasca sempre difícil de treballar per als altres des de la política, i des dels moviments socials de tot tipus.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta**Redactors:** Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Arxiu i fotografia:** Eulàlia Grande**Corresponsals:** Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC**Col·laboradors d'aquesta setmana:** Xavier Bastida, Pilarín Bayés, Enric Benavent, Lluís Bertran, Joan Casals, Agustí Codinach, Manuel Coronado, Delfí Dalmau, José Delicado, Montserrat Esteve, Pere Fàbregues, Jaume Gabarró, Francesc Gamissans, Carmen García, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Lluís M. Moncunill, Gloria Monés, Andreu Muñoz, Francesc Nicolau, Lluís Plana, Josep Rius-Camps, Ramon Sàrrias, Lluís Serra, Francisco Sola, Teresa Solà, Andreu Sotorra, Pere Tena, Andreu Tous, Josep M. Turull, P-J Ynaraja.**Redacció, administració, publicitat i promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat**Fundadors:** Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa**Edita:** Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura**Gerent:** Òscar Corominas**Publicitat:** Josep Harris**Promoció:** Alfons Miralles**Administració:** Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)**Autoedició i compaginació:** Carlos Aguado**Impressió:** Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

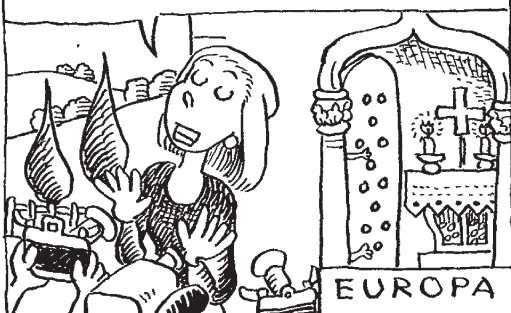
Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

LES CREENCES RELIGIOSES
SÓN D'ÀMBIT PRIVAT...L'ESTAT COM MÉS LAIC
MILLOR...PREGUEM PERQUÈ ELS POLÍTICS EUROPEUS
SURTIN DE L'ARMARI DE LES SEVES
ARRELS RELIGIOSES!

El valor de l'acció política i la seva dimensió ètica

El binomi «impossible» política-ètica, a debat a la Facultat de Teologia de Catalunya

Mónica García

Fotos: Agustí Codinach
Barcelona

Malgrat l'escepticisme creixent envers la política que plana sobre les societats occidentals, aquesta continua sent l'instrument de coordinació i direcció per al qual els individus s'han d'orientar vers un ordre i cap a un creixement humà integral. Aquest exercici polític cal portar-lo a terme sempre dins dels límits de l'ordre moral, per procurar sempre el bé comú. És en aquest context i sota aquestes premisses que la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC), per mitjà del Seminari de Doctrina i Acció Social de l'Església (SEDASE) del Departament de Teologia Moral, va organitzar el 8 i 9 de febrer unes jornades sobre «El valor de l'acció política i la seva dimensió ètica».

En el marc de la Doctrina Social de l'Església, la FTC ha volgut contribuir a trencar una llança a favor d'un col·lectiu al qual sovint se'l jutja per les males accions d'una minoria. Les Jornades van comptar amb uns ponents d'excepció: Guzmán Carriquiry, sotsecretari del Pontifici Consell de Laics a Roma; Joan Majó, exministre d'Indústria i Energia; Eugeni Gay, membre del Tribunal Constitucional; Miguel Herrero i Rodríguez de Miñón, exdiputat a Corts i membre del Consell d'Estat, i Miquel Roca i Junyent, exdiputat a Corts per CiU.

El cardenal Lluís Martínez Sistach, gran canceller de la FTC, va pronunciar les paraules inaugurals recordant que el compromís polític exigeix no només generositat sinó l'exercici de la virtut per no caure en la temptació sempre present de l'ambició i el poder. Aquesta idolatria del poder, de la qual ja va alertar Joan Pau II, no justifica tanmateix ni l'absència ni l'escepticisme dels cristians en la vida pública, va afirmar l'arquebisbe de Barcelona. El purpurat va animar igualment a revaloritzar els polítics i la política ja que tots en som destinataris, i va assenyalar que «cal comptar amb la participació de tot el poble de forma activa i responsable».

El Dr. Antoni Babra, director del SEDASE, va parlar sobre la política com a tema pendent i desafiament teològic per a l'Església actual. Babra va remetre's a les paraules de Concili Vaticà II, que desitjava «rellançar els cristians en l'exercici del bé comú i la llibertat civil». El caràcter opressor i agressiu que la política ha adquirit en els últims anys, va prosseguir el director del SEDASE, prové de l'expulsió de la religió de la societat, que impedeix una trobada entre les persones per al progrés de la humanitat.

Confusió de l'estat modern

En un discurs de fort contingut antropològic, el sotsecretari del Pontifici Consell de Laics a Roma, l'uruguaià Guzmán Carriquiry, va recordar que tot poder ve de dalt per ser exercit amb responsabilitat i llibertat. Avui

El cardenal Martínez Sistach va presidir la primera sessió de les Jornades.

som testimonis, però, de la confusió de l'estat modern. L'art de governar «no pot satisfer ni de bon tros la naturalesa de l'home, que necessita experimentar la veritat, l'amor, la felicitat per a la pròpia realització», va afirmar Carriquiry. En opinió de l'uruguaià, les democràcies actuals, construïdes únicament des del consens majoritari, sense cap pressupòsit antropològic i que consideren perjudicial tota referència religiosa, queden assentades en «fangars». Cal, per tant, va continuar dient el ponent, fonamentar la societat en uns criteris que distingeixin bo i dolent, just i injust..., per no quedar totalment fragmentada, i incapaç de convergir. «Una nació s'enriqueix o s'empobreix d'acord amb la qualitat de vida humana que comparteix», va alertar Carriquiry, «i pot afrontar qualsevol problema si està mobilitzada per grans ideals, si són capaços de donar el millor, disposats a sacrificar-se, si s'esforcen en la construcció solidària...».

El sotsecretari del Pontifici Consell de Laics a Roma va lamentar també que la Declaració Universal dels Drets Humans fos una simple arbitrarietat del poder i de les majories. «El relativisme soscava la democràcia si no existeix una base no sotmesa al consens

GUZMÁN CARRIQUIRY:

«Atenció al relativisme ètic associat a la democràcia, no feu un tancament autoreferencial de la política!»

JOAN MAJÓ:

«Fer política és una de les exigències de la caritat»

MIQUEL ROCA:

«La política no és només una professió, sinó que és una vocació de servei»

polític.» Constantment va aparèixer en el seu discurs la figura de Joan Pau II, i de manera particular les advertències del papa Wojtyła sobre el futur dels governs després de la caiguda dels totalitarismes europeus. «Atenció al relativisme ètic associat a la democràcia, no feu un tancament autoreferencial de la política!», reprenia el ponent citant el Papa. Carriquiry va apel·lar al principi de la solidaritat sostingut per la caritat per no caure en l'esgotament, l'escepticisme, la ràbia... Va recordar també que l'Església no té per objecte la política ni és aliada de ningú, però és portadora d'un missatge que abraça qualsevol dimensió de l'home, inclosa la política. Dis-sortadament, la política avui genera rebuig i es percep com

una cosa estranya, amb greus problemes de participació i representació... Per això Carriquiry, va encoratjar finalment —seguint el pensament de Benet XVI—, una nova generació de catòlics coherents, professionals de fe, de rigor moral, amb capacitat de judici, apassionats pel servei a un major compromís en la política.

L'ètica lligada als valors

L'exministre d'Indústria, Joan Majó, per la seva banda, va centrar la seva ponència en la pròpia experiència com a polític. Va voler distingir molt clarament ètica i moral segons el seu punt de vista: «L'ètica està lligada als valors interns, les intencions; la moral està lligada a la conducta externa», va explicar Joan Majó, també exalcalde de Mataró. Així va afirmar que la moral de les conductes no pot passar mai per davant de l'ètica de les motivacions. Majó va precisar, en primer lloc, que se sentia «hereu del pensament cristià francès dels anys 50 i 60» i va afirmar que, per a ell, «fer política és una de les exigències de la caritat». D'altra banda, el ponent va assenyalar Europa com el seu referent des de sempre —molt més que Espanya o Catalunya—, definida per la llibertat, l'equitat, la justícia, la pluralitat, el respecte de les minories i la importància de la persona. Segons Majó, aquests valors associats al concepte europeu provenen de dos fets històrics fonamentals: la predicació evangèlica de Jesús i la Revolució Francesa. El primer, pel fet de fonamentar-se en l'amor del Pare per tots i la voluntat que el Regne comenci aquí amb una manera de convivència. El segon, perquè suposa la secularització del missatge de Crist: els drets de l'home —llibertat—, tots som fills de Déu —igualtat—, el manament de l'amor —fraternitat—.

És des d'aquest escenari que Joan Majó es va llençar a practicar la caritat política, primer com a alcalde de Mataró i després com a ministre d'Indústria. Dins del sistema polític

Miquel Roca i Eugeni Gay protagonistes de la segona sessió.

Polítics cristians i compromís social

Lluís Bertran / Advocat i MBA per ESADE

El que més sobta als europeus en observar la política americana, més que l'existència de primàries o la relació propera amb els electors, és la profunda fe cristiana de la majoria de polítics americans, ja siguin demòcrates o republicans. Una fe que llueixen i expliciten. Que és motiu d'inspiració i d'orgull. Perquè en terres americanes, tothom assumeix com a lògica i natural la vivència cristiana dels seus polítics, l'origen transcendent del seu compromís amb el bé comú, herència de la millor tradició pública que entén el fer polític com una conseqüència directa i pràctica del missatge de l'Evangeli, adaptat a la realitat del moment històric. A les biografies de molts polítics americans es conta com desenvoluparen la seva carrera des del compromís més directe i immediat amb la comunitat, anant porta per porta sense defallir, no a demanar el vot sinó a ajudar, a oferir-se, atenent els més necessitats des de les parròquies, recorrent centenars de poblets dispersos o barriades marginals per conèixer de primera mà les preocupacions de la gent més desafavorida, movent cel i terra per aconseguir fons per a una llar d'avis, lluitant amb dents i ungles per evitar la discriminació racial o social a les escoles, portant il·lumi i esperança arreu, irradiant un missatge de fe i d'entrega al servei de les persones allà on els volien escoltar, tot plegat com a conseqüència natural de la seva fe en Crist. Una autèntica missió. Sense perdre mai l'esperança, sense doblegar-se, picant pedra, dia i nit, nit i dia, amb intel·ligència, segur, amb un cert grau de càlcul i amb errors, és clar que sí, però per sobre de tot, molt per sobre de tot, i davant de tot, amb entrega sincera i generosa, i una veritable vocació de servei al poble americà. I tot això, des de la base, amb les mans nues i la paraula desperta, el cor obert i l'oïda atenta, amb la humilitat pròpia dels grans homes, des de l'acceptació d'un compromís que sentien dins el seu cor, un crit per un món més just, amb un discurs il·lusionat i autèntic, inspirat per l'exemple i el missatge de Crist, i amb una vocació de servei a les persones que commou. I a la nostra vella i estimada Europa? Aquí, activitat política i compromís social troben una major dificultat en anar de bracet, i, d'altra banda, l'experiència religiosa dels polítics sovint es considera part de l'àmbit privat i res no en transcendeix, i, en cas de fer-ho, costa de dur amb naturalitat, perquè hi ha la sensació estesa que això no ven, que no està de moda. En aquest punt, bé podríem en la nostra estimada i mil cops renascuda Europa seguir l'exemple de la millor tradició política americana, i, val a dir que el personalisme comunitari té més arguments i referents que ningú per prendre el testimoni d'aquesta manera humana, propera, generosa i transcendent de fer política.

existent el ponent va manifestar la dificultat d'assolir un equilibri entre llibertat i equitat, apuntant que la recerca de l'equitat implica una reducció de la llibertat i viceversa. «El crit de Jesucrist a favor de l'equitat és més gran que el de la llibertat, perquè està sempre al costat dels pobres», va concloure el ponent tot posicionant-se per l'equitat. Joan Majó va finalitzar l'exposició de la seva experiència vital eticopolítica afirmant que «el fi no

justifica els mitjans però l'amor pot omplir de sentit algunes actuacions dubtoses... i això s'hauria de tenir en compte».

No hi ha política sense moral

La segona sessió de les Jornades «El valor de l'acció política i la seva dimensió ètica» es va obrir amb una llarga ponència d'Eugeni Gay, membre de l'Alt Tribunal Constitucional. El magistrat va declarar convençut que el divorci entre ètica i política no pot més que dur-nos «a la barbàrie». «Sense moral no hi ha política —va afegir—, i sense moral no hi ha evolució de l'home.»

Tothom esperava amb fal·lera la intervenció de Miguel Herrero, membre del Consell d'Estat i pare de la Constitució, sobretot arran d'unes afirmacions recents declarant la constitucionalitat de l'Estatut de Catalunya. El ponent, però, va considerar que no tocava parlar de l'Estatut en el marc d'una sessió acadèmica a la FTC i es va referir sobretot a la connexió, més aviat en abstracte, entre ètica i política. Per a Herrero de Miñón, «la política només val la pena si serveix per a la promoció de drets humans», que són també, en definitiva, «veritables valors ètics». I va afegir: «Un estat del benestar com el que feliçment

En primer pla

MIGUEL HERRERO Y RODRÍGUEZ DE MIÑÓN,
MEMBRE DEL CONSELL D'ESTAT I PARE
DE LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

«El poder ha de promoure valors ètics»

Samuel Gutiérrez

En un moment de fort descrèdit de la classe política, quin compromís parlar sobre la seva dimensió ètica!

Si no serveix per a la promoció de valors ètics, la política no té sentit. La política és l'art del poder a la ciutat, a l'espai públic, a l'Estat... Però aquest poder no existeix per servir-se ell mateix, ni per conservar-se ni per augmentar-se, sinó que té la seva raó de ser en la promoció de determinats valors. **Com ara?**

Personalment, com a valor ètic cabdal, jo crec en el servei a l'home com a fi en ell mateix. I l'home en ell mateix és algú situat en una comunitat, que és el lloc on l'home es realitza plenament. Per això l'acció política s'ha de concebre sempre com a vocació de servei. **Creu vostè que l'acció política promou avui a Occident valors ètics?**

És evident que la política promou avui valors ètics. Només cal veure valors com ara la llibertat, la igualtat i el benestar dels ciutadans,

que és molt més gran avui que fa cinquanta anys. Això no obstant, també és cert que tot és millorable i que caldria promoure més i millors valors, però seria injust dir que la política no promou actualment cap valor ètic.

Malgrat tot, la classe política continua minvant dia rere dia el seu crèdit davant de la ciutadania...

La classe política hauria de millorar la seva imatge, encara que també és cert que la crítica que es fa dels polítics podria moderar-se. Tots hauríem de posar el nostre granet de sorra per millorar la societat: els polítics haurien de comportar-se millor, i els ciutadans també, especialment els mitjans de comunicació.

Aprofitant la seva presència a Barcelona, i atès que és vostè un dels pares de la Constitució, no ens resistim a preguntar-li sobre el seu suport públic a la constitucionalitat de l'Estatut...

No puc parlar d'aquest tema perquè és una qüestió que resta pendent de la sentència d'un tribunal, i jo respecto molt els tribunals, fins i tot el Constitucional.

tenim és fonamental perquè els drets humans no siguin llibertats formals, sinó llibertats reals, però també cal saber quins drets humans són veritablement drets i no són merament apetències esdevingudes primer necessitats i després drets.»

El convergent Miquel Roca, pare també de la Constitució espanyola i figura cabdal del catalanisme, va dedicar la seva intervenció a defensar amb vehemència la dimensió ètica de la política, donant-li fins i tot rang de naturalesa: «Avui no es pot donar en el context europeu, ni tampoc valorar ni acceptar, que una política no tingui un clar contingut ètic. L'acció política, o té una finalitat i una motivació ètica, o

evidentment no és acció política; és un retrocedir a la tirania, a la teorització maquiavel·lista, i esdevé un retrocés en l'acció democràtica que ha costat molt d'aconseguir.» El polític català va recordar també que «la política no és només una professió, sinó que és una vocació de servei».

Com a conclusió de les Jornades, el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig, va insistir en l'exigència que porta intrínseca tota acció política. Puig va agrair també el mestratge i el testimoni de tots els ponents, per acabar afirmant que el veritable polític és, en definitiva, «aquella persona que defensa l'home i la seva dignitat».

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

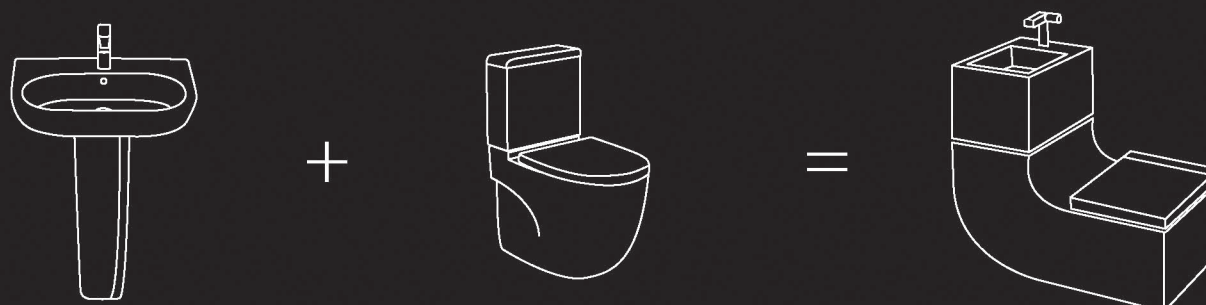
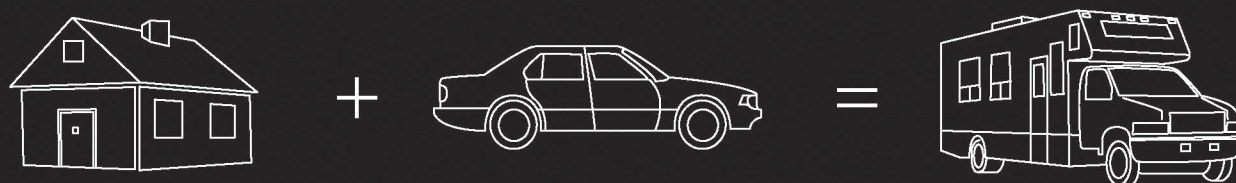
Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitrallsbonet.com
www.vitrallsbonet.com

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

El Papa proposa reflexionar sobre la justícia per Quaresma

El missatge de Benet XVI parteix d'una cita de la carta als Romans

Zenit

Ciutat del Vaticà

Per la fe en Jesucrist, Déu dona la seva justícia a tots els qui creuen (Romans 3,21-22) és el tema que Benet XVI posa com a centre de reflexió per a aquesta Quaresma. Al segle III Ulpià, conegut jurista romà, va definir el terme justícia com «donar a cadascú el que és seu». Però «què vol dir el que és seu?» És la pregunta que formula el Papa en la introducció d'aquest text. I assenyala que l'home té una necessitat més íntima per gaudir d'una existència plena, allò que només es pot concedir gratuïtament: «L'home que viu de l'amor que només Déu pot comunicar.» Això no obstant, el Pontífex aclareix que els béns materials són «útils i necessaris», i fa al·ludir al fet que Jesús es preocupés per «guarir els malalts i donar menjar a la multitud que el seguia».

Benet XVI adverteix en el seu missatge del perill que representa el fet d'identificar l'arrel de la injustícia en una causa exterior. Error que, amb freqüència, adopten moltes ideologies modernes. I assegura que aquesta manera de pensar és ingènua i miop». «La injustícia, fruit del mal», assenyala el Pontífex, «té l'origen en el cor humà», i és aquí on «es troba la llavor d'una misteriosa convivència amb el mal». «L'home és fràgil a causa d'un

OMP

Benet XVI parla de la «justícia vivificada per l'amor».

impuls profund, que el mortifica en la capacitat d'entrar en comunió amb el proïsme.» Una cosa que el fa sentir «una força de gravetat estranya que el du a replegar-se sobre ell mateix, a imposar-se per damunt dels altres i contra ells». Això és «l'egoisme», que neix com a conseqüència de «la culpa original». Així, el Papa fa referència al Gènesi, que clarament explica com Adam i Eva «van substituir la lògica

de confiar en l'amor per la sospita i la competició», cosa que els va dur a experimentar «un sentiment d'inquietud i d'incertesa».

Benet XVI explica el terme hebreu *sedaquad*, que significa «acceptació plena de la voluntat del Déu d'Israel», i que porta l'home a viure l'«equitat amb el proïsme». «Déu està atent al malaurat, i com a resposta demana que se l'escolti.» Per això, perquè l'home

sigui veritablement just, ha de «sortir d'aquesta il·lusió d'autosuficiència, de l'estat de tancament profund, que és l'origen de la nostra injustícia». El Pontífex mostra que, en Crist, la justícia de Déu assoleix la plenitud. Una justícia que «ve de la gràcia, on no és l'home qui repara, es guareix a ell mateix i als altres», sinó una justícia on l'amor de Déu s'obre «fins a l'extrem».

Tot i això, es pregunta el Papa: «Quina justícia hi ha on el just mor en lloc del culpable i el culpable rep, en canvi, la benedicció que correspon al just?», i respon que en aquest punt es on es manifesta la «justícia divina», molt diferent de la «justícia humana», ja que les injustícies humanes van ser pagades amb un preu «veritablement exorbitant»: es tracta de «la justícia de la creu». «L'home es pot rebel·lar contra aquesta injustícia», adverteix el Papa, però qui acull aquest do, més aviat aconsegueix «sortir de la il·lusió d'autosuficiència per descobrir i acceptar la pròpia indigència, indigència dels altres i de Déu, exigència del seu perdó i amistat». Perquè això passi, és indispensable «acceptar tenir necessitat d'un Altre que m'alliberi del que és "meu", per donar-me gratuïtament al que és "seu". I mitjançant els sagraments es pot arribar a aquesta justícia, especialment amb la Penitència i l'Eucaristia».

Benet XVI conclou el missatge convidant l'home a acollir una justícia «més gran». Es tracta de la justícia de l'Amor que fa que l'home se senti «més deutor que creditor, perquè ha rebut més del que podia esperar», i mostra com això el du a ser just en tots els seus actes, «on tots rebin el necessari per viure segons la pròpia dignitat d'home» i on la justícia «sigui vivificada per l'amor».

El cardenal Cordes posa com a model els primers cristians

El president del Consell Pontifici Cor Unum, el cardenal Paul Josef Cordes, va destacar de quina manera els primers cristians, seguint l'exemple de Jesús, «es van fer càrrec de les necessitats de l'home». El purpurat, president del dicasteri que s'encarrega d'orientar i inspirar la tasca caritativa de l'Església, va intervenir en una roda de premsa feta al Vaticà, amb motiu de la presentació del missatge de Benet XVI per Quaresma.

Va recordar com Calixt I, traspassat l'any 222, «va instituir una mena de banc dels pobres», on buscava que tant les vídues com els pobres estiguessin fora del perill de caure en l'esclavitud. També va assenyalar com Basili de Cesarea, traspassat l'any 779, «va ser el primer a fundar hospitals» i es va convertir en un advocat «de molts oprimits davant dels opressors».

El cardenal va recordar que durant l'edat mitjana, tot i ser titllada per molts historiadors com una «època fosca», es va desenvolupar l'anomenada «Treva de Déu». «Els homes d'Església posaven els seus béns al servei de la gent senzilla» i també promovien «el desig entusiasta d'una convivència pacífica». La Treva de Déu es va originar a França, i després es va estendre a Espanya, Itàlia i Alemanya.

Va assenyalar com en la modernitat, quan alguns països europeus van tenir tantes colònies en altres llocs, no poques vegades els homes estaven exposats a una explotació cruel. Allà, «missioners i religiosos cristians no només van dur la fe als habitants d'aquelles terres, sinó que els ensenyaven sovint un nou estil i qualitat de vida».

També va reconèixer que molts governs han après

a fer bons actes buscant maneres de combatre la misèria, especialment a països llunyans. «En el passat, els cristians eren els primers a fer-se promotors de més justícia», va assegurar el purpurat. «En el seu compromís a favor de la pau no tenen res a envejar a l'eficàcia del treball de les instàncies estatals.»

Per això va afirmar que el problema de la justícia «no pot ser resolt amb intervencions mundanes», sinó que «va més enllà de les categories polítiques». I es va referir al missatge de Benet XVI per Quaresma, assegurant que aquest «supera l'horitzó merament mundà en la reivindicació de la justícia». «L'experiència del mal ens ensenya que seria ingenu confiar-se solament a la justícia humana que intervé sobre les estructures i sobre els comportaments des de l'exterior», va dir el cardenal, argumentant que el cor de l'home «necessita ser guarit».

El purpurat va subratllar que les paraules del Papa resulten «un repte per a la nostra voluntat per confiar en Déu i per creure en Ell». I va advertir que aquest missatge «pot semblar irritant, perquè experimentem contínuament que només el que hem guanyat amb les nostres forces ens pertany i que res no és regalat; perquè som ignorats si no alcem la veu per reivindicar el que és nostre».

El cardenal Josef Cordes va concloure la intervenció recordant com en la vida ordinària, Déu és arraconat i, per això, la visió de la justícia resulta sovint tan terrenal. «Una vegada més descobrim que l'Evangeli no es troba en sintonia amb el bon sentit burgès i ha de ser per això proclamat sempre de nou.»

«El món ha d'aprendre que Àfrica no és un tot únic»

Cardenal Peter Kodwo Appiah Turkson, president del Pontifici Consell Justícia i Pau

Marta Nin

Afirmen del cardenal Peter Turkson que podria ser el primer Papa negre. Ell s'ho pren amb una bona dosi d'humor. El bon humor no li falta mai. A finals del mes d'octubre de l'any passat, en la cloenda de l'Assemblea del Sínode de Bisbes per a Àfrica, el Papa el va nomenar president del Pontifici Consell Justícia i Pau, però no va ser fins després de Reis que el cardenal ghanès va establir-se a Roma per prendre possessió del seu càrrec, ja que havia d'acabar de lligar algunes qüestions internes de l'arxidiòcesi que guiava des de l'any 1992, la de Cape Coast.

El nomenament li va arribar per sorpresa?

Sí, jo vaig venir a Roma a l'octubre per participar al Sínode dels Bisbes, i tenia la intenció de tornar a la meua arxidiòcesi un cop acabada aquí la feina. El Papa va fer públic el meu nomenament en la cloenda del Sínode. Fins aleshores, només hi havia hagut rumors. Estudiants i capellans africans em comentaven aquesta possibilitat, però jo no en sabia res. I el que constitueix el nomenament no són els rumors, per la qual cosa estava ben tranquil. No vaig poder prendre possessió de seguida, perquè calia tancar algunes coses a l'arxidiòcesi.

Com va viure el comiat?

Sempre costa tallar els lligams, però jo ja he viscut fora del meu país en altres ocasions, quan era estudiant. El nomenament és per a cinc anys, ja veurem què passa després. El que em sabia greu era haver de deixar alguns projectes de desenvolupament que havíem començat a tirar endavant. Però a Cape Coast hi ha ara el meu bisbe auxiliar, que ha estat nomenat administrador de la diòcesi, i estic content que ell pugui continuar amb aquests projectes ara per ara.

Quina impressió li ha fet la cúria romana?

És massa aviat per dir-ho. Acabo d'arribar. Quan era jove vaig estudiar a Roma, però no era el mateix que presidir un dicasteri, evidentment. Pregunti-m'ho d'aquí a uns mesos i li sabré donar una resposta. Cal temps per entrar en profunditat i conèixer el

«Cal temps per entrar en profunditat i conèixer el funcionament de la cúria i dels organismes que treballen a la Santa Seu»

funcionament de la cúria i dels organismes que treballen a la Santa Seu.

Quin programa té per al seu mandat al Pontifici Consell Justícia i Pau?

Per començar he de veure el Sant Pare i entendre què vol exactament de mi en aquest càrrec. També el que vull començar fent és una sèrie de visites de cortesia als diferents dicasteris vaticans per parlar amb els diferents presidents. Crec que és important que col·laborem entre nosaltres. Hem de tenir canals de comunicació per tal que la feina no es dupliqui i cadascú sàpiga el que fa l'altre.

Vostè va ser relator general al darrer Sínode dels Bisbes per a Àfrica. Per què es va triar el tema

de la reconciliació per a aquesta última Assemblea?

El punt de partida inicial era l'Església com a família. La família és comunió i no hi ha comunió sense relacions, però sovint aquestes relacions es veuen malmenades per la injustícia, l'abús de poder, l'opressió... cal, doncs, reconciliar-se per restablir les relacions i que l'Església pugui viure com una família. La reconciliació porta com a fruit la pau.

Els participants en el Sínode van ser molt valents denunciant els polítics pel que fa

a certes situacions de guerra, corrupció, d'abús als propis països.

Sí. El problema de certs governs africans és que s'aprofiten de la multiplicitat d'ètnies. Pensi que al meu país, a Ghana, hi ha més de 50 cultures. Hi ha polítics que, a vegades, s'aprofiten de les diferències per crear divisions.

Particularment digna de relleu va ser la intervenció de les dones africanes al Sínode. Totes demanaven més representativitat. Teresa Okure, degana de la Facultat de Teologia de l'Institut Catòlic de l'Àfrica Occidental va dir que «si les dones no estan plenament integrades a l'Església no és una qüestió que interroga el feminisme sinó l'Església sencera».

Cal dir que en alguns llocs de l'Àfrica, les dones viuen en situacions de menyspreu i explotació. Però no a tot arreu és així. A la meua cultura, per exemple, el cap de la tribu el tria una dona. És a dir, el líder del poble sempre el tria una dona i si una dona té el poder de determinar qui guia un poble, qui pot tenir més poder? Al meu país, també, el 75% del comerç està en mans de les dones.

Però les ponents del Sínode es referien sobretot a la representativitat a nivell eclesial.

A tot arreu, a nivell eclesial, predomina la dona. El que és cert és que

això no es tradueix després en una representació en els òrgans de govern. Però es tracta d'una qüestió de temps. Per exemple, al Pontifici Consell Justícia i Pau ara hi ha una sotssecretària, la Flaminia Giovanelli. Si no hi ha més dones és perquè fins fa poc no hi havia tantes dones que estudiessin teologia a alt nivell. Això canviarà a poc a poc perquè cada cop hi ha més dones preparades.

Una qüestió de la qual es va parlar també durant el Sínode va ser la inculturació. El P. Barthélémy Adoukonou, nou secretari del Pontifici Consell per a la Cultura, va dir que «les categories del pensament occidental a l'Àfrica no són les adients. La teologia africana no es pot valdre del patrimoni conceptual d'Occident».

Aquest problema té una arrel de fons. És la formació escolar dels africans. Perquè l'educació escolar forja els conceptes, les idees que es formulen en la ment. I nosaltres tenim el problema de base que a Àfrica la gent que estudia es veu com a obligada a viure de dues maneres. La vida escolar requereix que s'apregui a viure i a pensar en una altra llengua perquè no s'estudia en la llengua pròpia, sinó en anglès o en francès. Si pensem en la relació entre llengua i cultura, ens adonem que des de petits, parlem i pensem una cosa a casa, i una altra a l'escola. Molts de nosaltres que hem viscut una formació semblant, no han pogut reconciliar aquest binomi. I això pot desencadenar una certa esquizofrènia cultural que desemboca en un refús d'una de les dues cultures. Estudiosos com el P. Adoukonou ens poden ajudar a harmonitzar tot això.

Sovint s'associa Àfrica a guerra i misèria. És una imatge real?

No, el món ha d'aprendre que Àfrica no és un tot únic. Hi ha molts països, moltes cultures, molts governs. Quan parlem d'Àfrica hem d'entendre que el Togo no és Tanzània i que Ghana no és Costa d'Ivori. Només així es podrà entendre que a Àfrica hi ha experiències positives, no només la guerra del Sudan. Hem de defugir els estereotips. Perquè això desanima també la gent africana.

Benet XVI condemna novament els abusos a menors

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va afirmar que l'Església, des de sempre, ha defensat els drets dels nens i els ha tractat amb respecte i amor, al mateix temps que va condemnar els casos d'abusos perpetrats per alguns dels seus membres. El Pontífex va recordar que la família unida és l'«ambient natural» que els nens necessiten per créixer i que, per això, defensar l'estabilitat del matrimoni és la forma més bona d'ajudar els petits.

Amb aquestes reflexions es va adreçar als membres i consultors del Consell Pontifici per a la Família, que han celebrat recentment a Roma la seva Assemblea Plenària, dedicada als drets de la infància per commemorar l'ani-

versari de la Convenció de l'ONU del 1989 sobre els drets de l'infant.

Benet XVI va assegurar que l'Església va acollir favorablement aquesta declaració perquè «conté enunciats positius sobre l'adopció, les cures sanitàries, l'educació, la tutela dels discapacitats i la protecció dels petits contra la violència, l'abandonament i l'explotació sexual i laboral». Tot i això, va admetre que «en alguns casos, alguns dels seus membres, actuant en contrast amb aquest compromís, han violat aquests drets: un comportament que l'Església no deixa i no deixarà de deplorar i de condemnar». «Les dures paraules de Jesús contra qui escandalitza un d'aquests petits, Mc 9,42, comprometen a tots a no baixar mai el nivell

d'aquest respecte i amor.»

Per protegir amb cura els drets dels nens, el primer que cal és proporcionar-los una família, va reconèixer el Bisbe de Roma. El Papa va demanar als esposos que «no perdin mai de vista les raons profundes i la sagramentalitat del seu pacte conjugal i a reforçar-lo amb l'escolta de la Paraula de Déu, la pregària, el diàleg constant, l'acollida recíproca i el perdó mutu». «Un ambient familiar no serà, la divisió de la parella i, en particular, la separació amb el divorci no deixen de tenir conseqüències per als nens, mentre que donar suport a la família i promoure'n el bé, els drets, la unitat i estabilitat és la millor manera de tutelar els drets i les autèntiques exigències dels menors.»

COMPRO EDIFICIO EN BARCELONA HASTA 5 Mill €

647 40 08 75

RESPUESTA INMEDIATA

Madrid

Càritas agraeix la solidaritat amb el poble haitià

El ritme de donacions experimenta un creixement «constant i mantingut»

Rosa María Jané Chueca
Madrid

Fins al 9 de febrer, Càritas espanyola havia recaptat onze milions i mig d'euros per a Haití. Segons informava a *Catalunya Cristiana* l'oficina de premsa de Càritas espanyola, «no s'ha aturat el ritme de donacions, que han experimentat un creixement constant i mantingut. Creiem que aquest ritme continuarà encara un altre mes, per l'experiència que hem tingut en altres emergències».

«Des de Càritas agraïm moltíssim la col·laboració de la societat espanyola», ens explica Martín Lago, tècnic de Cooperació internacional de Càritas espanyola. I afegeix: «Espanya és el tercer donant per a Haití, després dels EUA i el Canadà. A Espanya hi ha un moviment solidari molt fort. El treball que desenvolupa Càritas, amb l'ajuda de la solidaritat de la gent, serveix per donar resposta a l'emergència i per a la reconstrucció posterior del país.»

El president de Càritas Haití, Mons. Pierre Dumas, bisbe d'Anse-à-Veau i Miragone, també destaca que «estem molt agraïts a tothom, per l'ajuda que hem rebut de nombroses nacions. Sense aquest suport, no hauríem pogut distribuir tota l'ajuda que hem rebut». Per a Mons. Dumas, cal que l'ajuda sigui més humana i que el mateix poble haitià sigui protagonista del seu futur. El terratrèmol ha deixat un balanç de tres milions de damnificats i una reflexió molt clara per part del bisbe haitià: «Un món s'ha enfonsat, però cal bastir-ne un altre i hem de fer-ho sense prejudicis.»

Martín Lago recorda que l'ideari de Càritas és «oferir ajuda des d'una perspectiva global i humana d'acompanyament. Volem allargar la mà a les persones, i Càritas Haití està fent realitat una cooperació fraterna perquè conviu cada dia amb les persones afectades». En aquests moments, una de les preocupacions de Càritas és l'atenció de la infància, tant pel que fa a l'aspecte de protecció com del d'educació, a més de treballar «per intentar fomentar les capacitats dels haitians, perquè siguin agents del seu propi desenvolupament».

Segons el tècnic de Cooperació internacional de Càritas espanyola, «la fase d'emergència continua plenament vigent; el que hem superat

Càritas internacional

L'Església lidera la reconstrucció del país

Ivicon / Madrid

La Conferència Episcopal Haitiana, juntament amb les congregacions religioses, altres confessions religioses, els organismes de la societat civil i el Govern, promouen el protagonisme del poble en la reconstrucció del país. Així ho ha assenyalat als mitjans de comunicació la coordinadora de l'Àrea de Cooperació de Càritas espanyola, Natalia Peiró, després de tornar de Port-au-Prince. Per als prelats haitians, va indicar, aquesta tragèdia suposa «una oportunitat per construir un nou model de país més humà, tant des del punt de vista urbanístic i econòmic, com estructural, i més descentralitzat del que ho ha estat fins ara». Peiró va assenyalar que «el 95% de l'estructura educativa del país ha quedat destruïda». Finalment, Natalia Peiró es va mostrar sorpresa pel silenci mediàtic que s'ha fet de la tasca dels religiosos i religioses.

és la fase de caos inicial. Les persones que ho han perdut tot no han pogut recuperar res».

Fins aquest moment, les organitzacions que col·laboren amb Càritas a Haití han subministrat ajuda alimentària a 108.678 persones, i articles no alimentaris a 21.736. Càritas ha ajudat l'hospital Sant Francesc de Sales amb el subministrament de medicaments, metges i infermeres voluntaris, aliments i aigua. Càritas ha establert tres sales de cirurgia plenament operatives, que fan una mitjana de dotze operacions quirúrgiques cada dia, així com un laboratori, una sala de radiografia i un banc de sang al mateix hospital.

Durant la segona setmana de febrer va arribar a Haití un comboi naval de sis vaixells llogats des de Mèxic per la xarxa de Càritas per transportar fins a l'illa 15.000 tones d'ajuda humanitària, bàsicament aliments, aigua potable i subministraments mèdics. Tota aquesta ajuda va ser distribuïda entre els damnificats que són atesos per la xarxa de Càritas, dins del pla de resposta a l'emergència per valor de 31 milions d'euros, per oferir ajuda a 200.000 persones durant dos mesos. L'ajuda subministrada per Càritas inclou també materials d'abric i botigues de campanya, així com acompanyament psicosocial i assistència quirúrgica d'urgència.

El tècnic de Cooperació internacional de Càritas espanyola no s'atreveix a «donar una data concreta per a la reconstrucció. És un procés que es perllongarà en el temps, encara que a curt

termini esperem aconseguir resultats positius en un o dos anys. Durant 4 o 5 mesos estarem totalment dedicats a distribuir ajuda humanitària. Després, durant un període més llarg, que ara em resulta impossible precisar, estarem immersos en la fase de reconstrucció per aconseguir que el país tingui una situació de normalitat. I hem de tenir en compte que Haití no té infraestructures i que, des de Càritas, treballem per un desenvolupament integral del país».

Martín Lago ha tornat recentment d'Haití, amb sentiments confrontats. «He arribat fa poc i torno molt afectat per tot el que he viscut, amb una barreja de tristesa, per tanta desolació, però també d'esperança.» El tècnic de Cooperació internacional de Càritas subratlla que «els haitians i les haitianes són una població molt castigada: han patit revoltes alimentàries, huracans, corrupció, pobresa... malgrat ser una població acostumada als desastres, aquest terratrèmol els ha afectat d'una manera molt especial perquè és l'últim cop que esperaven i es troben molt desanimats. És una població molt vulnerable perquè es troba sotmesa a una pobresa extrema».

Tot i la destrucció i les runes, Martín Lago sap que la vida continua i que cal reconstruir el país. En aquest sentit, indica que «ara comptem amb mitjans que mai no havíem somiat abans per al desenvolupament i el futur dels haitians, per aconseguir ensenyament, sanitat, serveis públics...»

Per a molts, ha arribat l'hora d'aixecar un nou Haití, on els seus habitants siguin els protagonistes del seu futur. Martín Lago està convençut que aquest és un repte «absolutament factible i, a més, ens hi estem deixant la pell. No podem permetre'ns el fet de fracassar! La comunitat internacional també s'ha abocat a Haití i està donant-hi una resposta adient».

«Les ONG continuarem allà, a Haití, treballant d'una forma més silenciosa, quan les càmeres de televisió ja no hi siguin», assegura. «Volem injectar grans dosis d'esperança a una societat que en té necessitat. La tasca de Càritas és d'acompanyament i sempre ens farem presents en el terreny perquè treballem amb l'Església local, que és tot un referent per a la població haitiana. Mentre hi hagi necessitat, allà hi serem.»

Telèfon de donacions:
902 339 999

"la Caixa":
2100 2208 39 0200227099

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alkilando
by FINCAS GANDIA ■

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Dissabte dia 20 de febrer, a les 12.00 h missa extraordinària d'acció de gràcies. Diumenge 21 a les 17.00 h assemblea general i festa en honor de les persones residents.

Trafalgar, 39 – 5è. 08010-Barcelona
NIF: G-08862781 — Tel. 932 681 867 – Fax 932 684 356
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

ASPECTES DE LA VIDA DEL PREVERE (i12)

La devoció mariana del sacerdot

Mn. Josep M. Turull
Rector del Seminari Conciliar
de Barcelona

Ja és costum que les homilies acabin tot sovint fent referència a la Mare de Déu. Per acabar aquesta sèrie d'articles, em sembla que és bo també tractar d'aquesta qüestió.

Parlar del rector d'Ars és parlar de la Mare de Déu. Ell li tenia una gran devoció. Expliquen que de petit la seva mare li va regalar una petita imatge de la Verge Maria i que ell la va portar sempre a prop seu. A la seva parròquia va promoure enormement l'estimació a la Mare de Déu. Ja hi va instaurar la veneració a la Immaculada Concepció abans fins i tot que fos proclamat el dogma. Sant Joan M. Vianney té expressions ben planeres i alhora ben boniques respecte de la Verge Maria: «No s'entra en una casa sense parlar amb el porter. Doncs bé, la Verge Santíssima és la portera del cel.» «En el cor de la Santíssima Verge no hi ha res més que misericòrdia.» «Crec que fins a la fi del món la Santíssima Verge no estarà tranquil·la, l'estiren per

«El mossèn té una missió "maternal" envers la comunitat de la qual ha estat constituït servidor»

tot arreu.» «Si el pecador l'invoca, el fa entrar encara que sigui per la finestra.»

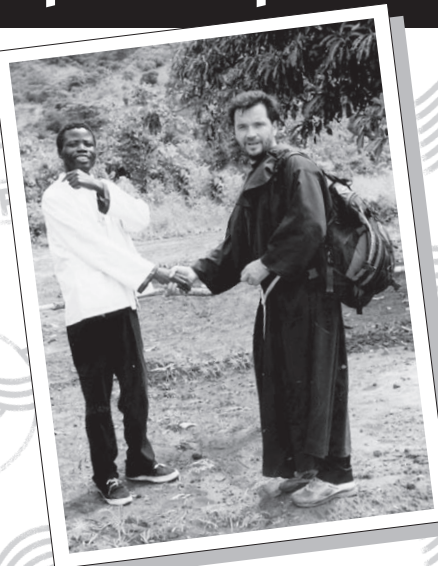
En la vida de tot prevere és molt important la devoció a la Verge Maria. És la manera d'arribar al Fill, per la seva Mare: «A Jesús per Maria», que diu l'expressió tradicional. El mossèn se sent especialment fill de Maria, Mare de l'Església i dels sacerdots. El fet que Ella fos Mare de Jesucrist, únic sacerdot, fa que els sacerdots que participen ministerialment del seu sacerdoti, se'n sentin especialment fills. Ella els pot entendre com ningú i pot pregar per ells com ningú. Ella ens repeteix als mossens: «Feu el que Jesús us digui.» I això és el que mirem de fer nosaltres, i fer-ho com Maria, amb discreció però amb decisió.

El mossèn té una missió «maternal» envers la comunitat de la qual ha estat constituït servidor. Ell té l'encàrrec de ser portador de consol, d'amor entranyable. I, en això, la Mare de Déu ens n'és mestra.

Els sacerdots saben també, perquè aquesta és l'experiència de l'Església al llarg dels segles, que l'increment d'estimació envers la Mare repercuteix en un augment d'estimació envers el Fill. L'estol de santuaris de la Verge Maria i de marededús trobades que tenim a casa nostra n'és un exemple incontestable. La devoció a la Mare de Déu és la porta d'entrada, moltes vegades, dels pobres i senzills a la fe.

La Mare de Déu és la mare de l'esperança, la que va mantenir unida la comunitat dels apòstols tot esperant l'Esperit Sant. Ella és la que ens ensenya el camí de la veritable esperança, que passa per la victòria del seu Fill sobre la Mort i sobre el Mal. Així ens ensenya a esperar contra tota esperança, com ella va fer. Ella ens és model de persona que es deixa guiar per l'Esperit Sant i ens convida, de manera especial als sacerdots, a deixar-nos-hi guiar amb sinceritat i docilitat plena.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** 230 € ☐
Àsia i Oceania: 308 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

*claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat
www.claret.cat

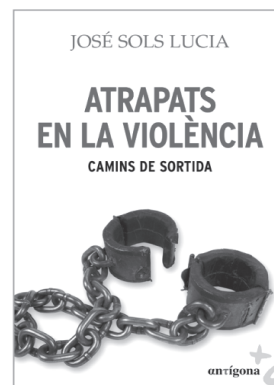
José Sols Lucia

Atrapats en la violència

Camins de sortida

«Quan resulta normal tenir armes a casa, quan les pel·lícules de distracció estan plenes de morts, quan els nostres fills es cremen les pestanyes amb els videojocs violents, quan sembla normal tenir exèrcit... ens trobem immersos en la cultura de la violència.» José Sols fa una anàlisi multidisciplinar de la violència, parant especial atenció a les posicions de l'Església i les possibles implicacions dels cristians.

Col. Antígona. 104 pàg. 13,00 €

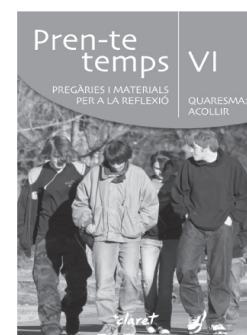
Maria Fradera i Teresa Guardans

La setena direcció

El conreu de la interioritat

Un llibre per desenvolupar les eines necessàries per poder recórrer els camins de la saviesa: l'atenció sostinguda, el silenci interior, l'interès per la realitat, la gratuïtat...

102 pàg. 10,50 €

Pren-te temps VI

Quaresma: acollir

Un material indispensable per a la pregària i la celebració de la fe amb monitors, infants i joves. Aquest volum aplega dinàmiques i activitats que volen emfasitzar els valors de l'acollida, el compartir, el perdonar i el sentit crític.

130 pàg. 11,50 €

Punt de vista

Gmà. Francisco Sola Pagola
Sant Joan de Déu

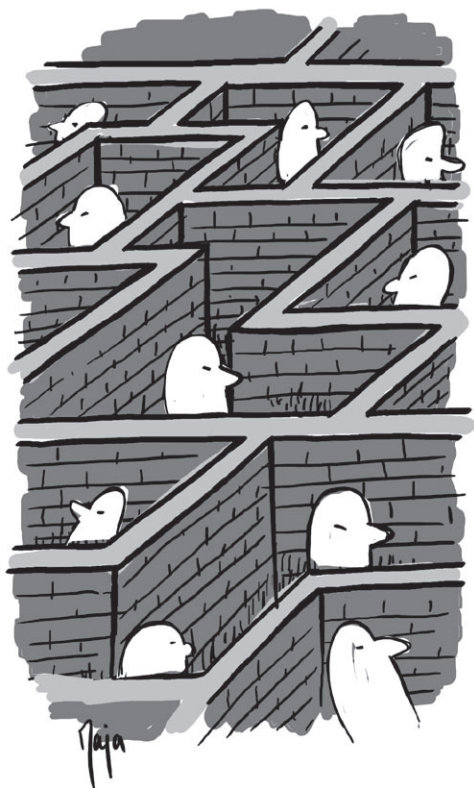
La importància del veritable diàleg

La proliferació de declaracions als mitjans de comunicació, amb motiu del document sobre l'embrió de l'Institut Borja de Bioètica del mes d'octubre passat, no sempre ajuda a comprendre l'abast dels problemes. Aquestes declaracions es caracteritzen per la manca de confrontació directa entre els interlocutors, que només es relacionen a través de missatges dirigits a l'opinió pública. Una declaració en succeeix una altra de signe contrari, amb el perill afegit d'entrar en una espiral de manifestacions cada vegada més radicalitzades, o si més no de desqualificació oberta de l'altre.

En el debat moral no hi ha lloc per a la imposició, sinó per al recurs a la raó, sense oblidar que el problema de la «vida» és un problema que pateixen en pròpia carn persones que volen seguir honestament la doctrina de l'Evangeli. La seva veu i la seva experiència, moltes vegades amb caires dramàtics, no poden ser ignorades.

En el discerniment, no es tracta d'obeir la Llei sinó de viure la relació amb el Pare des de la llibertat dels fills que cerquen responsablement «reconèixer quina és la voluntat de Déu, allò que és bo, agradable a ell i perfecte» (Rm 12,1-2).

La veritat no està necessàriament en les majories ni en els responsables de l'Església, pel sol fet d'autoritat, ni en els científics, ni en els teòlegs tot i que dominin molta teologia. Capten fonamentalment Déu els que es troben compromesos i s'identifiquen amb Ell, els que han assimilat amb plenitud els valors i les perspectives

evangèliques.

Descartant, per inútil, que el diàleg és una confrontació dialèctica en la qual cadascú imposa la seva veritat i que no és de cap manera, fonamentalment, una afirmació d'oposició. Seria una actitud evangèlica establir un diàleg autèntic dins de l'Església, sobre el fonamental i essencial problema de la vida.

A la pràctica dialogar és cercar junts la veritat i el bé, compartir les troballes personals, i confrontar els diferents punts de vista en intercanvis veritables de bisbes, científics, teòlegs, laics, instituts de vida consagrada i professionals de la salut... és a dir, el Poble de Déu en conjunt, que és on es troba l'Esperit Sant.

Si l'Església, com a Poble de Déu, es pot presentar, segons l'expressió feliç de sant Cebrià, com «el poble congregat en la unitat del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant»; i el diàleg, definit per Pau VI com «un impuls intern

d'Amor que es manifesta en obres externes d'aquest mateix Amor, és a dir, col·laboració en l'Amor», sembla que se'n desprèn, que hem d'enderrocar els possibles murs d'egoisme personal i de grup en nom d'un diàleg evangèlic que ens permeti avançar en la construcció del Regne de Déu i la seva Justícia, aquí en la nostra societat. És a dir, respectar els drets de Déu i de les seves criatures, sent el dret primer i fonamental: el dret de la vida humana.

La dignitat i la qualitat de la persona està present en tots els moments de la vida, des de la concepció fins a la mort natural.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Rondinaires

El verb *rondinar* significa murmurar manifestant desgrat, malcontentament, disconformitat amb allò que és constret a fer, que observa, etc. És un rondinaire qui sol rondinar molt i sovint.

Els humans solem dedicar algun temps a rondinar. Val a dir, que hi ha gent que sempre rondina. Ser un rondinaire constant és fer-ne un gra massa i atabalar el proïsme. No plau gaire la companyia dels qui rondinen molt i sovint. Els qui s'hi dediquen esdevenen «un plom» per als altres. Hi ha persones que, a totes les edats de la vida, rondinen quasi sempre. No hi ha cap sopa sense un pèl. Els rondinaires solen ser pesats. Canten la cançó de l'enfadós. Com si no hi hagués res ben fet o ben dit.

Una dada curiosa: la tendència humana a rondinar, a establir una certa complicitat —com diuen ara— amb els rondinaires. Com si rondinar causés un cert plaer. Un perill en el qual es pot caure. Molt més si equiparem els rondinaires amb els progressistes. No obstant això, s'ha de precisar sempre el sentit de les paraules. Rondinar

no equival pas a progrés. De veritat que no.

Hi ha qui sempre —sempre!— rondina. Eterns rondinaires! Què aconsegeixen? Posar pals a la roda de la vida i sembrar aspror. Les rondinades no són sempre justes. Poden delatar la manera massa inquieta de ser i poden ser causades per una realitat situada entre l'enveja i la justificació de les ambicions no assolides. Els humans, de vegades, som mesquins. La mesquinesa fa persones desgraciades i mancades de generositat.

Difícilment ens escapem de ser innocents en el camp de les rondinades. Algunes vegades caiem en aquesta temptació. Procurem millorar la nostra ascètica i dominar la mesquinesa de ferir els altres. No volem pas negar el sentit crític, propi dels adults. Però garbellar les coses no exclou la magnanimitat, ans la demana. La grandesa d'ànima —el senyoriu— també és —i ha de ser— patrimoni de la personalitat formada. A fi de comptes, per sospesar les paraules i els esdeveniments, calen moltes engrunes de benignitat. Fins i tot, de bon humor.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

El pa

Vull concloure el tema del vi afegint-hi alguna consideració. El vi en la nostra cultura era, i és, una beguda habitual. Això li explicava a un conegut llatinoamericà amb un exemple; li deia: «Als monjos, cada dia, a taula, els serveixen vi però no cafè, perquè aquest només està reservat per a les festes.» Ja sé que això no és del tot exacte, però evito explicacions innecessàries. El vi, doncs, va ser triat al Cenacle i va continuar en les reunions eucarístiques. És una beguda bona, tot i que, de vegades, pot perjudicar, cosa que no desconeix la Bíblia, estic pensant en el comportament de Noè i en el de Lot. El calze es va continuar compartint fins que va deixar de ser beguda comunitària, per evitar abusos. Aleshores, la Reforma va atacar aquesta manera de fer i l'Església catòlica va elaborar la doctrina segons la qual, tota la realitat de Crist residia en la sola espècie de pa. Aquest va ser el procedir de l'Església llatina, les Orientals van continuar amb la pràctica de les dues espècies. En aquell temps, els seglars que, alguna vegada, teníem l'oportunitat de participar en una missa d'aquestes, gaudíem combregant en totes dues espècies.

I va arribar el Vaticà i va restituir l'antiga manera d'actuar en alguns casos, que, a poc a poc, es van anar ampliant. Aquesta pràctica es mirava per part de les autoritats severes que pensaven a l'antiga amb rigor. Em van denunciar i vaig haver de donar compte de la meua actuació en aquest àmbit i, per a la meua satisfacció, la pràctica no se'm va prohibir. Ara observo decebut que, tanta explicació i tanta il·lusió no han servit de res. Moltes comunitats i molta gent que ho podria fer se n'estant respectuosament. I em pregunto: si el Senyor Jesús es va donar en forma de vi als apòstols i els va demanar que ho continuessin fent en memòria seva, per què esmenar la plana al Mestre? Aquesta mateixa setmana, la pregària de la missa posterior a la comunió dona gràcies per haver anticipat d'un sol calze, la qual cosa no és certa, no ho fa ningú de la comunitat, llevat del sacerdot.

Sentir el vi a la boca com el van sentir els apòstols al Cenacle ajuda a viure el do que s'hi va instituir. En la Sagrada Hòstia, combreguem amb el Cos, la Sang, l'Ànima i la Divinitat de Jesucrist, però per alguna cosa ho devia fer Ell. Cal dir que fer-ho amb les dues espècies sacramentals escurça la distància entre fidels i preveres, en el terreny litúrgic. Resulta que avui volia escriure sobre el pa, però ho hauré de fer més extensament la setmana vinent.

En la cultura mediterrània, en cada àpat, hi ha pa. Dic això perquè, en el meu tracte amb persones llatinoamericanes, em van advertir que, entre ells, no necessàriament els àpats s'acompanyen de pa. Jesús era mediterrani, per tant, habitualment devia menjar pa d'ordi i, els dies de festa, de blat. Pa que avui anomenem integral. Pa fermentat, és a dir, farina pastada amb aigua a la qual s'afegia llevat i després de deixar-la reposar, s'enfornava. Alguna vegada no s'hi afegia llevat, és el que anomenem pa àzim, però, d'aquest, ja en parlaré un altre dia i n'explicaré el com i el per què.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Una sabata estripada

Feia temps que el vèiem i el sentíem pel nostre barri. Era estranger i gairebé no parlava ni entenia la nostra llengua. Sempre anava borratxo i amb una ampolla de vi a la mà. Seia als portals i dormia als caixers o darrere dels contenidors. Cridava sovint pel carrer sense dirigir-se a ningú en concret. Com que era alt de mena i d'espatlles amples, feia una mica de por. Això li comportava algun problema amb els veïns perquè no el volien pels voltants. Però la seva agressivitat era inofensiva. Només cridava en solitari contra uns personatges imaginaris o contra la vida mateixa. Vés a saber! El cas és que no es ficava directament amb ningú.

El diumenge, a l'eucaristia de la comunitat parroquial, surten els problemes de la setmana. És l'hora de compartir la Paraula de Déu i portar-la a la vida. No podem separar de la celebració ni de la Paraula tot el que passa al voltant nostre.

Comentàvem junts la carta de sant Pau als Corintis que parlen de l'amor i de les seves qualitats: «L'amor és pacient, és benigne; l'amor no té enveja, l'amor no és pretensions ni orgullós; no és insolent ni egoista; no s'irrita ni es venja; no s'alegra de la injustícia, sinó que es complau en la veritat; tot ho disculpa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta.»

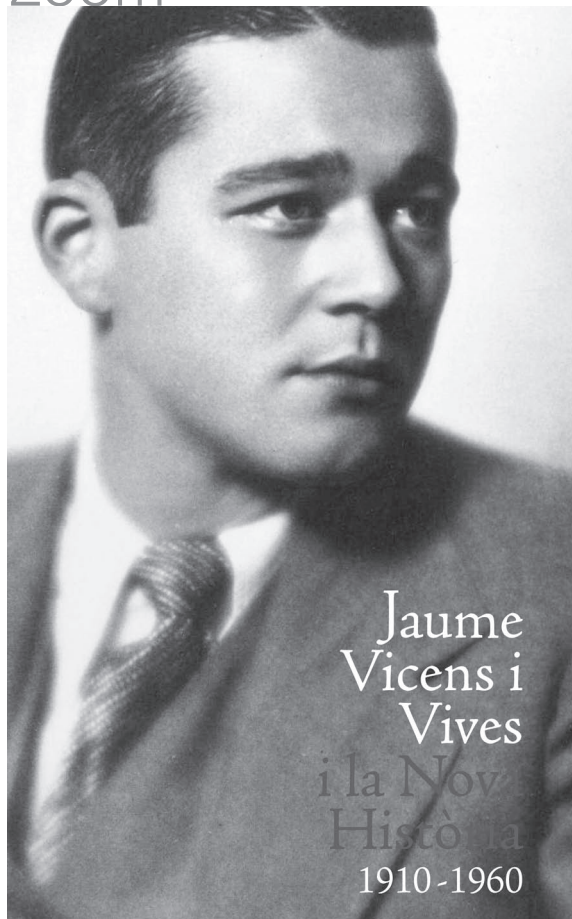
Sergio ens va donar la notícia i ho va fer amb la delicadesa dels detalls que brollen de l'amor: «Ell no demanava res, però el coneixia perquè sovint dormia al meu carrer i el convidava a alguna cigarreta. Fa uns dies em vaig fixar que tenia un peu molt inflat i es veu que perquè no li fes mal la sabata, se l'havia estripada.

»Aquest matí, en sortir de casa, he vist una ambulància davant del caixer automàtic on acostumava a dormir. Hi havia la policia i, sobre una llitera, s'enduien un mort... M'ha impressionat. Una estona més tard, quan tornava cap a casa, he vist que encara hi havia restes al caixer: els guants dels portalliteres i... la sabata estripada del nostre germà...» Vam pregar tots per ell. La imatge de la sabata estripada ha estat per a tots un símbol: l'única propietat que ens ha permès identificar-lo.

Jo he pensat molt en la solitud d'una mort al carrer. Des que visc al Raval, n'he conegut moltes: de sobredosi, de coma etílic, de fred... Però, allò que més m'impressiona és l'oblit en què han viscut els últims moments i la manca de plors i de dol que normalment acompanyen les morts dels nostres éssers estimats. Qui plorarà davant d'aquest home de qui tothom fugia per por? D'altres captaires n'he conegut el nom, he parlat amb ells, però aquest no contestava mai, no sé pas si perquè no m'entenia o a causa de la seva malaltia mental. Avui, pensant en ell, m'ha vingut a la ment el passatge de l'endimoniat de Gèrasa de qui també tots fugien. I, n'estic segura: ell també ha sentit la veu de Jesús increpant els esperits malignes: «Surt d'aquest home!» I, alliberat d'aquesta càrrega que per a ell era aquest tipus de vida, ara ja gaudeix de la pau que dona l'amor. Això m'ha consolat.

Zoom

Eduard Brufau

Amb motiu dels cinquanta anys de la mort de Jaume Vicens Vives i els cent del seu naixement, el Museu d'Història de Catalunya ha inaugurat una exposició dedicada a aquest insigne historiador català. A «Jaume Vicens Vives i la Nova Història 1910-1960» s'explica com des de la seva professió va defensar les llibertats democràtiques en ple franquisme i com va renovar la historiografia donant-li un caire molt més social i menys institucional. La mostra es podrà veure fins al 14 de març.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Els deu parells oposats pitagòrics

La filosofia antiga ens ofereix nombrosos recursos per interpretar el present. Estem immersos en un dualisme persistent que, en el camp polític, arriba a ser galopant: esquerra-dreta i progressistes-conservadors es repeteixen sense parar. Sovint, en fem un ús pervers i convé analitzar-ne críticament el significat i l'abast.

El pitagorisme va establir deu parells d'oposats: límit-il·limitat; imparell-parell; u-múltiple; dret-esquerre; masculí-femení; estàtic-en moviment; recte-corb; llum-fosc; bo-dolent, i quadrat-oblong. Aquests oposats s'interpreten des de dues perspectives. Primera, dins del mateix parell. En principi no hi hauria cap dificultat perquè al món trobem el que és masculí i el que és femení o el dret i l'esquerre. Segona, es llegeixen els parells en dues columnes. El resultat és el següent. D'una banda, límit, imparell, un, dret, masculí, estàtic, recte, llum, bo i quadrat. De l'altra, il·limitat, parell, múltiple, esquerre, femení, en moviment, corb, fosc, dolent i oblong.

Les llistes resulten reveladores i poden sustentar ideologies perilloses. L'un, dret i masculí correspon al que és recte, la llum i el que és bo. El que és múltiple, esquerre i femení apunta al que és corb, fosc i dolent. Estem d'acord amb aquesta interpretació? Actualment, quins parells d'oposats regulen la nostra societat? Quines conseqüències es desprenen d'aquestes teories filosòfiques? Cal considerar quina és la interpretació que donem al parell bo-dolent, perquè algunes realitats poden ser estigmatitzades. Quatre consideracions, gairebé taquigràfiques, sobre el segrest del llenguatge i la manipulació de la nostra manera de pensar.

Una. La identificació exclusiva amb un terme de cada parell condueix al dogmatisme i a la intolerància. Es perden els matisos. El món es polaritza i es destrueixen els ponts de la convivència. Els d'esquerra justifiquen la dictadura de Fidel Castro i reneguen de la que va exercir Pinochet. Els de dreta a l'inrevés, Pinochet va tenir les seves raons i encerts mentre que Fidel Castro és un indesitjable. Un demòcrata, en canvi, rebutja la dictadura, ja sigui d'esquerra o de dreta.

Dues. A Catalunya, els parells que circulen s'agrupen en esquerra-progressisme-bo i dreta-conservadorisme-dolent. La política de la por: «Si tu no hi vas, ells tornen.» La política del no d'algun partit, posseïdor de les essències màximes i en nom del progrés, ens instal·la en l'immobilisme. La identificació de la dreta amb l'u impedeix comprendre el que és múltiple, i d'aquí l'oposició a qualsevol gir autonòmic i al desenvolupament de la llengua pròpia del país.

Tres. Funcionar per estereotips és allunyar-se de l'estructura antropològica. En cada persona hi ha una multiplicitat de jos. Dins de cadascú, hi ha un jo progressista, un altre jo conservador. Dins de cadascú, es produeix la polaritat masculí i femení. Tenim, dins nostre, punts de llum i zones fosques. Abocar-se en els extrems implica deixar la zona intermèdia de la complexitat humana. Quatre. Sovint fem servir un llenguatge segrestat en conceptes i etiquetat de manera tendenciosa. El resultat és fàcil de preveure. Caiem en el que és políticament correcte i la narració substitueix la realitat. Davant dels micròfons diem una cosa i darrere les ones una altra. El que és important és ajustar-se a l'estereotip valorat socialment. Aquest (o altres) parells d'oposats funcionen en tots els àmbits de la vida: social, cultural, política, laboral, religiosa... i les conseqüències no són insignificants.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Des del monestir

El gust de la Quaresma

El dejuni de Quaresma comença el Dimecres de Cendra, al qual cal afegir l'abstinència dels divendres. Si es tracta de privar-se de menjar, plaers i vicis, sembla que no podríem parlar de cap sabor especial d'aquest temps, sinó, com a mínim, de la seva insípidesa. Ja sé que són dies plens de sentit espiritual, com a preparació a la Pasqua. Però ara no em referia a continguts ni a vivències, sinó a la manera concreta de percebre la Quaresma. ¿De què té gust, si és que en té? ¿Només de penitència i aflicció?

Té gust, és clar, de canvi de repertori litúrgic: els textos, els cants, el color morat. Té gust de silenci i de Paraula; de desert i de multituds, per l'abundància d'històries i oracles bíblics, que ens remeten a mil situacions actuals.

Per a tots és invitació a la puresa de vida, a la

conversió de cor, a una pregària més intensa, a un esforç addicional o mortificació generosa. Per als monjos que seguim la Regla de sant Benet té un tast especial, ja que comença establint una estricta dosi de lectura: «En aquests dies de Quaresma, que tots rebin un llibre de la biblioteca, que han de llegir per ordre i tot sencer»; si pot ser, de la biblioteca per excel·lència: la Bíblia. En la Quaresma ressona sobretot la veu de Déu, s'hi nota un aire d'amor i misericòrdia; té aquell bon gust de tota paraula provinent de la seva boca. Parlant de llibres, l'enyorat bisbe Joan Carrera,

col·laborador d'aquest setmanari, en va publicar un de breu (150 pàgines) molt recomanable justament per a aquest temps: *El gust de la fe*. La Quaresma té gust de fe perquè ens retorna a les fonts de la nostra identitat, el sant Baptisme. En aquest recull l'autor exposa cinc temes cabdals, fonamentals, de la vida cristiana que durant aquest temps estem personalment cridats a renovar. Cinc temes posats sobre la taula amb motiu del jubileu de l'any 2000 (i un sisè de propina); ¿no podem considerar, també, la Quaresma com un retorn jubilar anual? Certament és un llibre entre tants, però m'he atrevit a citar-lo per la seva oportunitat, senzillesa i substància. La Quaresma: saborosa i reflexiva lectura que porta cap a Déu, a la comunitat, i a tenir més presents els germans. No en perdem el gust!

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Infants haitians a la boca del llop

Fa dos mesos Haití era un país oblidat en la seva més absoluta i silenciosa pobresa. Gairebé ningú no recordava els huracans que el 2008 van devastar l'illa. Del país més pobre d'Amèrica també se'n van oblidar els països de la Conferència de Donants d'Haití, celebrada a Washington l'any passat, on van prometre 350 milions de dòlars, que en molts casos s'han quedat en un no-res. Abans del terratrèmol la pobresa afectava 8 de cada 10 haitians i les mares feien galetes de fang i sucre per alimentar els seus fills. La desnutrició, la mortalitat maternoinfantil i les malalties eren el pa de cada dia d'una població fetejada per la fam, la manca d'aigua potable i d'atenció sanitària. La tragèdia ha provocat que centenars d'infants deambulassin sols dies i dies pels carrers, traumatitzats per l'absència dels seus

progenitors i desprotegits davant del risc de ser raptats. Unicef creu que les màfies criminals del tràfic de menors s'han aprofitat del caos. Els Estats Units, Europa i l'ONU han suspès l'assignatura d'atenció urgent als infants no acompanyats. No se'ls ha identificat, registrat, curat ni protegit a temps. S'han quedat sols a la boca del llop. El Fons de Nacions Unides per a la Població diu que Haití és el país més perillós per parir les dones. 60.000 dones estan a punt de donar a llum i 7.000 pariran soles, enfrontant-se al perill que els seus fills siguin raptats. La missionera carme-

lita espanyola Inés de Mercado, que va viure el terratrèmol, convida els metges, infermeres i llevadores estrangeres a ajudar el poble haitià a salvar vides. La Inés té energia i un cor que sap estimar. Plora i actua. No entén que l'ajuda humanitària hagi trigat tant a distribuir-se. Ella va marxar com una centella cap a la República Dominicana i el tercer dia després de la catàstrofe va tornar a Port-au-Prince amb un equip de monges infermeres conduint camions i furgonetes carregades d'aliments, medecines i roba que de seguida van repartir. Confia que la comunitat internacional ajudarà les famílies haitianes perquè puguin adoptar els infants orfes i espera que s'acabi el drama dels menors no acompanyats. Els haitians, la meitat menors de 18 anys, aixecaran el cap si se'ls tracta amb dignitat.

Montserrat Esteve
Periodista

Mirada al món

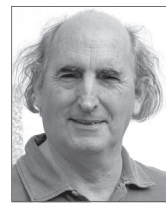
El perdó... invencible

Es projecta aquests dies a les sales de cinema la pel·lícula *Invictus* sobre Nelson Mandela. El seu missatge de reconciliació, de temprança i de perdó sembla que molts ja l'han oblidat. La cinta, amb la magistral actuació de Morgan Freeman, desenterra el colossal geni espiritual de Mandela. Perquè el perdó no és possible oferir-lo a l'enemic sense una força sobrehumana. L'ancià president de Sud-àfrica va passar gairebé tres dècades relegat entre les quatre fredes parets d'una cel·la a la presó de Robben Island. Una presó-desterrament per als més recalcitrants i incorregibles. Per als opositors al vergonyós règim de l'*apartheid* i per als negres rebels al trepig discriminatori dels blancs. Un racisme atroç i depurat que s'assemblava més a un pas zebra

que a una plaça banyada per l'arc de Sant Martí. Mandela va empassar-se pols, va picar pedra, va viure tota una vida en un quadrilàter. Acorralat pels guàrdies, la ira i els barrots. Però, «el Déu que va ser», com el recorda en un poema, va forjar l'ànima del seu esdevenidor i va purificar-li els motlles del destí. Tot plegat per no caure en la mateixa aberració dels seus enemics i escarcellers. Però Mandela mai no es va donar per vençut ni mai no va creure que la maldat humana podria

ser vençuda amb la mateixa moneda. Sabia que no hi ha fórmula màgica per viure en llibertat i harmonia amb un mateix i amb els altres. Mandela estava profundament convençut que només el perdó podia obrir les portes del futur i només la reconciliació guariria les profundes ferides, tant dels vencedors com dels vençuts. Perquè el perdó desfà la boira de la por i doblega la temptació de *vendetta*. El perdó venç la violència maleïda i allibera l'ànima presonera del mal en ferment. Només el perdó neteja la senda de l'endemà. Enrere queda la foscor del passat, que no ha de continuar ofuscant la mirada ni encadenant el desig d'alliberament. I no deixa l'ànima aixecar el vol, ni el cor perdonar. Mandela, un far lluminós per a un món ferit i blasmat.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Paraula i vida

Quaresma en temps de crisi

El passat dimecres vàrem començar el temps de Quaresma amb el ritu tradicional de la imposició de la cendra sobre el cap. Aquest gest va acompanyat d'unes paraules evangèliques que són com el resum de l'espiritualitat del temps que hem iniciat: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.»

El temps de Quaresma és un camí vers la Pasqua passant per la Passió i la Creu. Aquests quaranta dies quaresmals són propicis per créixer en el silenci i en la interiorització de la nostra vida. Necessitem aprofundir en les nostres conviccions i en la fe cristiana. Ens cal omplir el nostre interior de la riquesa de la Paraula de Déu. Això ens demana viure moments de desert, enmig del soroll i del frenesí del nostre món. La pregària és precisament el primer dels tres objectius que marquen l'espiritualitat quaresmal: la pregària, el dejuni i l'almoina penitencial.

Sense oblidar la necessitat de la conversió en la dimensió més íntima, que cal dir que és la principal,

hem de procurar eixamplar els horitzons de la nostra conversió quaresmal. Girar-se cap a Déu —que és el sentit etimològic de la *conversió*— comporta també un esforç espiritual per tal de girar-se cap al germà, sobretot el germà pobre i necessitat.

La crida de Jesús a la conversió demana sobretot la *conversió del cor*, la *penitència interior*. Sense ella, les obres de penitència serien estèrils i mentideres; al contrari, la conversió interior impulsa a expressar aquesta actitud a través de signes visibles, de gestos i d'obres de penitència.

Si la pràctica del dejuni ens invita a la sobrietat, la pràctica de l'almoina és una crida a viure la solidaritat. Aquesta virtut humana i cristiana és sempre necessària, però és especialment urgent en aquests temps de forta crisi econòmica.

Per als cristians, la Quaresma és un moment oportú per assumir aquesta situació en la seva dimensió de «temps favorable», és a dir, d'oportunitat per reflexionar sobre la manera de viure, el sentit dels

béns que posseïm, el sentit espiritual del dejuni i, molt important en l'actual situació econòmica, la comunicació dels béns propis amb els qui en tenen necessitat.

La Quaresma és un temps propici per afermar la nostra identitat cristiana, retornant un xic més a les nostres arrels cristianes. Això demana cercar moments per a la interiorització i per créixer en el coneixement dels continguts de la nostra fe. Cal aprofundir en les conviccions cristianes. Això ens fa més acollidors de les altres ètnies i cultures per enriquir-nos mútuament.

Si ens convertim a la virtut humana i cristiana de la solidaritat, la Quaresma no serà per a nosaltres un mer parèntesi per tornar a maneres de fer que s'han revelat nefastes. La crisi actual no solament ens demana una conversió personal, sinó que també cal garantir uns canvis institucionals per afavorir unes relacions de més justícia i equitat envers els més necessitats de la nostra societat i del món.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

No tingueu por!

Per introduir el tema al qual vull referir-me —la virtut tan necessària de la *fortalesa*— voldria recordar el cas de Helen Keller (1880-1968), una dona que tot just nascuda va quedar cega i sordmuda per a tota la vida. Ajudada per la seva famosa mestra Anne Sullivan i el mètode Braille, aconseguí aprendre a llegir i a escriure, i a còpia d'esforços esgotadors, a fer-se entendre. Ingressa a la Universitat, aprova amb nota angles i alemany, llatí, grec i matemàtiques. D'altra banda, no menysprea jugar als escacs i a les dames, nedar o muntar a cavall.

És un exemple formidable de tenacitat, tant per part de la deixeble com de la seva professora. Això és la *fortalesa*: fixar-se objectius ambiciosos, lluitar sense temor per ells venent els obstacles que se'ls interposen. En el pla espiritual, és la resolució de resistir les temptacions i de superar els obstacles en la vida moral.

Vèncer el temor és la primera condició. Coneixedor d'això, Joan Pau II, amb l'energia que el caracteritzava en els seus anys joves, va iniciar el seu pontificat dient: «No tingueu por!» Era una crida a una societat a vegades acomodaticia, a joves sense ideals, hereus d'una mentalitat en la qual no compta l'esforç.

El mateix Papa posava com a exemple de fortaleza el seu patró, sant Carles Borromeu, que no va fugir de Milà, sinó que va continuar prestant el seu servei quan la ciutat va ser assolada per la pesta. Citava com a models de fortaleza els primers homes que van pujar a l'Everest, i els que van posar els peus a la Lluna, però també persones que el món consideraria més «vulgars», com la mare de família nombrosa que accepta un nou fill resistint els consells d'eliminar aquella vida humana.

Jaume Balmes deia que una autèntica persona-

litat ha de tenir el cap de gel i el cor de foc, en referència a la fredor amb què ha de judicar els fets i a l'apassionament amb què ha d'abordar-los, però afegia: «I braços de ferro.» En efecte, no n'hi ha prou a tenir idees brillants, o uns magnífics desitjos i sentiments, cal passar a l'acció, cal arromangar-se. El món és ple de persones que donen consells, de tafaners de la partida d'escacs, però el que val és a la fi el que mou les peces, el que decideix i executa.

Ja fa anys es va encunyar una expressió moderna que enllaçava amb l'estoïcisme dels antics filòsofs, però buidada de tot interès pel pensament: el passotisme. És una malaltia social i segurament personal. Hem de tenir clar què fem en la vida, què esperen els altres de nosaltres. El treball té llavors un sentit, dóna glòria a Déu. I aportem el nostre esforç per a fer un món millor, més humà, més feliç.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Cartes del lector

Gràcies pel treball

Aquestes ratlles són per agrair el treball que fan a tots els programes de Ràdio Estel i per les millores al setmanari *Catalunya Cristiana*.

Agraeixo especialment la retransmissió que van fer des de la basílica de Santa Maria de Mataró, amb motiu de la beatificació de Mn. Josep Samsó, el 23 de gener. Em vaig emocionar molt amb els aplaudiments, perquè les seves paraules ens van fer viure l'esdeveniment com si hi haguéssim estat. Per molts anys! Van fer un treball excel·lent.

Gna. ANNA M. FÀBREGA
Barcelona

Malaltia mental: què fa la Policia?

El 22 de gener passat, una jove va irrompre la reunió en la qual jo era a Blanes, amb signes clars de patiment a causa d'una malaltia mental d'esquizofrènia: tremolors, deliris, canvis de personalitat, etc. Un de nosaltres va trucar a la Policia per rebre l'atenció sanitària que necessitava. La resposta de la Policia, però, va ser negativa; és a dir, la seva normativa els impedia atendre-la, excepte si feia mal a algú o a ella mateixa. La meva sorpresa i decepció vers la Policia va ser gran i per això escric aquesta carta. Com es pot negar la Policia a ajudar una persona que necessita assistència sanitària? Si aquesta jove està malalta i els que som al seu costat podem ajudar-la, per què ha de ser tan difícil? Aquesta jove va caminar moltes hores sense menjar, i entrant i sortint del mar, davant Sa Palomera, vestida i amb sabates, sense abric i tremolant de fred... Més tard, a les 4 de la tarda, vam tornar a cridar i la Policia va repetir el mateix: «Que no hi podien fer res.» Un bon home, en veure que la jove es podia ofegar, va trucar al servei d'urgències mèdiques del 061, i de seguida la van atendre molt bé i la van traslladar en ambulància a un hospital. Felicitats a aquest servei, que jo desconeixia, i em pregunto: per què la policia no va fer res? Podien haver trucat a aquest servei, oi? Canviïn les normatives, senyors, pel bé de tots!

MONTSERRAT VALLS I PIJOAN
Blanes

El Papa i els blocs

Benet XVI, al seu missatge per al Dia Mundial de les Comunicacions de l'Església catòlica, va remarcar que els religiosos han de treure el màxim profit del «ric menú d'opcions» ofert per les noves tecnologies: imatges, vídeos, elements d'animació, blocs, webs... en la seva tasca evangelitzadora. Per l'amor de Déu, escriu en un bloc!, va demanar als sacerdots, cridant-los a l'ús de la darrera generació de recursos audiovisuals sense abandonar els mètodes tradicionals. Exemple a seguir és el de l'associació laica

Pelegrinatge molt feliç

Sóc un sacerdot de Llinars del Vallès, de la diòcesi de Terrassa (Barcelona). Em feia por anar a Terra Santa, no pels rumors de guerres, sinó per endur-me un desencís amb els Llocs Sants. A més també érem un grup força gran (51 persones), tot i que anava acompanyat d'un altre company —Mn. Ignasi, de Sant Celoni. També tenia por que la responsabilitat de l'atenció espiritual (i també material) del grup, no ens deixés a nosaltres «gaudir» del pelegrinatge. Plegats vam optar per un viatge llarg —10 dies— i veure Terra Santa, però també altres realitats d'Israel. A Ruth Travel ens van informar al detall. Primer Galilea, una pausa d'una tarda a la mar Morta, que el nostre cos va agrair molt i no trenca en absolut el clima de pelegrinatge, sinó que reforça els lligams del grup en altres sentits. I finalment pujar a Jerusalem.

Abans de començar el viatge vam posar una condició. Coneixia una guia de referències i l'havia sentit parlar. És jueva, de Jerusalem, coneix l'Antic i el Nou Testament; és psicòloga, a més d'altres carres. Amb un humor una mica especial —pot sorprendre al principi—; però anàvem amb ella o no hi havia viatge. Mai no he sentit parlar amb tant de respecte i coneixement de Jesús, Maria i els Llocs Sants un guia turístic. Hem parlat amb ella de tot: del que és espiritual i del que és material, del social i del polític. Hem rigut, cantat i plorat. «Vam aprendre» d'ella i de les seves paraules. No tornaria a Terra Santa amb cap altra guia, si no fos inevitable.

El grup? Obedients, ordenats i respectuosos. I érem 51 persones! No vam arribar tard a cap lloc perquè hi havia consciència de grup i vivència de parròquia que pelegrina.

L'experiència? No tinc paraules: única, irreplicable, intensa, vivencial, espiritual i el més important: feliç. És la paraula que resumeix més bé el meu sentiment en aquest pelegrinatge.

Gràcies als meus companys i amics, Mn. Ignasi i Carlos, seminarista a Sant Celoni; gràcies al grup per ser com era i per respectar-nos i ajudar-nos mútuament; gràcies a Ronit, la guia, no per donar el millor d'ella mateixa, sinó per donar-se a tots i cadascun de nosaltres; i gràcies a Ruth Travel per atendre totes les nostres peticions. Avui, després d'haver viscut Terra Santa i Israel, penso que cap cristià no hauria de deixar de viatjar a Jerusalem un cop a la vida. Jo, quan pugui i m'ho permetin, hi tornaré. Segur, tot i que queda a les mans de Déu.

Mn. JUAN JOSÉ RECASENS
Llinars del Vallès

Catholics Come Home, fundada per Tom Peterson, que va decidir llançar l'atractiu missatge cristià en una campanya televisiva de vídeos, tot recollint la realitat del catolicisme, les preguntes fonamentals de la vida, i testimonis personals i que, posteriorment es va traslladar a internet recollint un èxit rotund.

Als EUA, gràcies a la difusió d'aquests vídeos, l'assistència a la missa dominical ha registrat increments espectaculars. Només a les diòcesis de Phoenix i Corpus Christi, es calcula que al voltant de 100.000 persones han tornat a l'Església en els darrers mesos. I uns 17,5 milions de persones ja han rebut l'impacte de la campanya a Chicago, Omaha, Sacramento, Colorado Springs i altres diòcesis del país.

LISA JUSTINIANO
Madrid

Números fàcils

Començo aquest article amb una frase meua que resumeix el seu enunciat: «Quan s'ha elegit Déu, els números surten molt més fàcilment.»

Quan s'abandona Déu, la idea i l'acció de Déu, els números sempre fallen, mai no seran absoluts. Es mouran incessantment pel camí de

la insatisfacció, de l'ambició, d'allò inabastable. Les desigualtats mundials ens angoixen, les desgràcies naturals que ens assolen, les injustícies socials que patim, les fites de supervivència inassequibles, la misèria que no podem desterrar, la malaltia que encara no podem atendre... I, mentrestant, homes i dones del món ofereixen i s'ofereixen a l'espectacle del malbaratament, de la despesa estèril, de la vanitat del consum, de tantes despeses i frivolitats inútils. És evident que no s'ha elegit Déu a l'hora de fer els números. Cal saber renunciar a mil i un detalls quotidians i no escoltar tants «cants de sirena».

Només existeix el benestar en la conformitat i en l'acceptació del Déu cristià, que no admet la violència, que no actua contra la misèria i la pobresa, que estima tothom, sobretot aquells que necessiten i no en tenen i que, a més, perdona de tot cor els extraviats.

I, no ho oblidem mai. Quan s'admet Déu, els diners es tornen molt més fàcils perquè es divideixen, com els pans i els peixos, i arriben a tothom com si no se n'adonessin. No demanem miracles a l'home. Per als miracles, gràcies a Déu, el tenim a Ell.

JOSEP MARIA J. L. GIMÉNEZ RAMOS
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Sacerdoci dels fidels

L'estiu passat vaig assistir a una missa en la qual em va sorprendre el fet que tots els participants pronunciaven les paraules de la consagració. Vaig preguntar-ho a una persona que tenia al costat i em va dir: «Que no sap que el Concili Vaticà II ens va ensenyar que tots som sacerdots?»

Efectivament, el Concili, recuperant un ensenyament tradicional, va posar en relleu el sacerdoci comú de tots els fidels. L'exhortació apostòlica *Christifideles laici*, recollia aquest ensenyament: «Els fidels laics participen en l'ofici sacerdotal, pel qual Jesús s'ha ofert a ell mateix en la Creu i s'ofereix contínuament en la celebració eucarística per la salvació de la humanitat per a glòria del Pare. Incorporats a Jesucrist, els batejats estan units a Ell i al seu sacrifici en l'ofertament d'ells mateixos i de totes les seves activitats (cf. Rm 12,1-2).» Diu el Concili parlant dels fidels laics: «Totes les seves obres, les seves pregàries i iniciatives apostòliques, la vida conjugal i familiar, el treball quotidià, el descans espiritual i corporal, si són fets en l'Esperit, i fins i tot les mateixes proves de la vida si es porten pacientment, esdevenen sacrificis espirituals acceptables a Déu per Jesucrist (cf. 1 P 2,5), que en la celebració de l'Eucaristia s'ofereixen piosíssimament al Pare juntament amb l'oblació del Cos del Senyor. D'aquesta manera també els laics, com a adoradors que en tot lloc actuen santament, consagren a Déu el món mateix.» Però aquest no és el sacerdoci ministerial. La varietat de carismes enriqueix el Poble de Déu, però la seva mateixa confusió, l'empobreix. Joan Pau II, a *Pastores dabo vobis*, recordava la diferència entre el sacerdoci comú de tots els fidels i el sacerdoci ministerial rebut en l'ordenació sacerdotal i episcopal: «Els ministeris ordenats —abans que per a les persones que els reben— són una gràcia per a tota l'Església. Expressen i duen a terme una participació en el sacerdoci de Jesucrist que és diferent, no només per grau sinó per essència, de la participació atorgada amb el Baptisme i amb la Confirmació a tots els fidels. D'altra banda, el sacerdoci ministerial, com ha recordat el Concili Vaticà II, està essencialment finalitzat al sacerdoci real de tots els fidels i a aquest ordenat.» Tots dos sacerdots són participació en l'únic sacerdoci de Jesucrist, però no s'han de confondre. La praxi que vostè esmenta és una praxi aberrant que ha de ser corregida immediatament. Els fidels laics no han de pronunciar les paraules de la Consagració.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Calendari de la setmana

Comentari de la Paraula

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) **TEMPS DE QUARESMA**

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

21. DIUMENGE

I de Quaresma, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluc 4,1-13ALTRES CELEBRACIONS: *Festa de la Llum de Manresa.* Sants, Pere Damià, card. i doctor; Claudi, mr.; Dositeu, monjo.

22. DILLUNS

La Càtedra de Sant Pere, Apòstol (F), Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Elionor, reina.

23. DIMARTS

Sant Policarp (MO), Vermell. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela de Ibarra.

24. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Jonàs 3,1-10 /

Salm 50 / Lluc 11,29-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Modest, b.; Sergi, monjo i mr.; Edilbert, laic.; Santes, Primitiva, vg.; beata Josepa Naval i Girbés, rel.

25. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Ester 4,17ss / Salm 137 / Mateu 7,7-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cesari, metge; Valeri, erm.; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26. Girona i Sant Feliu de Llobregat: *Santa Paula Montal, Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nèstor, mr.; Alexandre, b.; Porfiri, b.

27. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gabriel de la Dolorosa, rel.; Baldomer, sotsdiaca; Santes, Honorina, vg.; beata Francina-Aina Cirer, rel.

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista**Quaranta dies de desert...
tota una vida**

«Jesús, ple d'Esperit Sant... era portat per l'Esperit pel desert durant quaranta dies, mentre era temptat per Satanàs» (Lc 4,1). No es podia resumir en menys paraules el conjunt de proves a què Jesús fou sotmès per Satanàs, personificació de tots els poders humans contraris al projecte diví, a partir del moment en què prengué consciència que era ell el Messies esperat pel poble d'Israel. Tothom se'l volia guanyar per a la seva causa i gairebé ningú no compregué el sentit de la seva messianitat. Escrivint a Teòfil Lluc ha posat en el centre d'un tríptic la que en Mateu constava com la tercera prova (Mt 4,1-11). La primera apuntava a un Messies de masses, popular; la tercera, a un Messies polític, dominador i victoriós; en el centre Mateu havia col·locat la prova del Temple, on el Messies havia de fer la seva entrada triomfal. El summe sacerdot Teòfil sabia molt bé que la ciutat santa i el Temple, on ell havia oficiat durant cinc anys, havien quedat destruïts. Per això Lluc ha canviat l'ordre de les proves, posant en el centre l'oferta que el diable —la ideologia del poder— féu al flamant Messies: «Et donaré tota aquesta autoritat i la glòria de tot això —tots els regnes del món, l'ONU inclusivament— si et prosternes davant meu.» El diable ha situat Jesús en «una muntanya molt alta» (detall conservat pel còdex Beza), una mena de torre de Babel, que arribés fins al cel i li permetés dominar tota la terra. Jesús no es deixa seduir pel miratge que genera el poder, sigui en àmbit popular, polític o religiós, deixant ben clar que l'únic culte que s'ha de retre és a Déu respectant la nineta dels seus ulls, l'ésser humà.

Lectures bíbliques

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Dt 26,4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després, a la presència del Senyor, el teu Déu, declarars: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat."» Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l.»

Salm responsorial

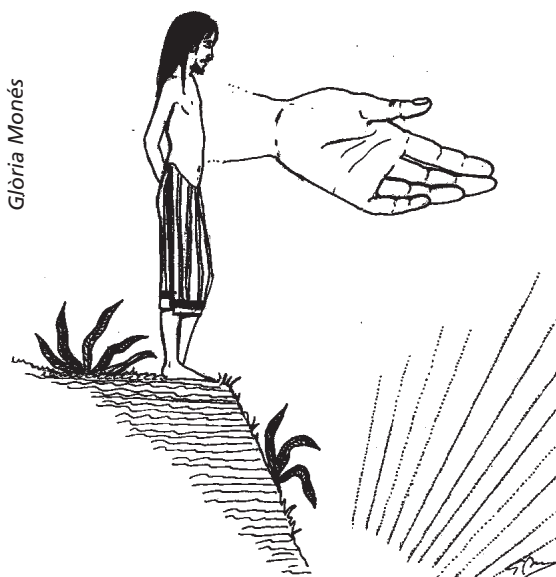
90

Tu que vius a recer de l'Altíssim i passes la nit a l'ombra del Totpoderós, digues al Senyor: «Sou la muralla on m'emparo, el meu Déu, en qui confio.»

R. Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal, ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia, perquè ha donat ordre als seus àngels de guardar-te en els camins. **R.**

Glòria Monés

Et duran a les palmes de les mans perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres, trepitjaràs lleopards i escurçons, passaràs sobre lleons i serpents. **R.**

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré, el protegiré perquè coneix el meu nom. Sempre que m'invoqui, l'escoltaré, estaré vora d'ell en els perills, el salvaré, i tothom l'estimarà. **R.**

Lectura segona

Rm 10,8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma: Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula

molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat».

Vers abans de l'Evangeli

Mt 4,4b

*L'home no viu només de pa;
Viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.*

Evangeli

Lc 4,1-13

L'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dóna culte a ell tot sol."» Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres".» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu."» Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Tres súpriques i un propòsit, per a la Quaresma

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El salm 50, «Miserere»

Tot just estem iniciant la Quaresma de l'any 2010. Els cristians sabem prou que aquest temps litúrgic és, cada any amb perspectives pròpies, invitació al retorn dels inicis de la nostra vida cristiana, un temps de conversió a la llum de la Paraula de Déu, de purificació de l'Església per aprofundir vitalment en el coneixement de Jesucrist i per intensificar la comunió amb el seu misteri pasqual, a través dels sacraments. Un dels textos bíblics que més caracteritza la penitència quaresmal és el salm 50, dit el *Miserere* per raó de les seves primeres paraules en llatí. A l'interior d'aquest salm, hi ha uns versets que val la pena aprendre's de memòria perquè puguin ésser una ajuda fàcil a la nostra pregària, en la Quaresma, i en tot l'any. Són aquests: «*Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, / feu renéixer en mi un esperit ferm. / No em llanceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant. / Torneu-me el goig de la vostra salvació, / que em sostingui un esperit magnànim. / Ensenyaré els vostres camins als pecadors / i tornaran a vos els qui us han abandonat.*»

Un cor pur, un esperit ferm

La primera súplica ens porta als inicis de l'obra de Déu, en la creació i en la salvació. Déu és el

qui ha creat el nostre cor, és a dir, la nostra realitat íntima, i només ell ens pot donar un cor nou. Per la fe i pel baptisme som una nova criatura de Déu, i som cridats a mantenir aquesta novetat durant la nostra existència. Demanar un cor nou és demanar la gràcia de viure segons el do de novetat que rebérem en el nostre baptisme. Un cor nou i un esperit nou era l'anunci dels profetes (vegeu Ezequiel, octava lectura de la Vetlla Pasqual). L'esperit ferm és la fortalesa, do de l'Esperit Sant. El cristià està sotmès a temptació, com Jesús mateix, en el desert i a Getsemaní (Lluc 22,39-46). La fortalesa de l'Esperit és la que ens dona seguretat, en el fons del cor.

L'Esperit Sant de Déu

L'Esperit Sant habita en nosaltres, i per ell l'amor de Déu s'ha difós en els nostres cors (Romans 5,5). Això és pura gràcia de Déu, com ho era la vida de l'home i la dona en el paradís. Però la seva desobediència els portà a ser allunyats de la intimitat divina, i a tenir por de Déu (parlem en el llenguatge simbòlic de Gènesi 3). La pregària del cristià té present la possibilitat del pecat, i de l'allunyament de la gràcia de Déu. La Quaresma és un moment excel·lent per fer aquesta pregària de realisme i confiança. Demanar a Déu que «no ens prengui el seu Esperit Sant» és demanar que, per la nostra condició de «sants», visquem

com a tals, d'acord amb la santedat de Déu. «Si-gueu sants, perquè jo sóc sant», diu l'Escriptura (1 Pere 1,16).

L'esperit magnànim

El goig i la magnanimitat són fruits de l'Esperit Sant (vegeu Gàlates 5,22). Es tracta del goig de la salvació acollida com el fruit excel·lent que ens ve del misteri pasqual de Crist. El goig de l'home, quan no és autosatisfacció tancada, porta a la generositat, a la magnanimitat, a l'obertura vers coses magnífiques. La nostra vida quotidiana ens fa minvar alguna vegada en aquest goig de la salvació que tenim en esperança; la Quaresma ens prepara per recuperar-ne la intensitat, i gaudir-ne quan esclata en la celebració pasqual. L'esperit magnànim, generós, ens confirma, ens sosté!

El compromís missioner

El cristià que viu en santedat, amb esperit ferm i magnànim, pensa en els qui no coneixen o han oblidat els camins del Senyor, i es compromet a ensenyar-los, amb una profunda confiança en la seva conversió. El temps de retorn, i del gran perdó: això és la Quaresma. El testimoni cristià, la predicació, la pregària, els sacraments són la col·laboració amb la gràcia de Déu que toca els cors, perquè siguin nous!

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Porfiri de Gaza

- ✓ Nascut a Tessalònica, Grècia, al segle IV
- ✓ Ermità a Egipte i més tard bisbe de Gaza
- ✓ Va convertir nombrosos pagans al cristianisme
- ✓ Va morir l'any 420

Aquest sant pertanyia a una família grega benestant, però als 31 anys va renunciar a totes les comoditats i se'n va anar al desert d'Egipte per viure-hi com a ermità. Aquesta era una decisió radical, però relativament freqüent durant els primers segles del cristianisme. Porfiri va passar cinc anys a Egipte, i després cinc més a Palestina, a la vora del Jordà. La vida ascètica que duia, però, li va afeblir la salut, i creient que moriria aviat va voler visitar els Llocs Sants de Jerusalem. Quan va arribar al Calvari es va guarir miraculosament de tots els mals que patia, i en agraïment sant Porfiri va repartir tots els béns que havia deixat a Grècia entre els pobres de Terra Santa.

El bisbe de Jerusalem va tenir notícia del miracle i la generositat de l'ermità, per la qual cosa el va ordenar sacerdot i el va nomenar custodi de les relíquies de la Santa Creu, i més tard va ser escollit com a bisbe de Gaza. Tot i que no es tractava dels llocs més importants de Palestina, en aquesta ciutat de la costa sant Porfiri va fer una gran tasca evangelitzadora. Va convertir els nombrosos pagans que hi vivien i va donar un gran impuls a la vida cristiana de la diòcesi construint diverses esglésies. La fama d'home sant es va estendre per tot l'imperi romà d'orient, fins al punt que l'emperadriu Eudòsia va voler que fos ell qui bategés el seu fill, el futur Teodosi II.

[CatCristRecursos]

SUPLEMENT DE FORMACIÓ CATEQUÈTICA, BÍBLICA I LITÚRGICA

Actualitat

De camí cap a la Jornada Mundial de la Joventut 2011

Comitè Organitzador Local
Madrid

La Jornada Mundial de la Joventut és esdeveniment eclesial. Un milió més aviat llarg de joves s'apleguen al voltant del papa Benet XVI per proclamar la seva fe en Jesucrist. És trobada festiva, en què els joves mostren el dinamisme de l'Església i donen testimoni de l'actual vigència del missatge cristià. És signe de comunió; els joves

Amic i Senyor nostre Jesucrist, que n'ets de gran!
Amb les teves paraules i les teves obres ens has revelat qui és Déu, Pare teu i Pare de tots nosaltres, i qui ets Tu: el nostre Salvador. Ens crides a estar amb tu. Et volem seguir allà on vagis. Et donem gràcies per la teva Encarnació; ets el Fill Etern de Déu, però no et va fer res rebaixar-te i fer-te home. Et donem gràcies per la teva Mort i Resurrecció; vas obeir la voluntat del Pare fins al final i per això ets Senyor de tothom i de totes les coses. Et donem gràcies perquè en l'Eucaristia t'has quedat entre nosaltres; la teva Presència, el teu Sacrifici, el teu Banquet ens conviden a unir-nos a Tu. Ens crides a treballar amb Tu. Volem anar a on Tu ens envïes a anunciar el teu Nom, a guarir en Nom teu, a acompanyar els nostres germans fins a Tu. Dóna'ns el teu Esperit Sant, que ens il·lumini i ens enforteixi. La Mare de Déu, la Mare que ens vas donar a la creu, ens anima sempre a fer el que Tu ens dius. Tu ets la Vida. Que el nostre pensament, el nostre amor i les nostres obres tinguin les arrels en Tu! Tu ets la nostra Roca. Que la fe en Tu sigui el fonament sòlid de tota la nostra vida! Et demanem pel papa Benet XVI, pels bisbes i per tots aquells que preparen la propera Jornada Mundial dels Joves a Madrid. Et demanem per les nostres famílies i pels nostres amics, i especialment pels joves que et coneixeran en aquesta trobada pel testimoni ferm i gojós de la fe. Amén.

vénen d'arreu del món, integrats en parròquies, comunitats, associacions, moviments i grups molt diferents, però units per la mateixa fe en Jesucrist i la mateixa vocació: viure l'Evangeli en l'Església i fer-se servidors humils i gojosos per oferir-lo als que encara no el coneixen.

Preparar la JMJ —a això s'orienta la catequesi i l'acció pastoral que l'acompanya— consisteix, per tant, a afavorir la trobada personal amb Crist, que canvia la vida; viure l'experiència de ser Església catòlica, aollits en el seu misteri i comunió; prendre consciència que, com a batejats, som indispensablement missioners; descobrir de nou, si cal, els sagraments de la Reconciliació i l'Eucaristia, que enforteixen la vida cristiana: conrear l'adhesió a Jesucrist, viscuda en l'Església amb tal entusiasme que es desbordi en festa i en impuls missioner.

«Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe» és el lema de la JMJ a Madrid 2011. Recorda la necessitat que tota la nostra vida (pensaments, emocions, relacions personals, estructures, iniciatives...) tingui les arrels en Jesucrist, que li donin aliment i fermesa. Així que la catequesi preparatòria vol contribuir que els joves, coneixent cada cop més Jesucrist, Amic i Senyor, desitgin vivament que Ell sigui l'impuls de la seva vida i el fonament sòlid sobre el qual s'edifiqui, i s'esforcin amb sinceritat perquè sigui així.

Cal conèixer la fe de l'Església de manera que no quedi cap element de la nostra personalitat que no sigui il·luminat, corregit, transformat, reinserit en la seva veritable dimensió per la relació personal i real amb el Senyor. Tota la veritat de l'home troba en Crist la seva font i la seva corona.

Al llarg de dos anys es repassa, de forma molt sintètica, el conjunt de la fe cristiana tal com es professa en el Credo, mostrant de quina manera el que Déu ens revela ens fa «veure» qui som realment, a què estem cridats i com la seva gràcia ens fa capaços de viure una vida nova.

L'adhesió joiosa i entusiasta a Jesucrist, en l'Església, s'expressa en el Credo (adonant-nos del significat

que té el que diem i de l'abast que tenen les veritats de la fe per a la nostra vida), en la celebració litúrgica i en la pregària (en l'acollida de la salvació que s'expressa i es realitza en els sagraments), en el seguiment de Jesús en la vida concreta de cada dia (perdó, amor fratern, servei als desfavorits), en la transformació d'aquesta societat i aquest món perquè es vagi instaurant el regne de Déu.

Cada grup de joves és únic i viu una situació de fe singular. Pertoca al responsable del grup decidir quins elements de la fe de l'Església, quins passatges bíblics, pregàries o testimonis són els més aptes per il·luminar i transformar la vida dels joves.

Saviesa popular bíblica

«David i Goliat»

En el llenguatge popular, els noms descriuen l'enfrontament entre dos adversaris manifestament molt desiguals: un de molt fort i un altre de molt feble. Aquesta disparitat no exclou, però, la victòria de la part més feble. El primer llibre de Samuel explica el combat entre David, el fill petit de Jessè encarregat del ramat del seu pare, i Goliat, un gegant filisteu de gairebé tres metres d'alçada i armat fins a les dents. Amb la fona de pastor, David li va etzibar una pedrada al front i Goliat va caure de cara a terra. Acte seguit, David li va prendre l'espasa i li va tallar el cap (1 Sam 17,40-54).

Núria Calduch-Benages, Otro gallo le cantara. Refranes, dichos y expresiones de origen bíblico. Ed. Desclée De Brouwer.

ITINERARI CATEQUÈTIC

1. Déu ens ha fet interlocutors seus.
2. Déu ens surt a trobar en Jesucrist, el seu Fill, l'Enviat.
3. El Fill Etern de Déu va néixer de Santa Maria Verge: veritable Déu i veritable home.
4. Anunciava el Regne de Déu: el seu ensenyament i les seves obres.
5. Cridava a compartir la seva vida i la seva missió.
6. Va ser crucificat, mort i sepultat.
7. Va ressuscitar d'entre els morts i se'n pujà al cel.
8. Ens dóna l'Esperit Sant, Senyor que infon la Vida.
9. La Santa Església Catòlica: el nou Poble de Déu. Poble de batejats.
10. Escoltar i meditar la Paraula de Déu: «Escutar a fons els signes de l'època i interpretar-los a la llum de l'Evangeli» (GS 4).
11. «Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els ha concedit de ser fills de Déu» (Jn 1,12): fills lliures i confiats, germans servidors dels febles, senyors de les coses.
12. Cridats a l'amor: vida consagrada en el celibat, vida de matrimoni i família.
13. Cridats a respectar i promoure permanentment la vida: tota la vida i la vida de tothom.
14. «Per la misericòrdia que Déu ens té, us exhorto a oferir-vos vosaltres mateixos com una víctima viva, santa i agradable a Déu: aquest ha de ser el vostre culte veritable» (Rm 12,1).
15. El bon Samarità: un «cor que hi veu» i actua en conseqüència. Crec en la vida eterna. Cel nou i terra nova: aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes (Ap 21,1ss).

«Gràcies a la fe tinc un suplement més gran d'alegria i d'energia cada matí»

Marta Teller Martín, catequista de segon de Postcomunió

Rosa María Jané Chueca

L'any passat Marta Teller Martín va rebre la Confirmació, i aquest pas va suposar per a ella un compromís més gran en la seva vida com a cristiana. Quan va entrar, als 7 anys, a la catequesi de la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona per preparar-se per a la Primera Comunió, no s'imaginava que un dia ella també seria catequista. Des que va trepitjar la catequesi, de ben petita, no ha deixat d'assistir-hi cap any. Ara en té 17, estudia primer de Batxillerat científic, forma part del grup d'adolescents de la parròquia i fa classes de guitarra i de catequesi a nens i nenes de segon de Postcomunió. La Marta és una noia alegre, moderna, estudiosa, que sap divertir-se sanament, i que té molt clar que el seu cristianisme no pot ser una etiqueta de treure i posar, sinó que és comprometre's amb Algú que la va escollir primer.

Com recordes la teva Confirmació?

Aquell dia el vaig viure en companyia dels meus pares i dels meus amics de la parròquia. Va ser un dia feliç, en el qual em sentia molt bé per haver rebut el do de l'Esperit Sant.

Per què vas fer aquest pas?

Hi ha molts joves que reben la confirmació sense saber per què i després abandonen la fe. Jo veig la Confirmació com un pas vers un contacte més gran amb Jesús, cosa que també significa una fe més gran. Sempre miro de poder tenir més contacte amb Déu i de conrear més la meva fe, ja que per a mi és una cosa molt important, que m'ajuda molt en el dia a dia. Crec que la Confirmació és una bona manera de millorar en aquest aspecte. Una altra de les raons que em van portar a rebre la Confirmació va ser la d'adquirir un compromís més gran en la meva vida cristiana, cosa que em recorda que cada dia m'he de comportar com una bona cristiana.

Quin compromís t'ha exigít la Confirmació?

Bé, entre altres coses ha suposat una implicació més gran a l'hora d'ajudar

els meus companys i de procurar fer el bé. A la parròquia em van proposar de fer classe de guitarra als infants i també catequesi, i ho vaig acceptar. La veritat és que és una experiència molt agradable. A més, penso que és molt important transmetre a les generacions futures el que he après, m'agrada estar amb els nens i m'agrada dedicar-los temps. En un futur, m'agradaria dedicar-me a alguna professió en què pogués ajudar la gent i crec que l'Esperit Sant rebut en aquest sacrament m'ajudarà molt.

Fa molts anys que estàs vinculat a la parròquia, què significa per a tu viure la fe en grup, amb altres joves de la teva edat?

Crec que tinc molta sort de poder compartir la meva fe amb gent de la meva edat i que, a més, són els meus amics. Em sento molt acompanyada i compresa. Em sembla que hi ha molts nois de la meva edat que són cristians, però que no s'atreveixen a dir-ho ni a viure la seva fe per por del que puguin dir els seus companys. Això succeeix perquè no es troben dins de cap grup cristià ni tenen ningú amb qui poder compartir la seva fe, llevat de les seves famílies. És molt important veure que hi ha altres persones com tu i de la teva edat que segueixen Jesús. Això t'ajuda a mantenir-te ferma en les creences i a viure a contracorrent en molts aspectes socials.

Es pot viure la fe en solitari?

Potser és possible, però estic segura que no és la millor manera de viure-la. A mi em costaria molt més viure-la sola, sense un grup d'amics cristians que em donen suport i comparteixen amb mi la fe.

Com t'ajuda la fe en la teva vida diària?

La veritat és que la fe està present en el meu dia a dia. M'ajuda en els mals moments i m'acompanya en els bons. Crec que gràcies a la fe tinc un suplement més gran d'alegria i d'energia cada matí, i també moltes més ganes de fer coses. Ser cristiana em fa sentir sempre acompanyada. Sé que no estic sola.

Quines dificultats troba un jove cristià per viure avui la fe?

Doncs crec que, precisament, el fet de ser jove et fa més influenciable. Els ambients destinats als joves, els companys de classe, sentir-te sol en la fe, els prototipus... tot això pot dificultar viure la fe, totes aquestes coses poden influir els joves a no portar precisament una vida cristiana. També és important que els joves no ens trobem sols en la nostra fe. Si un jove cristià se sent sol i no té gaire clares les seves conviccions cristianes, és fàcil que pugui perdre

a poc a poc la seva fe influït per tots aquests conceptes. Per això crec que tinc molta sort de pertànyer a un grup en una parròquia i poder compartir la meva fe. Crec que caldria destinar més espais per a joves cristians a les parròquies. Així, si ens trobem acompanyats, és més fàcil viure contra corrent i fer front a aquests prototipus juvenils i poder utilitzar la nostra joventut, no com una dificultat, sinó com una virtut.

Serien necessàries més experiències com l'Aplec de l'Esperit o la JMJ?

Sí. Jo vaig participar a l'Aplec de l'Esperit de Tarragona i em va agradar moltíssim. És molt important que els joves cristians tinguem trobades amb altres joves, perquè a classe la gent que és cristiana sol ser la minoria. A mi, m'ajuda trobar-me amb altres joves amb qui puc compartir la meva fe. L'any vinent se celebra a Madrid la Jornada Mundial de la Joventut. No he participat mai en cap trobada i penso anar a la de Madrid. Tinc moltes ganes! Crec que viuré una bonica experiència eclesial universal.

T'has sentit mai com una persona rara?

La veritat és que no. A classe saben que sóc cristiana, i com que estudio el Batxillerat científic em plantegen algunes coses: «Com pots creure en Déu si estudies ciències?» o «Vas a missa? Si això és de gent gran!» La meva opinió és que la gent està molt mal formada, amb molts prejudicis sobre la fe i sobre l'Església, creuen que fe i ciència estan enfrontades... per no-res! A partir de la ciència podem descobrir Déu. Si no estigués en un grup cristià amb altres joves, potser sí que em sentiria una mica rara perquè em sentiria sola en la meva fe. Però d'aquesta manera em sento acompanyada i el fet de ser cristiana no em fa sentir malament, al contrari, em dóna forces.

El dia 25 de febrer (dijous), es compliran 11 anys de la pujada al Cel del nostre fill i germà Pep Igualada i a la parròquia de Sant Pius X del carrer Beatriz de Pinós de Palma de Mallorca, a les vuit de la tarda, celebrarem una missa pel seu descans etern.

Si podeu venir us ho agrairem.

Si no podeu, us demanem una pregària i un record perquè ens ajudi des del Cel.

Així mateix, el dia 9 de març, dimarts, a les vuit del vespre, a la mateixa parròquia, celebrarem una missa per l'etern descans del nostre espòs i pare José Igualada, en el tercer aniversari de la seva mort.

NOMÉS FINS AVIAT

Si bé la seva absència és difícil d'acceptar.

Realment només és un fins aviat.

És tan a prop com el seu record, el qual ara omple el nostre cor.

És tan a prop com el murmuri d'una pregària que fem a Déu al cel.

Ens trobarem una altra vegada en un món millor, en el cercle de l'amor de Déu.

Llegir i pregar l'Escriptura

Un Pare de l'Església, sant Ambrós (t Milà, 397), convidava els cristians a llegir i meditar l'Escriptura amb aquestes paraules: «Meditau cada dia la Paraula de Déu. Preneu per consellers Moisès, Isaïes, Jeremies... Pere, Pau, Joan... Preneu Jesucrist per conseller suprem i podreu, així, arribar al Pare.»

Aquestes paraules són tot un programa d'apropament a l'Escriptura. Vegem-ho:

1. Mediteu cada dia la Paraula de Déu: invitació ben clara.

Cada dia: es tracta d'una feina quotidiana, com d'un aliment que prenem diàriament. Cal, doncs, trobar un lloc i un temps per dedicar-s'hi.

Mediteu la Paraula de Déu: no és qüestió d'uns segons. Calen estones per apropar-nos als textos de l'Escriptura. Textos que llegim sense *devorar-los ràpidament*, sinó serenament, apropiant-nos-els.

Una lectura una mica especial:

- **una lectura lenta i rumiada:** tot portant a la llum de la comprensió i del cor allò que restaria amagat a una lectura ràpida i superficial.
- **una lectura que utilitza notes i introduccions:** de vegades tenim el perill de demanar a l'Esperit que supleixi la nostra mandra...
- **una lectura ampliada per la referència a altres textos paral·lels:** ajuda a il·luminar el missatge central del text que llegim i a relacionar-lo amb altres aspectes de la Bona Notícia.
- **una lectura que relacioni allò que diu el text amb la presència salvadora de Déu avui:** atenta a descobrir com la relació Déu-home o Déu-poble que el text ens indica es fa realitat avui en la nostra història personal, en la relació familiar o comunitària, en els déficits i en les promeses de la nostra vida eclesial, social, política, cultural.
- **una lectura que porta a «apropiar-se»**

del text: tot descobrint, alhora, com aquest text «s'escriu» en la nostra història d'avui o com Déu el «diu» en la nostra història i sobre ella, d'una forma nova que anem descobrint.

2. Preneu per consellers Moisès, Isaïes, Jeremies... Pere, Pau, Joan...

En definitiva, una lectura que convida a entrar en diàleg, perquè quan llegim, ja iniciem el diàleg. Amb qui? Amb la llarga llista de testimonis de Déu que han format part del poble d'Israel i de l'Església, i que ens han deixat el seu testimoni escrit i el de les comunitat del poble jueu o dels primers cristians que feien preguntes semblants a les nostres, i cercaven la resposta en aquests textos.

Es tracta d'escoltar la veu d'aquests homes i dones sants que ens fan arribar el seu descobriment de la intervenció alliberadora de Déu en la història: la veu que l'Església ha escoltat i ens ha transmès al llarg dels segles, perquè brolla del cor mateix de l'Església ja des de bell començament. Les respostes i defallences d'aquests homes i dones il·luminaran les nostres respostes i defallences; els desafiaments de la seva història il·luminaran els desafiaments nous de la nostra, i això, des d'un respecte profund tant per l'originalitat de la seva història com per la novetat de la nostra.

Entrar en diàleg vol dir saber que jo vaig al text amb tot un seguit de preguntes sobre com actua Déu avui, i que, al mateix temps, estic disposat a escoltar tot allò —i només allò— que el text em diu, sense forçar-lo ni fer-li dir allò que no diu. Aquest «entrar en diàleg» ens fa sentir hereus d'una llarga història,

d'una gran família que ha cercat de viure segons la causa de Déu, descobrint com avui tenim aquesta causa a les nostres mans febles i pobres, però decidides a dur-la endavant. I ens porta a saber també que aquell Esperit que alenava en ells alenava avui en nosaltres i fa que la nostra vida bategui, d'una manera nova i fidel, al so d'aquelles vides i d'aquelles paraules que les entranyes de l'Escriptura ens descobreixen.

3. Preneu Jesucrist per conseller suprem, i podreu així arribar al Pare.

Si prenem per consellers totes aquestes persones i comunitats, elles ens portaran a Jesucrist. Ell és al cor de la història de la qual l'Escriptura és testimoni: la llarga història de l'amor de Déu als

homes. Ell és la Paraula amorosa definitiva, en la qual prenen sentit i plenitud totes les paraules d'aquests llibres.

Ell és el Vivent que cada plana d'aquest llibre assenyalava i que s'amaga a cada revolt de la nostra vida. Llegir i escoltar aquest llibre vol dir acostar-nos al Crist Jesús present a la nostra història: entrar en diàleg amb Ell per seguir-lo.

I quan, abatuts per la duresa dels esdeveniments, no comprenem ni la nostra vida ni les paraules d'aquest llibre, Ell surt a trobar-nos pel camí, i ens obre els ulls per comprendre les Escriptures a fi que descobrim el sentit de la nostra vida i els camins per seguir-lo.

Posar-nos a llegir l'Escriptura vol dir encetar un diàleg franc amb el Senyor Jesús: escoltar-lo perquè volem seguir-lo; obrir-li el cor; deixar-nos captivar pel seu projecte al servei del Regne; tenir-lo, efectivament, per conseller suprem i Senyor de la nostra vida; fer el nostre camí «amb els ulls fets en Ell», que ha sembrat en nosaltres la llavor de la Paraula i duu a acompliment la nostra fe (Mc 4,3; He 12,2).

És Ell —Home-Fill i Paraula— el qui ens obre el cor de Déu i ens descobreix la desmesura de l'amor d'aquest Déu cada cop més intensament compromès amb la nostra història. Ell ens fa reconèixer la confiança i el respecte infinits que el Pare ens té, quan ens confia com a fills i col·laboradors la tasca de fer d'aquesta terra una casa i una taula per a tothom.

Quan obrim l'Escriptura per atansar-nos al misteri de Déu, el Pare ens crida pel nostre nom i ens encomana la tasca tan antiga i tan nova de ser col·laboradors seus. Es tracta de cercar-lo també en els textos que, proclamats-encomunitat-avui, esdevenen paraula que s'acompleix, a mesura que entrem més decididament en el joc de la història al servei del Regne de Déu.

La pregunta de... MARTÍ RIVAS / MANRESA

Tots els profetes van ser personatges històrics?

Respon:

Teresa Solà

Doctora en Teologia bíblica

La formulació de la pregunta, expressada en uns termes massa generalitzadors, demanaria gairebé un tractat d'introducció al profetisme, però per mirar de ser succinta seria més adequat proposar el tema de la qüestió des de la «realitat històrica dels profetes», ja que els llibres profètics pressuposen l'existència real dels seus autors. Això es veu per la importància que té el pròleg de cada llibre, on se situa històricament el profeta, i pel relleu que es dona, en els relats de vocació, a la persona cridada.

Nogensmenys s'ha de tenir en compte que la història dels textos profètics, tal com els tenim avui en la Bíblia, han passat un llarg pelegrinatge fins a arribar a la seva forma escrita actual. Pelegrinatge, aquest, que s'inicia amb la tradició oral del text, passant per les diferents etapes escrites, fins a arribar a la seva expressió última, que és la que nosaltres podem llegir

avui en el text bíblic. Per aquest motiu, i tenint en compte el fet que entre paraula predicada i paraula escrita hi ha un lapse de temps no petit que omplen els deixebles dels profetes, és natural que no tot el que hi ha en els llibres que porten el nom d'un determinat profeta sigui atribuïble a aquest, més si es para esment al fet que aquestes figures no són cridades a escriure, sinó a parlar. Tanmateix no totes les paraules que llegim en cada llibre profètic són les pròpies d'ells, però la seva teologia crearà escola i els seus deixebles la posaran per escrit digerida i actualitzada. Això és l'important a l'hora de donar a cada llibre el nom del propi profeta (un dels exemples més clars el tenim amb el llibre d'Isaïes).

No obstant això he de significar que no tots aquells textos que la tradició ha fet entrar com a profètics són de fàcil garbellar, així tenim el llibre de Daniel, que no és propiament un text profètic, sinó un llibre apocalíptic; el mateix llibre de Baruc porta un nom que és més un pseudònim que no pas el nom d'un profeta concret; i Jonàs és una reflexió teològica en forma de paràbola. Ara bé, aquesta realitat que exegeticament coneixem no suposa cap qüestió a la teologia d'aquests textos, tot al contrari, representen

una reflexió profunda de la fe d'Israel i de la seva història.

Els profetes són figures clau que creen la consciència identitària d'Israel en el camp religiós (relació de fidelitat amb el seu Déu, Jahvè) a través de l'aliança i en el camp sociopolític, amb una visió teocràtica (on el poder polític i religiós són una mateixa cosa). Per això, aquest poble sense la realitat històrica dels profetes no hauria pogut subsistir enfront dels cananeus.

Però aquesta importància dels profetes per a la vida d'Israel no s'esgota en el seu temps històric, anirà més enllà i tindrà un gran ressò dins la tradició introbívica, on els profetes seran rellegits a l'interior dels altres llibres tant de l'Antic Testament com del Nou Testament, les seves figures exalçades (p. ex. Sir 48-49; a 1 Ma es parla del bé que va fer Jeremies; Lc 4,16-30; Mt 12,38-42; 1Co 15,3-5, etc.) i dins la tradició judeocristiana seran el fonament d'Israel i de l'Església.

Només així serà possible que temps més tard, vers el segle I dC, neixi una obra que palesa l'interès de les comunitats judeocristianes per les figures dels profetes: *Les vides dels profetes*.

FRASES INACABADES...

Fixa't en aquest missatge del papa Benet XVI en el qual parla de la Quaresma i després completa amb les teves paraules les frases inacabades.

«Dejunar per voluntat pròpia ens ajuda a practicar l'estil del Bon Samarità, que s'inclina i ajuda el germà que pateix. Quan escollim lliurement privar-nos d'alguna cosa per ajudar els altres, demostrem concretament que les persones que passen dificultats no ens són estranyes. Precisament per mantenir viva aquesta actitud d'acollida i d'atenció envers els germans, animo les parròquies i la resta de comunitats a intensificar durant la Quaresma la pràctica del dejuni personal i comunitari, tenint cura així mateix de l'escolta de la paraula de Déu, de l'oració i de l'almoïna.»

- Practicar l'estil de vida del Bon Samarità...
- Una manera de demostrar que les persones que pateixen ens importen...
- Durant la Quaresma és convenient...

PARAULES PERDUDES

COMPLETA AQUEST TEXT:

La Quaresma comença Dimecres de _____ i s'acaba Diumenge de _____. Dura__ dies en record dels dies que Jesús va passar al desert. És un temps que ens ajuda a preparar la gran festa de la _____. L'Església recomana dedicar aquests dies a la reflexió, al dejuni, a l'abstinència i a la pregària.

QUI DIU QUÈ

LA QUARESMA simbolitza el temps de dejuni i pregària que Jesús va passar al desert abans d'iniciar la seva predicació.

Llegeix Lc 4,1-13 i després posa el text que correspongui a cada personatge: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa» i «L'Escriptura diu: l'home no viu només de pa».

POSA-HI ORDRE

Fixa't en aquestes paraules que estan desordenades. Si les poses en ordre, et sortiran dos refranys sobre la Quaresma

És, Quaresma, passada, quan, Pasqua, n'és

« _____ la _____, _____ ja»

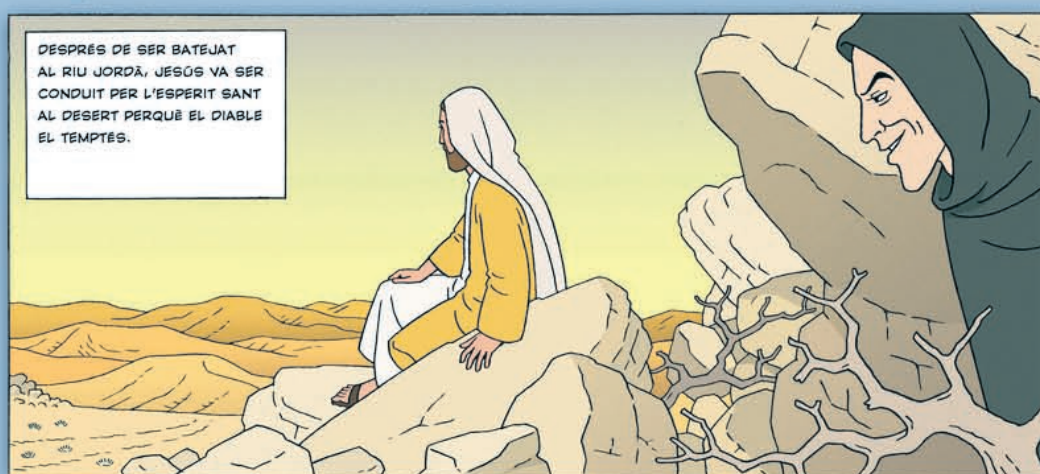
Quaresma, setmanes, rovellades, pogut, menjar, arengades, mongetes, bacallà, set, només

« _____ de _____, _____ hem _____
_____, _____ i _____»

**Les solucions, a la pàgina
d'«Agenda» del proper número**

Temptacions de Jesús

Història

Dibuixeu o escriviu com continua la història.

Dibuixeu o escriviu com acaba la història.

Art

Quina imatge correspon a...

- l'Antic Testament
- el Nou Testament
- un conte infantil

...i a quin episodi?

Catecisme

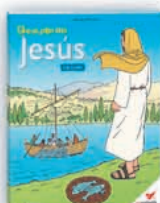
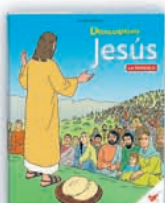
Jesús és el Senyor

IV. Jesús, el fill de Déu
va viure entre nosaltres

Descobrim Jesús. La Llum

Coincidint amb l'inici de la Quaresma, s'acaba de publicar el segon dels quatre volums de La Bíblia en còmic. Amb *Descobrim Jesús. La Paraula*, *Descobrim Jesús. La Llum* completa el Nou Testament.

- Inclou la Passió de Jesucrist, els episodis de la resurrecció i de l'ascensió. Us recomanem especialment la seva lectura durant la Quaresma, la Setmana Santa i la cinquantena pasqual.
- Com en tots els materials de la col·lecció *Descobrim*, s'han fet servir estrictament els textos bíblics.
- Confiem que aquests còmics seran un bon recurs per al seu ús en família, a la catequesi o a l'escola.

Coneixements

Quaranta

Jesús passà quaranta dies al desert.

La quaresma és el temps litúrgic en què recordem aquests dies i és per això que també dura quaranta dies. La xifra quaranta és força freqüent en l'Antic Testament i també en el Nou. Després de la resurrecció, per exemple, Jesús va mostrar als deixebles que era viu al llarg de quaranta dies. Després pujà cap al cel.

Fins no fa gaire temps, si una persona arribava malalta a algun lloc, la tenien quaranta dies aïllada fins a saber què tenia. I també sabem que si una cosa no ens l'acabem de creure i volem esperar a veure què passa, la "posem en quarentena".

BCNmultimedia.com
L'alternativa intel·ligent

L'Equip parroquial de Litúrgia

Mn. Manuel Coronado Portillo

Delegat episcopal de Litúrgia
(diòcesi de Terrassa)

L'Equip de Litúrgia el formen un grup de persones que ofereixen de manera generosa un servei a la comunitat parroquial en el seu aspecte celebratiu. Tot i que els documents oficials no parlen de l'Equip Litúrgic, el tenim previst en l'Ordeament General del Missal Romà: «Una preparació eficient de qualsevol celebració litúrgica es farà entre tots els interessats, segons el Missal i els altres llibres litúrgics, amb esperit diligent i amb concòrdia, sia pel que fa al ritu, sia pel que fa a la pastoral i a la música, sota la direcció del rector de l'església i escoltant també els fidels en allò que els toca directament. Però el sacerdot que presideix la celebració sempre tindrà el dret de disposar sobre allò que és de la seva competència» (OGMR 111).

De la mateixa manera que la celebració no és cosa només d'una persona, perquè és celebració de tota l'Església, el mateix ha de succeir amb la seva preparació i animació. «Les accions litúrgiques no són actes privats, sinó celebracions de l'Església, que és "sagrament d'unitat", és a dir, poble sant, unit i organitzat sota els bisbes» (*Sacrosanctum concilium*, 26).

La finalitat més important de l'Equip és animar la vida litúrgica parroquial, és a dir, preparar les celebracions en tots els seus aspectes.

«La finalitat més important de l'Equip és animar la vida litúrgica parroquial»

Això suposa assegurar que la parròquia disposi de tot el necessari per a unes celebracions dignes:

- Temple ben disposat, net, ben endreçat, ben condicionat de llum i so...
- Ornaments sempre nets i dignes.
- Llibres litúrgics en bon estat per a tothom: president, lectors, cantors, etc.

Per a la preparació de les celebracions caldrà:

- Fixar bé el sentit de la celebració. No totes les celebracions són iguals.

- Preparar tots els elements necessaris per a la celebració: pa, vi, cants, salms, monicions, guions de la celebració.
 - Distribuir amb la suficient antelació les diverses tasques i serveis litúrgics.
 - I tot ha de desembocar en la realització de la celebració mateixa. Aquesta és fons i culminació i, per tant, és el més important. L'Equip haurà de vetllar molt perquè les celebracions no caiguin en:
 - Un formulisme buit, és a dir, una litúrgia on són observades totes les normes litúrgiques però en les quals manca vida, participació interior.
 - Una celebració rutinària on no s'expressa la vida de la comunitat i de les persones.
 - Una acció on només participen alguns, mentre el poble assisteix passivament com a espectador.
- Finalment, l'Equip ha de buscar educar litúrgicament tota la comunitat parroquial:
- Que conegui el sentit de les diverses celebracions, especialment l'Eucaristia.
 - Que visqui les celebracions comprenent el llenguatge litúrgic, el contingut dels diferents gestos...
 - Que descobreixi un ambient d'oració i recolliment.

L'Equip de Litúrgia haurà de revisar de forma periòdica les celebracions i així poder descobrir les deficiències que es vagin produint per tal de corregir-les i anar millorant la vida litúrgica parroquial.

Una experiència per aprofundir en les celebracions

Va ser l'any 1981, quan va ser nomenat un nou rector a la parròquia de Sant Miquel Arcàngel, de Molins de Rei, que la meua esposa va començar a dirigir els cants de l'eucaristia de les 12 h. Sempre havíem seguit les celebracions junts, ella i jo; per aquest motiu, vaig demanar d'entrar a col·laborar com a monitor a les tasques encomanades a l'equip de litúrgia i no quedar-me sol. D'aquesta manera, tots dos participàvem més activament dels sacraments i, realment, ens hi vam sentir interpel·lats. Vam apreciar ràpidament l'aprofundiment que aconseguíem de les celebracions, ben diferents de quan les seguíem passivament asseguts al banc.

Vaig assistir durant dos anys a un curs al Centre d'Estudis Pastoral. Llavors ostentava la presidència Mons. Torrella, arquebisbe primat de Tarragona, i l'actual bisbe de Girona, Mons. Pardo, n'era el director. El curs va ser molt enriquidor.

Una vegada acabat aquest període de formació, poc temps després, em van escollir per ser responsable de l'equip de litúrgia. El formàvem, per a la missa de 12 h, tres persones que ens

alternàvem per tornos mensualment. Constituïem, juntament amb les parròquies de Santa Eulàlia del Papiol i Sant Vicenç de Castellbisbal, el sector pastoral. Treballàvem junts i teníem reunions periòdiques, fent una roda a les tres parròquies on actualitzàvem i ampliàvem coneixements respecte de les celebracions litúrgiques a seguir, d'acord amb el temps de durant l'any i el cicle corresponent, que vivíem i celebràvem.

Van venir canvis atípics, vam estar un any sense rector. El recent nomenat vicari es multiplicava per abastar la gran tasca que tota parròquia genera. Va ser administrador parroquial l'arxiprest d'aquell moment. La celebració del diumenge a les 12 h va ser la damnificada per aquesta circumstància. Quan mancaven uns minuts per encetar la missa, manteníem la incertesa de la identitat del celebrant: aquesta setmana el bisbe auxiliar de la demarcació d'aquell temps; la setmana passada un sacerdot estudiant a Roma que passava uns dies aquí; la setmana vinent algun sacerdot al servei del Seminari, etc.

Quan arribava el celebrant de torn,

ho tenia tot a punt. Només calia que es revestís per començar la celebració. L'equip de litúrgia va assumir el repte d'aquest atzucac.

Han passat força anys i es continuen fent sessions de catequesi d'adults, a les quals sempre assistim els agents de la litúrgia. També a les reunions específiques del grup de litúrgia, ara altra vegada amb les altres parròquies del sector, després d'un curt període on es va provar d'anar cada parròquia en solitari.

Durant el temps de Quaresma s'organitzen conferències que també ens ajuden a créixer en coneixements, igual que les jornades de pastoral, organitzades pels arxiprestats de Sant Feliu de Llobregat, Montserrat, Sant Vicenç dels Horts, Sant Boi i el Prat, que coincideixen a primers de novembre. El pas dels anys ha provocat un gran canvi a la societat. Els laics col·laboradors són menys, i la conseqüència és que entre tots els que fem algun servei a la parròquia ens hem repartit les responsabilitats del sagristà. Tot ho fem amb actitud de servei, eficiència, honestat i intentant passar desapercebuts.

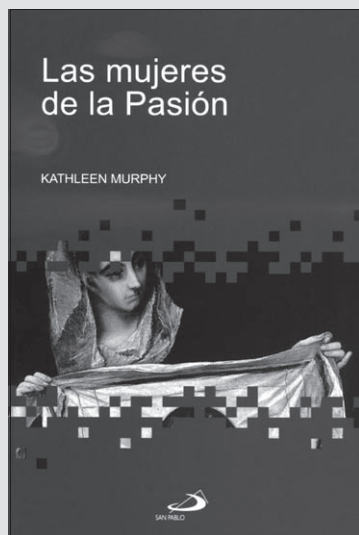
Andreu Tous i Comajuncosas

Responsable de l'equip de Litúrgia
Parròquia de Sant Miquel Arcàngel
(Molins de Rei)

ENVIEN-NOS ELS VOSTRES RECURSOS

Si voleu compartir les experiències de la vostra parròquia, grup o moviment en el camp catequètic, bíblic o litúrgic podeu fer-nos arribar les vostres propostes a:
CATALUNYA CRISTIANA
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
Tel. 934 092 810
Fax 934 092 775
redaccio@catalunyacristiana.cat

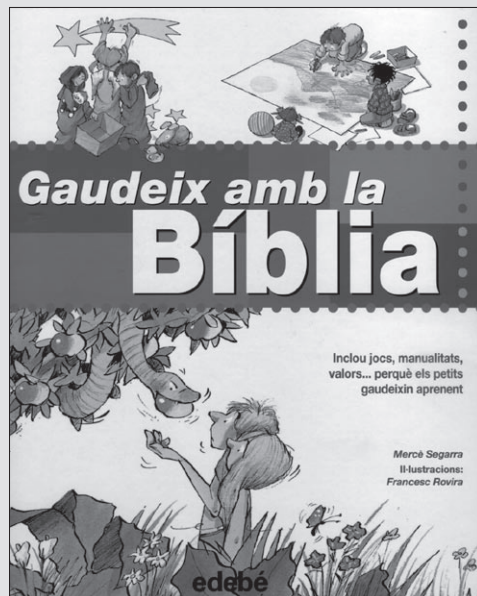
La Passió, en clau femenina

Kathleen Murphy, religiosa de les Germanes de la Mare de Déu de la Misericòrdia de la Unitat de la Gran Bretanya, ens ofereix tot un seguit de reflexions sobre les dones que van acompanyar Jesús durant els seus últims dies i s'hi van mantenir fidels en els moments més durs, especialment en la seva mort en creu. Qui eren i quina va ser la seva història? Podem aprendre del seu patiment i esperança? Pot ajudar-nos el seu exemple en les nostres càrregues i en les nostres creus? L'autora ens mostra que aquestes dones poden obrir-nos a l'experiència de fe i al coneixement del Ressuscitat, així com ajudar-nos a experimentar la misericòrdia de Crist i l'alegria de la Pasqua.

Kathleen Murphy, *Las mujeres de la Pasión*.
San Pablo, Col·lecció Betel, 2010, 115 pàg.

Divertir-se amb l'Antic i el Nou Testament

Gaudiv amb la Bíblia es presenta en 43 capítols: 25 de l'Antic Testament i 18 del Nou. Cada capítol va acompanyat de receptes, manualitats, jocs, curiositats... perquè els més petits gaudeixin aprenent, i que són una ajuda per reforçar el missatge principal. Així, per exemple, el llibre ens proposa construir el nostre propi mural de la creació, fer una màscara de lleó o jugar al joc de l'estrella. En definitiva, aquest llibre, pensat per a nens i nenes a partir de 5 anys, està ple d'idees originals i divertides, que seran ben útils per treballar en família, a l'escola, al centre d'esplai o a la catequesi.

Mercè Segarra (text) i Francesc Rovira (il·lustracions), *Gaudiv amb la Bíblia*. Editorial Edebé, 2009, 95 pàg.

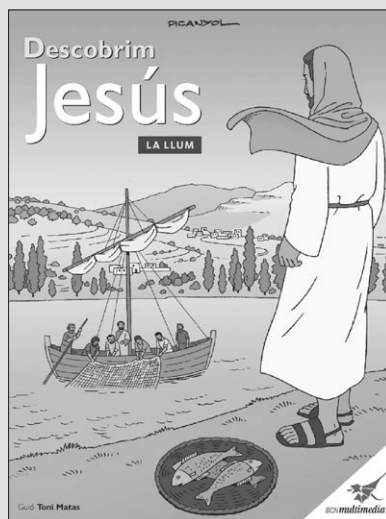
Don Bosco, per als més petits

L'editorial CCS acaba de publicar un còmic sobre don Bosco, pensat especialment per als més petits. A través de les seves pàgines, se'ns presenten alguns dels episodis més populars de la vida de sant Joan Bosco, fundador dels salesians. El còmic compta amb uns dibuixos ben simpàtics que faran les delícies de nens i nenes, acompanyats per uns textos que, de manera senzilla i clara, doten de vitalitat i proximitat la figura d'aquest gran sant, amic dels petits. El còmic ofereix també unes quantes dades de la congregació salesiana, present en més de 120 països del món.

Vít Dlapka (text) i Alena Urbánková (il·lustracions), *Don Bosco, el santo de los muchachos*. Editorial CCS, 2010, 32 pàg.

Descobrint Jesús

Per Nadal va sortir publicat *Descobrim Jesús. La Paraula*, el primer àlbum de la col·lecció Descobrim per presentar el Nou Testament. Ara acaba de sortir a la llum el segon, *Descobrim Jesús. La Ilum*, que comença precisament amb les paraules de Jesús «Jo sóc la llum del món». Aquests àlbums il·lustrats són una manera original d'acostar l'Evangeli a un públic de totes les edats. Tots els guions s'han basat en la traducció de la Bíblia catalana, traducció interconfessional, amb la col·laboració de l'Associació Bíblica de Catalunya. El dibuixant Picanyol ha dut a terme una exhaustiva tasca de documentació gràfica per aconseguir una ambientació fidel a la història.

Toni Matas (guió) i Picanyol (il·lustracions), *Descobrim Jesús. La Ilum*. BCNmultimedia, Col·lecció Descobrim, 2009, 44 pàg.

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriuiu-vos-hi ara
per només 117 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- ☐ Amb un únic pagament de 117€ per any
☐ Amb dos pagaments semestral de 58,50€
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Quaresma, camí de renovació

Ramon Sàrrias

Rector de Sant Esteve
(Andorra la Vella)

La pregària és un punt fort a viure durant la Quaresma.

L'ORACIÓ

Anomenem *oració* tota manera d'entrar en contacte amb Déu. L'oració és possible perquè Déu ha manifestat als homes la seva manera de ser, el seu nom, la seva voluntat. Déu s'ha fet conèixer als homes. L'home pot parlar amb Déu perquè primer Déu ha parlat a l'home. L'oració és la resposta de l'home a la paraula de Déu. Per això, l'oració no és simplement una reflexió de l'home sobre si mateix, el seu ésser, les seves finalitats o les seves necessitats, sinó que té davant un Déu viu i personal, que escolta, veu i parla. L'autèntica oració no ha d'entendre's com un monòleg sinó com un diàleg en el qual l'orant aprèn a escoltar la paraula divina: I Sa 3; Jr 1.

Encara que l'oració pot ser molt espontània, emprant paraules pròpies, a la Bíblia trobem fórmules per pregar. Així el conegut *Shemà Israel* (Dt 6,6-9) o Joan Baptista i el mateix Jesús ensenya una pregària als seus deixebles (Lc 11,1-4). Qui prega ho ha de fer des de l'absoluta confiança en Déu (Lc 11,5-13). L'objecte de l'oració no són solament fets puntuals sinó la totalitat de la vida de la persona.

Totes les situacions són objecte de l'oració, des de les alegries o les preocupacions més petites de cada dia, passant pels grans objectius de la comunitat, fins a arribar a la instauració del Regne de Déu. Tot pot ser objecte d'oració. Aquesta riquesa de formes, l'Església, al llarg de la història, les ha concretat en quatre:

- la pregària de lloança: és un reconeixement de la grandesa divina. És un cant de glòria a la divinitat, a la seva obra meravellosa, des de la creació fins a la redempció (Sl 8).
- l'acció de gràcies pels beneficis que Déu ens ha fet, tant personalment com col·lectiva. Per exemple, el *Magnificat* (Lc 1,46-55) o el cant de Moisès (Ex 15).
- la pregària de súplica, tant individual del fidel que es troba en perill o en moments de tribulació, com per al poble. Sovint la súplica assumeix intercedir en favor de tota la comunitat. Podem llegir alguns textos de Jeremies: 11,18-20; 18,18-23; 20,10-13; o la pregària de la reina Ester.
- una quarta finalitat de la pregària és demanar perdó. Primer dels pecats propis. Qui es veu lliure de pecat? Però també, com en la súplica, els profetes eren molt conscients d'assumir la càrrega dels pecats de tot el poble (Dn 3,24-43; 9,4-14).

Per l'oració, l'home sap que no està sol enfront d'ell mateix, de la vida, del món, sinó que se sent confiat paternalment en mans de Déu (Mt 6,25-33).

Arribem al temps de Quaresma i volem mirar-la amb ulls positius. Perquè la Quaresma, per al cristià, no hauria de ser privació, sinó enriquiment. No és negativitat sinó tot al contrari, creativitat, un esforç per renovar i construir. L'estadi de la competició quaresmal és el mateix cor de la persona humana. El que es pretén és créixer una mica, retenir-se, adquirir millors qualitats, estar més contents amb nosaltres mateixos. És el que teològicament anomenem «conversió». D'aquí, el compromís envers els altres no trigarà a arribar. La conversió pot exigir a vegades una teràpia alliberadora, com el qui es posa a règim per perdre els quilos que li sobren. I tots necessitem treure'ns tot allò que ens sobra. La metàfora bíblica és ben coneguda. Treure el cor de pedra per posar-hi un cor de carn, un cor teixit de tendresa i de benevolència, un cor gran i sensible, un cor misericordiós, un cor semblant al cor de Jesús.

L'esperit de la Quaresma cristiana el trobem ben manifest en el text de l'evangeli de Dimecres de Cendra: un text de Mateu (6,1-6.16-18) on Jesús fa unes indicacions sobre l'almoina, la pregària i el dejuni, tres pràctiques espirituals, pròpies d'aquest temps. Aquestes tres pràctiques sovintegen en els textos de la Sagrada Escriptura i eren ben presents en la predicació dels profetes.

La intensa preparació que comporta la Quaresma troba el seu punt en la lectura de la Paraula de Déu. La seva abundància i selecció són el nodriment apropiat de la fe, posat a l'abast dels qui estan disposats a emprendre aquest camí. El leccionari de les misses ferials, però sobretot el dominical, ens són una font inesgotable. Pot ser il·luminador llegir l'article de Josep Lligadas, «Els diumenges de Quaresma (cicle C)», a Celebrar la Quaresma, dossiers de CPL n. 57, pàg. 82-84.

Que tinguem tots una Santa Quaresma.

DEJUNI

La segona pràctica és el dejuni: privar-se voluntàriament de menjar o de beguda durant un cert temps. És una pràctica que la trobem en gairebé totes les religions, inspirada per motius diversos: ascesi, purificació, dol, súplica. Per la Bíblia, tradueix l'expressió d'humiliació de l'home davant Déu, per acollir la seva acció salvadora i posar-se a la seva presència. És el sentit dels grans dejunis de Moisès, d'Elies i, salvant les circumstàncies, el de Jesús al desert. Generalment, ve presentat com un mitjà de conversió (Joel 2,12-18), com un signe de penediment (Jonàs 3), acompanyat de l'oració (Jeremies 14,11-12).

En la pràctica del dejuni cal salvar alguns perills, com són el formalisme (que no correspongui a una actitud del cor. És significatiu, en aquest sentit el text d'Isaïes 58,1-9). O el risc d'ostentació per ser lloats per la gent (Mt 6,16). Per això, el veritable dejuni va unit a l'amor al proïsme, que comporta la justícia, l'ajuda al necessitat i fet per amor a Déu, que veu el secret. Un darrer apunt encara: no tenim aquí la nostra pàtria definitiva, la plenitud del Regne de Déu. Per això, el dejuni practicat amb senzillesa i espontaneïtat podria ser signe i símbol de «l'encara no» de la plenitud del Regne de Déu. (En la línia de la imatge evangèlica dels convidats a noces que dejenen quan no tenen el nuvi amb ells).

ALMOINA

És la tercera pràctica quaresmal, lligada a l'oració i el dejuni. L'original grec significa la misericòrdia de Déu, i d'aquí ha passat a la misericòrdia de l'home envers els seus semblants. I aquesta misericòrdia només és autèntica quan es tradueix en actes concrets, entre els quals té un paper important l'ajuda material a aquells que estan en necessitat. La pràctica de tractar amb misericòrdia els necessitats la trobem ja a l'origen del poble d'Israel. Són textos ben significatius Lv 25,31-38 i Dt 15,7-11. I posteriorment a Siràcida 4,1-10 o Tobit 4,7-11.

El gest de bondat de l'home envers els seus semblants ha de ser imitació del gest de Déu que ha estat el primer de ser bondados amb els homes. L'almoina no és fruit solament de la filantropia, sinó un gest religiós. Cal fer-la amb perfecte desinterès, sense ostentació, sense esperar res a canvi. És praxi relacionar-ho amb el dejuni: del que ens hem privat pel dejuni ho donem en almoina al necessitat. La persona que es priva dels seus béns materials per ajudar el necessitat demostra que reverencia el Senyor (Lv 25,36), es mereix el perdó dels pecats (Dn 4,24), es guanya una retribució (Ez 18,7), un tresor (Ecl 35,2).

Jesús, a l'evangeli ha remarcat la radicalitat de l'almoina: en la persona del necessitat que ajuda, hi trobes Jesucrist mateix: «El que heu fet a un d'aquests petits...» (Mt 25,32-46). El seguiment de Jesucrist demana desprendre's dels propis béns (Mt 19, 21s.)

Finalment, és un signe de comunió entre les diverses comunitats cristianes. Aquest pensament inspira sant Pau a fer la gran col·lecta entre les comunitats cristianes de Macedònia i Acaia per ajudar l'església mare de Jerusalem. A 2 Co 8 i 9 trobem el veritable «sermó de la caritat» de sant Pau. Dirà que cal aspirar a aconseguir la igualtat entre els germans (8,13); imitant la generositat de Jesucrist (8,9); cal sembrar abundantment ja que Déu estima qui dóna amb alegria (9,6s); perquè Déu sigui glorificat (9,11-14).

Tarragona

Sant Fructuós, d'orient a occident

Notícia de l'existència d'unes relíquies del bisbe màrtir en una parròquia dels Estats Units

Màrtirs pregant. Representació teatral de «La Passió de Sant Fructuós».

Fructuós bateja el catecumen Rogacià en una escena de la Passió.

Joan Boronat
Tarragona

L'Associació Cultural Sant Fructuós recentment ha tingut notícia de l'existència d'una relíquia de sant Fructuós, el bisbe màrtir de Tarragona que morí cremat a l'amfiteatre romà de la ciutat, l'any 259 sota la persecució dels emperadors Valerià i Gal·liè. Aquesta relíquia es troba localitzada en una església de la localitat de Taunton, a l'estat de Massachusetts.

Andreu Muñoz, director del Museu Bíblic Tarraconense i membre de l'Associació Sant Fructuós, ha declarat que la troballa «ha estat una gran sorpresa per a tots, atès que desconexíem que hi hagués una relíquia de sant Fructuós als Estats Units». Arran de la recent celebració de l'Any Jubilar, l'entitat tarragonina va publicar un magnífic llibre que recull tots els llocs coneguts de culte al màrtir de Tarraco, a banda d'Espanya, a països com França, Itàlia, Cuba i l'Uruguai, on es referenciava la presència de relíquies.

Per bé que s'ignora com aquesta relíquia va poder arribar als Estats Units, ja que no hi ha documentació historiogràfica al respecte, en l'opinió d'Andreu Muñoz no es pot descartar la possibilitat que aquesta «fos portada allí per part d'algun emigrant italià, tenint en compte que a Itàlia

és venerat el sant» i posa per exemple el fet que a l'Uruguai les relíquies hi van arribar procedents d'una parròquia de Gènova.

La descoberta ha estat possible per la construcció d'una nova església a Taunton, dedicada a l'advocació de sant Andreu Apòstol, a partir de dues més de tancades, Sant Josep i Sant Pau. Llavors, les relíquies en elles dipositades van ser traslladades a la de Sant Andreu. A Taunton van assabentar-se de la celebració a Tarragona de l'Any Jubilar, l'any 2008, i els responsables de l'esmentada església nord-americana van decidir contactar amb l'Associació Sant Fructuós de Tarragona.

D'aquesta manera es compleix, una vegada més, el pensament expressat per sant Fructuós, camí del cruent sacrifici de les flames: «Cal tenir present l'Església catòlica, estesa d'orient a occident.»

Imatge interior de l'església de Sant Andreu de Tauton.

Sant Fructuós de Tarragona

Andreu Muñoz Melgar
Arqueòleg i director del Museu Bíblic Tarraconense

Fructuós fou bisbe de Tarraco a mitjan segle III. Documentem la seva existència gràcies a la *Passio Fructuosi*, un document que glossa el procés martirial del prelat i dels seus diaques Auguri i Eulogi. La *Passio* fou escrita entre la segona meitat del segle III i els inicis del segle IV per un redactor anònim. El text explica que el 16 de gener de l'any 259 els tres clergues van ser detinguts i empresonats arran de l'edicta dels emperadors Valerià i Gal·liè que obligava els caps de les esglésies a adherir-se a la religió de l'Estat i retre culte als déus. A la presó foren assistits per la comunitat cristiana i allà Fructuós batejà un catecumen anomenat Rogacià.

El divendres 21 de gener comparegueren davant el governador Emilià. En un judici ràpid i inflexible els clergues confessaren la seva fe i foren condemnats a morir cremats. De camí cap a l'amfiteatre el bisbe i els seus diaques reberen el suport i l'afecte del poble cristià i també d'alguns pagans. El bisbe abans de ser immolat donà signes d'una extraordinària fortalesa. Pregà per l'Església universal estesa d'orient a occident i consolà la *fraternitas* (comunitat cristiana) amb la promesa que mai no els faltaria pastor. El martiri es produí entre les 10 i les 11 hores del matí. Les seves despulles foren enterrades a l'àrea funerària del riu *Tulcis* (Franolí). A partir d'època tardoromana el culte als màrtirs generà en aquesta zona una gran concentració d'enterra-

ments i la construcció de dues basíliques cristianes. La gloriosa gesta d'aquests sants fou exaltada per sant Agustí i pel poeta Aureli Prudenci (segles IV-V dC).

D'aquest últim testimoni es pot despendre que les restes dels tres màrtirs foren enterrades conjuntament en un únic sepulcre. A partir de l'època visigoda ja es documenten repartiments de les relíquies dels nostres sants a altres indrets com a la Bètica. Amb la incursió islàmica, a inicis del segle VIII, la ciutat de Tarragona quedà abandonada. L'arqueòleg Mn. Joan Serra Vilaró, estudià la presència de llocs de culte a la Ligúria italiana sota l'advocació de sant Fructuós i de sant Pròsper (últim bisbe visigòtic de Tarragona) i la presència de l'Oracional festiu tarraconense a Verona, i aquest fet el portà a considerar la hipòtesi que les relíquies de sant Fructuós foren conduïdes per mar, de la mà del bisbe Pròsper, fins a la Ligúria italiana.

Així es justificaria la presència de culte de sant Fructuós a Còrsega i el fet que la concentració més gran de relíquies estiguin al monestir lligur de San Fruttuoso di Capodimonte (prop de Gènova), on a finals del segle X es constata un primer nucli cenobític. Anterior a aquest horitzó cronològic veiem com el culte a sant Fructuós es documenta a la Catalunya Vella en el monestir de Sant Fruitós de la Vall de la Santa Creu (Alt Empordà), a Sant Fructuós de Músser, a la Cerdanya, a Sant Fruitós de Balenyà (Osona) i a Sant Fruitós d'Osinyà a Sant Ferriol (Garrotxa). A inici del segle X també documentem, a l'Alt Urgell, l'església de Sant Fructuós de Guils del Cantó i una mica més tard a Sant Fruitós de Bages.

En un sentit universal, totes les evidències ens porten a considerar que, de manera ininterrompuda, han existit llocs de culte dedicats al nostre màrtir. En el cas d'Aragó i Castella els llocs de culte coneguts, fins al moment, ens donen datacions a partir del segle XI i XII. No vol dir que puguin ser anteriors. La mateixa realitat esdevé a la regió de Migdia-Pirineus amb l'església de sant Fructueux d'Azereix (segle XV), a Cantàbria amb l'església de San Fructuoso de Aloños (segle XVII) i a Aquitània amb l'església de San Fructuoso d'Itsasu (segle XVIII).

A Cuba trobem l'església parroquial de San Fructuoso de Veguitas, a Yara, datada en el segle XVIII i, a l'Uruguai, la catedral de San Fructuoso a Tacuarembó, datada al segle XIX. Finalment, hem pogut documentar, molt recentment, una relíquia (un petit fragment ossi) a l'església de Saint Andrew, the Apostle, a Taunton (Massachusetts, EUA), que podria haver arribat a aquesta població fa més de cent anys. D'acord amb el testimoni de dos parroquians de l'església de Saint Andrew, Bill i Rosanne Breen, no es conserven referències historiogràfiques de com la relíquia va poder arribar allí. La relíquia fou traslladada a aquesta nova parròquia de Saint Andrew d'una altra església centenària de la localitat. Només a tall de conjectura no seria estrany que la mateixa migració italiana hagués transportat tan preuat tresor. Certament el culte a Fructuós, Auguri i Eulogi és universal. Si el bisbe tarragoní mantenia la necessitat de pregar per l'Església d'Orient a Occident és ara l'Església, també estesa d'Orient a Occident, que el té per advocat i model de santedat i de coherència de vida.

Tarragona

Tarragona acull la XXXI Trobada de Rectors i Seglars de Santuaris de Catalunya i Balears

Víctor Gay
Girona

La XXXI Trobada de Rectors i Seglars de Santuaris de Catalunya i Balears enguany tindrà lloc a l'arquebisbat de Tarragona. Començarà el proper dia 15 de març, dilluns, a l'hotel Palas de Pineda (Vilaseca), amb intervencions d'obertura a càrrec de Mn. Joaquim Gras, delegat diocesà de Santuaris de Tarragona, de Mons. Agustí Cortés, en qualitat de president del Secretariat, i de Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona i Primat.

En la primera sessió de treball després d'unes paraules de Mn. Salvador Batalla, intervindrà, Mn. Àngel Moreno, vicari episcopal de la diòcesi de Guadalajara i rector del santuari de Buenafuente del Sistal, que parlarà de *L'espiritualitat del rector del santuari*. A la tarda, després d'un treball per grups, i posada en comú, es visitarà el santuari de la Pineda, on després de vespres, l'arquebisbe de Tarragona i Primat presidirà la celebració de l'Eucaristia. Després de sopar s'oferirà un concert polifònic.

El dimarts 16 pronunciarà una conferència sobre *El rector del santuari: el seu carisma i el seu servei* el P. Josep Enric Parellada, o.s.b., director del Departament de Turisme, Santuaris, Pelegrinatges i Pietat popular de la Conferència Episcopal Espanyola. A la tarda es farà una taula rodona sobre *Vivències i experiències dels rectors de santuaris*, amb la participació de Joan Roig i Montserrat, pel santuari de Loreto (Ulldemolins); Jordi Centelles i Llop, pel santuari de la Fontcalda; Àngel Pagès i Isern, pel santuari de la Misericòrdia de Canet de Mar; Josep Casals i Serrat, pel santuari de Lourdes de Prats de Lluçanès, i Llorenç Lladó i Calafat, per la diòcesi de Mallorca. Moderarà Mn. Joaquim Gras i Minguella, delegat de Santuaris de Tarragona.

En aquesta jornada es visitarà el santuari de la Roca, on s'oferirà l'Eucaristia, que presidirà Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat i que també presideix el Secretariat.

La jornada de cloenda serà el dimecres 17 de març. Al matí pronunciarà una conferència Mn. Salvador Bacardit, delegat episcopal de Càritas de l'arxidiòcesi de Barcelona, sobre la *Dimensió social i caritativa del santuari*. Després de l'assemblea general i la revisió de la trobada, els participants es traslladaran al santuari de la Misericòrdia de Reus, on s'oferirà l'Eucaristia.

En la trobada participaran les deu diòcesis catalanes i Mallorca.

Església a Catalunya

«Fem lloc als qui no en tenen»

Un llibre recull la tasca d'integració social al barri Sant Josep Obrer de Reus

Joan Boronat
Reus

El Centre de Lectura de Reus va ser el marc de la presentació, el dia 27 de gener al vespre, del llibre *Fem lloc als qui no en tenen*, on es recullen les experiències de quatre persones que han treballat a la Fundació Pont i Gol, a la capital del Baix Camp.

Mitjançant alguns exemples i experiències concretes, els quatre autors, Teresa Ferrater, Armand Puig, Eduard Guerrero i Natàlia Avilés, expliquen el perquè de la creació, els projectes i l'ideari de l'entitat. Des del 1996, any en què va sorgir el Centre de Promoció Juvenil i de la Dona, que posteriorment va donar pas a l'actual Fundació Josep Pont i Gol, prenent el nom del qui fou arquebisbe de Tarragona, els coautors narren el creixement i desenvolupament de l'entitat, fent referència als diferents programes que gradualment han anat incorporant, ateses les necessitats de la societat.

Davant dels problemes d'ordre social i cultural que pateixen un bon nombre de persones, cal fer lloc als qui no en tenen. L'any 1996 es va iniciar a la ciutat de Reus un camí que arrencava de conviccions evangèliques i humanístiques, pedagògiques i d'arrelament social. Aquest camí posava els pobres al centre de la història. Després d'uns quants anys s'ha fet balanç d'una experiència d'Església i

El Centre de Lectura de Reus va acollir la presentació del llibre.

de ciutat que se situa a la frontera en aquell segment de persones, infants, adolescents i joves, dones i estrangers que necessiten mans amigues i cors ben disposats.

El barri de Sant Josep Obrer és el principal escenari d'aquest llibre, el qual relata les necessitats del moment, pel que fa als nens, amb l'objectiu d'integrar-los i donar-los una educació integral, atès que fora de l'horari escolar no tenien cap més activitat que anar pel carrer. Natàlia Avilés, coautora de la publicació, subratlla que «a través del llibre volíem explicar la gran tasca educativa que ha fet i fa la fundació» però, a més, «esdevé un homenatge a tots els voluntaris i persones que han passat pel centre».

La presentació del volum va anar

a càrrec d'Irene Puig Olivé, directora del Grup d'Immersió i Recerca per a l'Ensenyament de la Filosofia, i hi van intevenir Mn. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, i Mn. Creu Sáiz, prior de Reus i president de la junta del patronat de la Fundació Josep Pont i Gol. En l'actualitat aquesta fundació treballa als barris de Sant Josep Obrer, Fortuny i Montserrat de Reus. Amb diferents programes d'integració social i cultural d'ajuda a nens i nenes, joves, immigrants, dones i totes aquelles persones que necessiten integrar-se a la societat.

El llibre és el número 102 de la col·lecció El Tinter, editat per Cossetània, conté 144 pàgines i es pot adquirir a les llibreries al preu de 11,70 euros.

Barcelona

Interpretació del Rosari Pastoral a Sant Vicenç de Sarrià

Foto: Ripoll

Redacció / Barcelona

La parròquia de Sant Vicenç de Sarrià va celebrar el 22 de gener passat la festa de Sant Vicenç, i com és tradicional des del 1897 (excepte un lapsus de 26 anys), es va interpretar el Rosari Pastoral compost per Francesc Forns (1824-1910) i dedicat al patró de la festa major d'hivern de Sarrià. Amb motiu del centenari de la mort d'aquest músic, es van interpretar tres peces més d'aquest compositor per a cor, orquestra i orgue i es va presentar el llibre *El Rosari Pastoral de Francesc Forns a Sarrià*.

El cardenal Martínez Sistach, invitat a la ciutat italiana de Paola

Redacció / Barcelona

Els dies 3 i 4 de febrer el cardenal Lluís Martínez Sistach va visitar la ciutat de Paola, a la província de Cosenza i a la regió italiana de Calàbria. L'anada del cardenal de Barcelona a aquesta ciutat respon a la invitació que li va fer el pare Francesco Marinelli, superior general dels Pares Mínims, orde religiós fundat per sant Francesc de Paola.

El 3 de febrer, el cardenal va presidir al santuari dedicat a aquest sant la

celebració eucarística amb motiu de la cloenda dels actes del tercer centenari de la mort d'un beat que va pertànyer a l'orde dels Mínims, Nicola Saggio da Longobardi.

Nascut a la província de Cosenza el 6 de gener de 1649, en el si d'una família pagesa, el beat Nicola entrà a l'orde dels Mínims als 20 anys sense haver pogut cursar estudis, raó per la qual entrà com a germà llec i no va rebre els ordes sagrats. Durant la seva vida religiosa fou porter, sagristà i hortolà de

diversos convents del seu orde. La seva fama de santedat es va estendre ràpidament per la Calàbria i per tot Itàlia, sobretot durant la seva estada a Roma, on sovint fou consultat pels papes, pels cardenals i per la noblesa de la ciutat. Destacà en el seu amor als pobres i als empresonats de la Ciutat Eterna. Morí amb fama de santedat el 2 de febrer de 1709, raó per la qual es clou ara el seu tercer centenari. Fou beatificat el 17 de setembre de 1786 i està iniciat el seu procés de canonització.

Urgell

La solidaritat que neix de l'Amor

II Jornada de formació de Pastoral Juvenil de les diòcesis de Lleida, Solsona i Urgell

Lluís Plana
Balaguer

El dissabte 6 de febrer es van trobar a l'Hotel Santuari de Balaguer un bon grup de persones vinculades a l'acompanyament d'adolescents i joves dels bisbats de Lleida, Solsona i Urgell. Les delegacions de joventut d'aquestes diòcesis tornaven a proposar, per segona vegada, una jornada de formació de Pastoral Juvenil. Enguany el lema escollit era «El servei i la solidaritat en la pastoral juvenil».

És un tema estrella. No hi ha dubte que acompanyar adolescents i joves és, també, ajudar-los a anar descobrint la seva vocació. Anar fent camí, d'un manera ferma i decidida, fins a arribar a fer-se la gran pregunta: «Què vol Déu de mi?» És indubtable que una de les eines per acostar el noi o la noia a aquesta pregunta és la sensibilització amb la realitat quotidiana i el món que l'envolta i del qual forma part. Ésser sensible és, també, una invitació a fer-se present davant les injustícies i ser un element transformador, un instrument de canvi en mans de Déu, una aportació per fer possible el Regne de Déu entre nosaltres.

La vuitantena de participants tenien davant d'ells una bona feina: com ajudar aquests adolescents i joves en aquesta sensibilització, reflexió i actuació social? En aquesta jornada, van intentar donar respostes o, si més no, il·lusió de canvi, desig de transformació i entusiasme.

La jornada va ser presidida pel bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives. Amb ànim encès, va recordar les persones que han acompanyat la vida pastoral de tantes parròquies, grups juvenils, moviments, etc. Aquesta flama no s'ha apagat, ans al contrari, es va renovant amb nova saba, noves generacions que segueixen acompanyant la vida de nois i noies que busquen testimonis compromesos amb el món. Va agrair als participants la seva dedicació i els va exhortar a seguir treballant sense desànim, perquè el fruit segur que en sortirà.

Després, Mn. Ramon Prat, vicari

Ramon Prat va impartir la ponència de la jornada.

Els tallers de la tarda van afavorir el diàleg i la reflexió.

general de Lleida, amb una experiència important en el camp de la joventut, va presentar una ponència sobre el tema de la jornada. Amb el seu estil metòdic, clar i arrelat a la seva experiència i vivència, Mn. Prat va desvetllar en tots els assistents unes ganes de viure i creure en contacte amb el jove, un desig de sentir-se atret pel seguiment i l'animació en la pastoral juvenil. Va proposar «viure entre els joves», «educar a través de l'acció», «reflectir la llum

que és Jesús», «viure en positiu» perquè «sempre hi ha alguna cosa a fer». Tota la seva xerrada va estar plena de signes d'entusiasme i de vitalitat i va destacar el gest de gratuïtat en la recerca del servei i la solidaritat.

Les propostes en clau solidària de Mn. Ramon Prat van tenir la seva aportació posterior, amb les intervencions de quatre joves que van presentar el seu testimoni solidari. Sílvia Escolà, Ignacio Terrado, Mireia Castells i Mònica

Solans van presentar la seva experiència de servei d'una manera emotiva, directa, sense especulacions i adreçada al cor. Testimonis colpidors que van arrabassar, si és que quedava qualsevol esma per apostar fort pels adolescents i joves, per una solidaritat encarnada.

Una participant els va preguntar: «I per què feu això?» Ells van respondre, sense pensar-s'ho, lliurant-se completament a l'auditori: «Ho fem per Amor.» No va caldre res més, en aquest instant els assistents van comprendre què feien tots allí. I qui els movia a ser-hi. És la resposta que encén els cors, encén l'actuació gratuïta i encén l'entusiasme de servei a l'altre.

L'Eucaristia, després de la ponència i dels testimonis, va ser un altre moment privilegiat. Déu, que és Amor, i Jesús, que es va lliurar sencera a tothom, centren el marc de la pastoral, també la de joventut. La vida és un do que tot adolescent i jove ha de viure al màxim, i s'ha d'ajudar aquest jove a descobrir una dimensió de llibertat i de felicitat total com la que dona descobrir el missatge i l'obra de Jesús.

Després de l'Eucaristia, van dinar tots junts. El dinar va servir per riure, per compartir, per conèixer-se una mica més, i per minimitzar les distàncies que, malgrat les noves tecnologies, de vegades dificulten la trobada cara a cara. Després de l'àpat, la proximitat es va aguditzar amb els tallers, pràctics i clars, que es van oferir als participants. Cada persona participava en un: esmorzars per immigrants, tarda social a les escoles, les missions a la pastoral juvenil, convivències solidàries, camp de treball i pregària i reflexió entorn de la solidaritat. Un conjunt divers de possibilitats que van servir per aprofundir en un tema, per agafar idees i també per descobrir uns responsables de tallers que, de manera voluntària, van animar-se a explicar la seva vivència. Aquests també són uns altres testimonis.

I finalment, amb una pregària, va concloure la jornada, amarat d'entusiasme i esperonats per la força de l'Esperit i la de tots els presents, i recordant la resposta del testimoni dels joves voluntaris: «Ho fem per Amor.»

Monitors d'esplais aprofundiran en l'expressió dramàtica i musical

Patricia Navas / Salgar

La Fundació d'Esplais Santa Maria de Núria (FEMN) ha organitzat un curs monogràfic d'expressió dramàtica i musical en el món del lleure per al cap de setmana del 27 i 28 de febrer a la casa de colònies de Salgar, a la Noguera. Monitors i directors d'esplais de la diòcesi d'Urgell —s'hi han inscrit més de 25 joves d'entre 18 i 24 anys— realitzaran un taller de creació d'instruments musicals amb materials reciclats, aprendran tècniques d'expressió corporal i dramàtica i tècniques en musicoteràpia.

Es tracta d'un curs de trenta hores

homologat per obtenir el títol de director d'esplai, que permetrà als assistents, per exemple, conèixer com presentar als nens petites obres de teatre o extreure valors a partir de l'audició musical. Pel que fa als experts que transmetran als joves aquestes capacitats i tècniques, el pedagog Ramon Oromí s'encarregarà del taller per treballar la música a partir de l'audició; el presentador del programa infantil de TV Lleida Club Banyetes, Jordi Villacampa, oferirà una dinàmica de teatre aplicada al món de l'esplai i les colònies, i l'anomenat Drapaire Musical oferirà el taller de realització d'instruments amb deixalles. «L'expres-

sió no té perquè anar lligada al consum —explica a la seva web el Drapaire Musical—. Podem aprofitar objectes i material de rebuig per fer-nos els nostres instruments que ens permetran fer la nostra música. El taller fomenta la creativitat i dona formes alternatives d'expressió.»

El curs d'expressió dramàtica i musical és el segon monogràfic que organitza la FEMN, que aplega tretze esplais del bisbat d'Urgell i agrupa gairebé uns quatre-cents nens que participen als esplais i a les colònies. El primer, celebrat l'any passat, va tractar la discapacitat en el món del lleure.

«Estem molt il·lusionats amb aquests cursos», explica David Pradas, membre de l'equip de formadors de la FEMN i de l'esplai de la localitat de Castellserà. «Hem tingut molt bona participació i hem aconseguit formar els nostres monitors, la qual cosa dona cohesió: som pocs però ben avinguts», afegeix. Abans, els monitors dels esplais de la diòcesi d'Urgell havien de formar-se a Lleida, però ja s'han fet nombrosos cursos de monitors i directors d'esplai a la mateixa diòcesi d'Urgell, tot i que el tràmit d'homologació per a l'obtenció del títol el realitza l'Escola de l'Esplai de Lleida, de la Fundació Verge Blanca.

Lleida

El bisbe presideix la Festa de la Mare de Déu de l’Arcada

Jordi Curcó
Lleida

Lleida va celebrar el darrer diumenge de gener la festa d’una advocació mariana molt lleidatana, la Mare de Déu de l’Arcada, patrona dels comerciants i veïns del carrer Major, el principal eix comercial de la ciutat. Els actes religiosos en honor d’aquesta Verge van tenir lloc a l’església de

Sant Pere, on es conserva la petita talla original de la patrona, provinent de l’anomenada Arcada d’en Castro, de l’antiga muralla de la ciutat on hi havia una petita imatge de la Mare de Déu. Per aquest motiu els lleidatans l’anomenaren l’Arcada, prenent així el nom del seu original emplaçament. Tot i que a l’església de Sant Pere es conserva i venera la petita talla original de la Verge, a la façana de

l’església que dona al carrer Major hi ha una imatge de l’escultor barceloní Innocenci Montagut, que la fa present durant tot l’any. És allí on es va fer una ofrena de flors, tradicional en la seva festa, tot i que va ser necessari bastir una llarga escala per poder accedir fins la capelleta de la patrona. Abans, però, a les 12 del migdia el bisbe de la diòcesi, Joan Piris, va presi-

dir per primera vegada l’Eucaristia de la festa de l’Arcada a l’església de Sant Pere, concelebrada pel rector, Mn. Joan Mora. En un lateral del presbiteri es va col·locar la imatge de la Mare de Déu, que fou guarnida de flors, com cada darrer diumenge de gener. Nombrosos fidels, molts d’ells veïns i comerciants del carrer Major, van anar a la missa de la seva patrona.

La Diputació de Lleida acull una exposició dels 50 anys de Mans Unides

J. C. / Lleida

Mans Unides de la diòcesi de Lleida celebra el 50è aniversari de la seva fundació i en el marc de les activitats programades amb motiu de la campanya contra la fam al món. Una d’aquestes activitats és l’exposició *Cinquanta anys de Mans Unides*, que fins al 15 de febrer acull la sala d’exposicions de la Diputació de Lleida. L’exposició es va inaugurar el dia 1 de febrer, amb la presència del vicari de Pastoral de la diòcesi, Mn. Josep A. Jové, la regidora de Cultura de la Paeria, Montse Parra, i la delegada de Mans Unides a Lleida, Pilar Menéndez. Tots tres van posar èmfasi en la tasca solidària de Mans Unides que amb els seus projectes treballen per «un món millor i un major desenvolupament integral dels pobles i les persones». L’exposició, a través d’uns plafons on es mostren diverses fotografies i missatges, pretén oferir un recorregut per un món

L'exposició és un homenatge a tots aquells que han fet present Mans Unides en aquests darrers 50 anys.

d’esperança. S’hi poden contemplar aspectes relacionats amb la tasca i el treball de Mans Unides en el món, com són: el desenvolupament, l’educació, la promoció de la dona, la sanitat, la promoció agrícola i social, la sensibilització, el voluntariat, la formació, l’educació per al desenvolupament i la informació. Així mateix i en paraules de la delegada de Mans Unides a Lleida, «l’exposició és una mostra i un homenatge a l’esforç de milers de persones, com les que fan Mans Unides a Lleida, que des de fa 50 anys treballen per una finalitat comuna, fer desaparèixer les fronteres de la fam en el món». Aquest any la parròquia de Santa Teresa Jornet acull l’Eucaristia de Mans Unides i el tradicional Sopar de la Fam que cada any se celebra a Lleida, on es menja una llesca de pa i una mandarina, alhora que el que és recull va destinat íntegrament al projecte solidari de Lleida amb Mans Unides.

Girona

El bisbe assenyala la realitat de les «minses pensions de les vídues»

Víctor Gay / Girona

En el decurs de la seva homília en la celebració de la festa de la Presentació del Senyor a la catedral, el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, es va referir a l’acció social i pastoral que porten a terme les persones grans, en referència al moviment Vida Creixent, que també celebrava la seva diada. «Els avis i àvies són un suport familiar important especialment en aquest temps de crisi econòmica, malgrat que en molts casos també viuen situacions difícils, especialment si tenim en compte les minses pensions de la vídues», tot fent al·lusió a la seva acció amb aquest col·lectiu a la parròquia de Sant Esteve de Granollers, missió que tenia abans de ser nomenat bisbe. En un altre punt de la seva intervenció, va dir als religiosos i religioses presents: «Us necessitem, no sols per la vostra pregària, també per la feina que porteu a terme en l’àmbit assistencial entre infants, malalts i persones grans. Sou fidels a les vostres respectives vocacions i un exemple de la vocació de l’Església, us en dono les gràcies.» En la celebració hi eren presents representants de gairebé totes les 97 comunitats religioses amb casa a la diòcesi. En finalitzar l’Eucaristia cada persona consagrada va rebre un llantió com a símbol del seu testimoni de llum en la fe enmig de la societat.

Barcelona

El cardenal Martínez Sistach elogia la funció social dels religiosos i religioses

Redacció / Barcelona

El cardenal Lluís Martínez Sistach va fer un elogi de la funció que fan els membres de les congregacions religioses a la nostra societat, durant la missa que va presidir el 2 de febrer, festa de la presentació de Jesús al temple i dia en què se celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. A les cinc de la tarda, el cardenal va presidir a la basílica de Sant Josep Oriol una missa pel Moviment de Vida Creixent, que agrupa persones grans i que va celebrar la festa dels seus patrons, els venerables ancians Simeó i Anna, que reberen Jesús al temple de Jerusalem. A les set del vespre, el cardenal va presidir a la catedral una eucaristia per als religiosos i religioses de l’arxidiòcesi, la qual va concelebrar amb un nombrós grup de provincials o delegats dels provincials i amb Mn. Francesc Prieto, delegat episcopal per a la Vida Consagrada, i Mn. Josep A. Arenas, delegat episcopal per a la Vida Consagrada monàstica. El cardenal va fer referència

El cardenal va presidir la festa dels patrons de Vida Creixent.

al lema escollit per a la jornada, «Camins de consagració», i que fa referència a la celebració de l’any jubilar a Sant Jaume de Compostella i al Camí de Sant Jaume. La celebració de la catedral va estar convocada i preparada conjuntament per la Delegació Episcopal per a la Vida Consagrada i per

la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), que presideix la germana Maria Cristina Martínez, i que actualment celebra els 30 anys de la seva constitució. El cardenal va tenir paraules d’elogi pel testimoni d’unitat i de col·laboració que donen els religiosos i religioses de la URC.

Antoni Bascompte i el moviment de graduats cristians

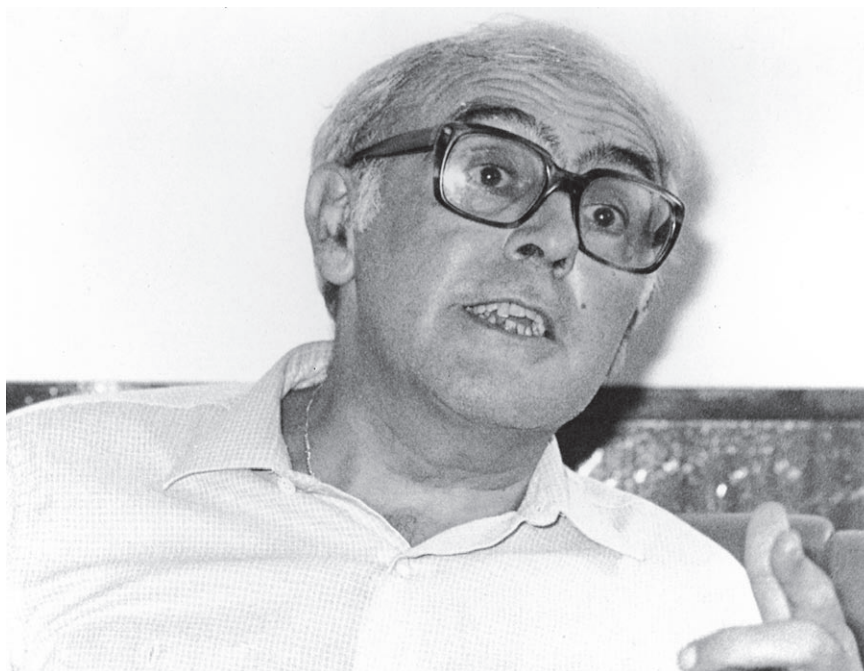
Xavier Bastida
Consiliari

Fa uns dies vam enterrar el nostre bon amic Antoni Bascompte, que en el seu llarg camí dels seus més de vuitanta anys va deixar una estela de serveis memorables de cara a la nostra Església i el nostre país. Alguns d'ells com la nova organització de l'economia de la diòcesi i les parròquies ja han estat i són a la memòria de tots i se n'ha fet esment.

Avui ens voldríem fixar en la seva tasca en el camp de l'Acció Catòlica especialitzada. La seva inquietud sorgí ja en la seva etapa d'universitari a la dècada dels quaranta i de fet fou president de la JUMAC (joventut universitària masculina d'acció catòlica). Els que compartien el mateix pensar tingueren ocasió la dècada després de participar en uns cursets d'espiritualitat i promoció a l'apostolat a Palautordera. D'entre ells naixeria ben aviat el moviment de graduats d'AC. Es formaren grups d'advocats, primer segons especialitats: advocats, farmacèutics, químics, enginyers..., la majoria tot just acabada la carrera. A mesura que s'anaven casant, les esposes participaven igualment, a pròpia elecció, a les reunions que es feien per llars. Bascompte actuà des del primer moment com a líder i animador dels cursets i del conjunt dels grups.

Amb el temps promocionaren molta gent engatjats en tasques diverses. També es relacionaren amb persones i grups d'altres àmbits de l'estat, especialment a la capital. La manera de fer d'uns i altres suscità aviat recels en les esferes polítiques. En efecte, els governs del temps de la dictadura, tot i proclamant que assumien la doctrina de l'Església com a inspiradora de les seves directrius en la vida política, se sentien bon punt més còmodes amb la manera d'actuar de l'Acció Catòlica General, afavorida per bona part de la jerarquia, que no pas amb aquest moviment d'intel·lectuals i professionals.

Entre els qui compartien el mateix

ideal recordo que hi havia Miguel Benzo, amb plena sintonia amb els col·legues de Barcelona. No deixà de constatar que ells es topaven amb idèntiques dificultats; però aquí era més fàcil la desqualificació titllant-nos de *catalanistas*. Altres implicats en la mateixa empresa foren Mauro Rubio i Antonio Palenzuela, que temps després foren consagrats bisbes de Salamanca i Segòvia, respectivament. Ells, amb Mons. Torija, impulsaren la nova acció catòlica, que tanmateix, a base de destitucions i dimissions, hagué de cedir a les orientacions de la cúpula episcopal on es respiraven altres aires. No tot es perdé, evidentment. De Mauro Rubio heretà Mn. Ramon Torrella la consiliaria de la JOC espanyola.

A Catalunya, amb militants del temps de Bascompte i consiliaris com Batlles i Bardés, que animaven els cursets d'aprofundiment i llançament, i Rovira Belloso primer consiliari diocesà (el van succeir Josep M. Tubau, Joan Oriol i l'actual arquebisbe cardenal, Lluís Martínez Sistach) s'anà fent camí. Tema cabdal era la campanya que cada curs s'anava desenvolupant; així, per exemple, el

1962-1963 versà sobre *El compromís temporal, exigència cristiana*, amb una presentació com a lectura bíblica de la carta als Efesis. En foren artífexs principals el mateix Bascompte i Mn. Rovira. Com no podia ser altrament, el mètode seguit en les reunions dels grups era la revisió de vida. Calia deixar-se interpel·lar pels fets que marcaven la nostra existència judicats sota la llum de la Paraula de Déu, que comportaven el compromís personal i a voltes també col·lectiu: preses de posició davant determinats fets, ofertes de contingut doctrinal i exigències d'actuacions adreçades a l'ample públic, partint de l'Evangeli, la doctrina dels Pares amb llur dimensió en el camp de la justícia social i compromís en els diferents sectors sota els pilars de la llibertat, l'amor i la veritat. Això es palesava de manera més significativa en conferències i xerrades, ocupant la tribuna del col·legi d'Advocats, veus incisives i profètiques com Alberdi i el P. Díez Alegria.

En tot això la doctrina que anava promulgant el Concili del Vaticà II avalava plenament el camí emprat i donava seguretat i confort als militants

i a tothom que volgués escoltar-ho.

Tanmateix les dificultats continuaren interposant-se, de vegades en forma fins i tot violenta, com fou el cas l'octubre del 1964 amb l'agressió cruenta seguida de segrest durant unes hores, de què fou víctima el mateix Bascompte quan es disposava a donar una conferència sobre l'integritat religiosa.

Res no deturava els militants del moviment; res fora dels compromisos més rellevants que assumien en la mateixa Església i en la societat i que reclamaven una dedicació primordial. Així al mateix Bascompte se li encarregà la direcció de l'ICESB, servei que mantingué durant els anys 1964-1978. En el terreny també de la promoció cultural i formativa s'emmarquen les seves col·laboracions amb el CIC, l'editorial Estela i la Fundació Gran Enciclopèdia Catalana, etc. Finalment vindrà la més implicada i decisiva entrega al cap de l'organització de l'economia de l'Església.

Com l'Antoni Bascompte, molts altres militants del moviment de graduats s'enrolaren en tasques directives i de responsabilitat en els camps pastoral, social, polític...; mentre altres militants causaven baixa per les més variades causes. Així, el complex s'afèblia de membres puix que això coincidia amb un temps poc propici perquè hom s'enrolés en moviments d'aquest tipus. Ara bé, els qui vingueren més tard preferiren crear les pròpies organitzacions. Així aparegueren associacions de professionals amb ideari i mètodes que, si bé eren semblants als nostres, l'interval transcorregut no facilitava que es poguessin fusionar.

Tanmateix l'antic moviment de graduats catòlics s'ha anat mantenint tot i que ara mateix en una situació bastant residual i sense possibilitat d'incidir gaire en les problemàtiques actuals. Mantenim, però, el caliu i el record de l'experiència viscuda, amb l'Antoni Bascompte sempre com un dels puntals i referent. També amb l'esperança ferma que la torxa hagi passat avantatjosa-ment a d'altres mans.

Sor Assumpció Moncunill, filla de la Caritat

Moncunill Cirac
Barcelona-Valls

Sor Assumpció Moncunill Cirac va morir a Barcelona el dia 1 de gener. Nasqué a Valls el 10 de gener de 1926. Era la sisena dels catorze germans. La seva educació humana i espiritual, més enllà de l'àmbit familiar, la rebé al col·legi dels Caputxins a Valls, regentat per les monges Carmelites de la Caritat.

El 1947 emprengué el camí de la vida religiosa com a Filla de la Caritat de Sant Vicenç de Paül. A la seva formació conventual hi afegí la capacitació específica del professorat, per la qual cosa cursà la carrera de magisteri en l'especialitat d'arts plàstiques, complementant així els estudis previs de piano.

Començà la tasca d'ensenyant al Patronat d'Obreres al barri de la Sagrada Família l'any 1949 a Barcelona. Es donà de ple a les activitats docents i teatrals del centre. L'any 1971 fou destinada a

les Llars Mundet, on continuà la seva dedicació a la formació integral dels nens, les nenes, i adolescents residents allí, tasca que exercí fins a la seva jubilació.

Dedicava les vacances escolars a la seva il·lustració religiosa assistint als cursos bíblics. El període estiuenc li permetia també d'acompanyar els ancians interns de la residència de l'Espluga de Francolí ensinistrant-los en les manualitats. El 1978 experimentà, a Mallorca, l'activitat assistencial als centres penitenciaris; tasca que compartí, des d'aquell moment, amb la seva professió d'ensenyant. L'atenció als interns esdevingué, des d'aleshores, la seva activitat preferencial, malgrat les pròpies dolences físiques, i fins que la salut li ho permeté.

A prop dels interns de les presons de Wad-Ras, la Model, la Trinitat i Can Brians, intentà fer-los sentir l'escalf de la seva presència, sense proselitismes i buscant la seva promoció humana per

l'estímul de la pròpia creativitat. Rondava per les fires on els interns, amb ella, posaven a la venda les seves creacions. L'obra a les presons, més enllà de l'afecte inestimable dels reclusos, li valgué que el Concurs Nacional de Pintura dels Centres Penitenciaris porti el nom d'Assumpció Moncunill en totes les seves convocatòries any rere any des del 1999. També, al gener del mateix any, la Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Justícia i la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació, li reconegué «la desinteressada tasca desenvolupada als tallers d'arts plàstiques dels centres penitenciaris de Catalunya».

Les limitacions de la vellesa i les sofrances de la malaltia no la privaren d'assumir la perspectiva del traspàs final amb el mateix esperit de lluita i fermesa amb què transcorregueren els seus quasi vuitanta-quatre anys de vida, i els seixanta-tres de consagració a la Caritat.

Pisos d'acollida per a col·lectius en situació de risc social

La diòcesi de Terrassa impulsa dos projectes destinats a acollir expresos i dones soles amb fills petits

Samuel Gutiérrez

La Roca / Terrassa

Dos projectes interessants d'acollida a persones en risc d'exclusió social s'han posat en marxa en les darreres setmanes impulsats des de la diòcesi de Terrassa. Mons. Josep Àngel Saiz, molt sensibilitzat sempre per la qüestió social, ha beneït amb entusiasme totes dues iniciatives, fins i tot literalment. A Terrassa, el prelat va beneir el 18 de gener passat un pis de Càritas destinat a acollir dones que estan soles, sobretot estrangeres, i amb fills menors. Va fer el mateix també l'1 de febrer passat a un habitatge del barri de la Torreta, a la Roca del Vallès, on s'acaba de posar en marxa el projecte Refer-vida, per a l'acollida i reinserció d'expresos que promouen conjuntament diferents entitats: el Secretariat de Pastoral Penitenciària de Quatre Camins, l'associació Jaume Pineda de Mataró, l'associació Expres 4 Camins de Granollers, l'ONG Presa sense Fronteres de Barcelona, i Dimas, empresa de reinserció laboral de Granollers.

Al pis d'acollida que Càritas Terrassa ha obert al barri de Roc Blanc, amb capacitat per a quatre nuclis familiars, l'objectiu és garantir a aquestes per-

El bisbe Saiz, al pis d'acollida, al costat del grup de sacerdots i voluntaris involucrats en el projecte Refer-vida.

sones sostre durant un any, i amb ell, l'estabilitat necessària que els permeti aprendre l'idioma i cercar feina. Fins ara, davant la detecció de dones soles amb fills menors en situació de risc social, Càritas recorria a la Fundació Busquets per solucionar les peticions d'allotjament, tot i que en realitat la Fundació atén sobretot homes. L'obtenció fa uns quants mesos d'un habi-

tatge que reunia les característiques per acollir famílies va fer que Càritas apostés convençuda pel projecte. A més de condicionar la casa, Càritas ha posat també a disposició del projecte una treballadora social que acompanyarà les dones en el seu procés de reinserció social. Dins del perfil d'usuaris del servei no es preveuen dones maltractades ni les que segueixen un

tractament de salut mental o de toxicomania, perquè aquestes compten amb altres recursos.

Amb un esperit molt semblant, però adreçat al col·lectiu penitenciar, també s'acaba d'inaugurar a la Roca del Vallès un pis d'acollida, de més de 200 metres quadrats, per a persones que hagin acabat condemna i no tinguin cap lloc on anar. Al capdavant del projecte Refer-vida, promogut per cinc entitats i que ha comptat amb el suport econòmic de l'Obra Social de "la Caixa", hi ha Mn. Joan d'Arquer, responsable de la Pastoral Penitenciària de la diòcesi de Terrassa. «Aquest pis d'acollida —explica D'Arquer— respon a una aspiració molt antiga dels capellans i voluntaris del Centre Penitenciari de la Roca del Vallès.» Finalment, el somni sembla que s'ha fet realitat, tot i que segons adverteix el responsable del projecte, «encara som als inicis, perquè queden moltes coses per consensuar; hi ha moltes idees i tenim un espai físic, però és un projecte que, pel col·lectiu al qual va adreçat, ha de ser pensat amb molta cura». De moment a la casa, amb capacitat per acollir cinc persones estables, més una o dues de manera puntual, ja hi viu Mn. Joan d'Arquer, que és qui supervisa la iniciativa i és també al capdavant del condicionament de l'espai.

El projecte Refer-vida, impulsat des de la diòcesi de Terrassa amb col·laboració estreta amb altres entitats socials, constituirà el primer habitatge de caràcter privat que s'obre com a pis d'acollida per a expresos arreu del Vallès Oriental i Occidental.

Commemoració en record de les víctimes de l'Holocaust

Carmen García / Barcelona

Com ja és habitual en els darrers anys, el 27 de gener passat es va celebrar a Barcelona el Dia Internacional en memòria de les víctimes de l'Holocaust. A l'acte institucional, presidit pel conseller d'Interior, Joan Saura, i per Katy Carreras, comissionada de l'alcaldia per a les relacions amb els ciutadans, van assistir-hi representants de les víctimes de les associacions jueves de supervivents de l'Holocaust, associacions gitanes, represaliats espanyols, homosexuals i altres minories víctimes de la persecució.

El 2005 l'ONU va fixar aquest dia internacional en record de l'alliberament el 27 de gener del 1940 del camp d'extermini Auschwitz-Birkenau pels soviètics. L'objectiu de la jornada és mantenir viu el record de l'Holocaust perquè no caiguin en l'oblit la Shoah (genocidi contra el poble jueu), la Porrajmos (extermini del poble gitano) i la persecució i extermini de republicans, homosexuals i altres minories: «Que els joves i generacions futures coneguin el pitjor genocidi d'Europa perquè no es torni a repetir.»

L'acte va començar amb la lectura d'un extracte de la Resolució de l'ONU de l'1 de novembre del 2005 a càrrec de Rosa Torán, presidenta d'Amical Mauthausen. Tot seguit es va emetre el curtmetratge documental *Un día en Varsovia. Polonia 1938*, en el qual es fa un recorregut pel barri jueu de Varsòvia on vivien 400.000 jueus abans de la II Guerra Mundial.

Francisco Santiago Maya, en representació del col·lectiu gitano, va interpretar l'himne

gitano *Gelem gelem*. Tot seguit es va procedir a encendre sis espelmes en representació dels sis milions de jueus exterminats.

L'encesa de la primera espelma en representació dels sis milions de jueus morts va anar a càrrec d'Alicie Adrián, supervivent d'un camp de concentració. La segona, en record de la resistència jueva als nazis, la va encendre Víctor Sorensse. En honor d'un milió i mig de nens jueus morts va encendre la tercera espelma el nen Joseph Levi. La quarta, per les 450.000 víctimes del poble gitano, Emilia Cleveria. En record dels 9.000 republicans deportats als camps de concentració, va encendre la cinquena espelma el darrer supervivent, Edmond Gimeno. La sisena, en record dels 100.000 homosexuals exterminats, la va encendre Jordi Petit, president honorari del col·lectiu de gais i lesbianes de Catalunya.

Enguany es va encendre una setena espelma en memòria dels «Justos entre les Nacions», persones particulars que van arriscar la vida per salvar els perseguits i en honor dels supervivents. L'espelma va ser encesa per Marek Pernal, cònsol general de la República de Polònia a Barcelona.

Després d'un minut de silenci, es va procedir a la projecció del curtmetratge *Toyland*, premiat en la darrera cerimònia dels Oscar al millor curt de ficció. S'hi fa referència a la culpa, la responsabilitat i les mentides a l'Alemanya nazi.

L'acte va finalitzar amb un recital a càrrec de la coral Carmina, sense faltar una referència a les víctimes del terratrèmol d'Haití i als tres catalans segrestats a Mauritània.

La bona notícia

Formació per a infermeres a Sierra Leone

Francesc Gamissans

Segons l'agència Avan, la fundació Mans Unides de València ha començat a finançar a Sierra Leone la construcció d'un centre de formació per a 200 infermeres que beneficiarà més de 100.000 persones. El projecte, que coordinen els Germans de Sant Joan de Déu, compta amb la col·laboració, de diferents parròquies de la diòcesi.

El centre s'està edificant a la ciutat de Lunsar, a l'oest del país, després de la destrucció patida durant la guerra civil, en la qual el 90% del personal sanitari va fugir deixant desateses centenars de dones i nens petits.

La mateixa agència ha informat que en l'actualitat, de les 175 infermeres que actuen a la zona —amb una població de més de 100.000 habitants—, només 80 poden exhibir el títol oficial corresponent. El centre per a infermeres de Lunsar disposarà de quatre aules, un laboratori, biblioteca, informàtica, ordinadors, internet, etc., tot això subministrat pels Germans de Sant Joan de Déu, orde religiós que l'any 1967 va fundar un hospital a la mateixa ciutat, i que ha treballat en bloc juntament amb Mans Unides en l'execució d'altres projectes.

Fins ara, aquest hospital disposava d'una escola d'infermeria provisional. Ara, el programa del nou centre està homologat pel Ministeri d'Educació i es desenvolupa en tres anys o cursos. D'altra banda, el govern de la nació es fa càrrec dels salaris del professorat.

Quan els projectes per al Tercer Món es preparen a consciència i es duen a terme conjuntament amb l'estament públic del país pobre i de les institucions dels països occidentals benestants, l'eficàcia i els resultats estan garantits.

Mn. Ballarín fa 90 anys amb un llibre molt personal

«Què pensa Josep M. Ballarín», de la periodista Mònica Fulquet, està prologat per Jordi Pujol, Pasqual Maragall i Joan Laporta

Eduard Brufau
Barcelona

La sala d'actes de la llibreria Bertrand de Barcelona estava plena de gom a gom per veure la presentació del llibre en format entrevista que la periodista Mònica Fulquet ha fet a Mn. Ballarín. Nombrosos polítics i personalitats del món cultural i esportiu es barrejaven amb ciutadans diversos, mentre una llarga filera de periodistes feia tota la volta a la sala.

L'expectació entre el públic era gran, i l'ocasió s'ho valia; als 90 anys d'un dels capellans més carismàtics del país i a la presentació de *Què pensa Josep M. Ballarín* —on el rector de Gósol parla amb gran franquesa de temes com ara Catalunya, el Barça i l'Església— s'hi havia d'afegir encara un tercer al·licient: la presència de Jordi Pujol, Pasqual Maragall i Joan Laporta com a prologadors del llibre i amics del mossèn, si bé finalment, el president Maragall no hi va poder assistir.

Mònica Fulquet, que ha anat entrevistant al llarg de dos anys Mn. Ballarín, va fer una glossa de l'autor de *Mossèn Tronxo*, de qui va lloar la franquesa de cor, la senzillesa i el compromís. Joan Laporta, de qui tots els mitjans estaven especialment pendents, no va poder evitar fer una comparació esportiva, i va afirmar que «Mn. Ballarín és intergeneracional i interclassista... com el Barça!» Per la seva banda Jordi Pujol va posar èmfasi en la radicalitat cristiana de l'homenatjat, si bé mig en broma va constatar que «en el llibre es parla més del Barça que de nostre Senyor». L'expresident de la Generalitat va afirmar que el sentit cristià de la resurrecció és fonamental, perquè entès en termes generals ens diu que la vida és més forta que la mort.

Ironia i esperança

Finalment va arribar el torn tan esperat de Mn. Josep M. Ballarín, que primer de tot va agrair la tasca feta per Mònica Fulquet, de qui va dir que havia sabut traslladar al paper les converses que van tenir sense caure

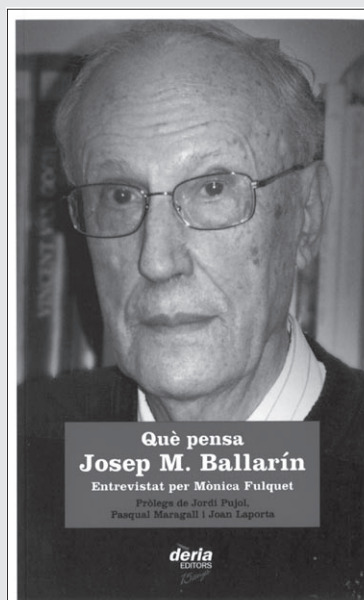

Jordi Pujol i Joan Laporta van elogiar Mn. Ballarín.

Capellà multifacètic

Dels dos anys que Mònica Fulquet ha estat entrevistat Mn. Ballarín a Gósol, n'ha sortit un llibre proper i honest. La periodista, però, avisa que *Què pensa Josep M. Ballarín* no és cap biografia, sinó un reflex de l'opinió d'aquest carismàtic capellà sobre diversos temes. El llibre, en format entrevista i publicat per Dèria Editors, tracta qüestions tan diverses com ara la guerra civil, els presidents de la Generalitat dels darrers trenta anys, la llengua, l'educació, la immigració, el futbol, l'Església i fins i tot la crisi econòmica.

Josep M. Ballarín i Monset va néixer a Barcelona l'any 1920. Va patir en pròpia persona la guerra civil: com a catòlic va estar a punt de ser afusellat dues vegades i d'altra banda va formar part de la lleva del biberó. Passat el conflicte va entrar al seminari de Solsona, bisbat al qual sempre ha estat fortament vinculat tot i no tenir-hi arrels familiars. De tota la seva tasca pastoral destaquen els 35 anys com a rector del santuari de Queralt, a Berga. Mn. Ballarín també ha desenvolupat una activa faceta d'escriptor. De totes les seves obres, escrites en un estil ric i molt característic, destaquen *Francesco*, *Santa Maria, pa cada dia*, *Terra Santa i torna a Gósol* i especialment *Mossèn Tronxo*. Aquesta novel·la, centrada en la figura d'un capellà rural, és de llarg l'obra que ha tingut més acceptació popular i molts hi han volgut veure un *alter ego* del mateix autor. Mn. Ballarín ha col·laborat en alguns espais televisius, en publicacions periòdiques i també puntualment a *Catalunya Cristiana*. Destaca per la seva franquesa, per a alguns no sempre còmoda, i per tres passions: el Barça, Catalunya i l'Església.

Què pensa Josep M. Ballarín. Entrevistat per Mònica Fulquet. Dèria Editors, 2010, 165 pàg.

mai en un ordre artificial. En tota la seva intervenció va fer gala de l'honestat que el caracteritza, al marge que la seva opinió coincideixi amb la manera de pensar imperant.

Es va mostrar diametralment oposat a algunes posicions ideològiques actuals: «No sóc ciutadà del món. Per molt internet que hi hagi cada cop que arribo a Gósol i veig el Pedraforca les tripes em ballen! Si no sents això és que ja ets mort!» També va lamentar la poca cura en l'ús del català per part dels mitjans audiovisuals i va afirmar que no creu en el bilingüisme. Pel que fa a la política es va mostrar especialment crític amb la situació actual i no va estalviar crítiques mordaces, com quan va deixar anar que «he trobat més coeficient intel·lectual a la penya barcelonista de Gósol que a les sessions parlamentàries».

A l'hora de parlar de l'Església va adoptar un to de familiaritat. «En una empresa multinacional jo no hauria durat ni quatre dies. Només a l'Església han estat capaços d'aguantar-me, i fa 60 anys que em suporten!» Va confessar que se sentia molt còmode a l'Església i que en aquest món només havia de donar raons al bisbe de Solsona i al Papa.

Mn. Ballarín va voler destacar l'esperança que s'ha de tenir en la humanitat, fins i tot en el casos d'aquelles persones que han dut a terme accions inhumanes i criminals. Per a l'autor de *Mossèn Tronxo* absolutament tothom està cridat a la salvació i ho va explicar amb una bona dosi del bon humor que l'ha fet famós: «Uns quants potser se salvaran per la fe, però la majoria de la humanitat se salvarà... per la bona fe!»

Amb la seva ironia i proximitat Mn. Ballarín es va ficar el públic a la butxaca, que va aplaudir a preu fet al final de la seva intervenció. Però encara faltava una petita sorpresa en forma de pastís, que li va ser lliurat amb motiu del seu norantè aniversari. Acabat l'acte una munió de persones es va acostar fins a la taula dels oradors per felicitar el sacerdot més mediàtic de Catalunya, que entre dedicatòria i dedicatòria ja devia estar pensant en la pau i el silenci que l'esperaven a Gósol.

Montserrat en gigafotos

Redacció / Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat ofereix, a través de la seva pàgina web fotografies panoràmiques del massís realitzades utilitzant la tècnica de les gigafotos. Aquest tipus d'imatges es realitzen a partir d'un mosaic de fotos —elaborades amb un teleobjectiu—, que posteriorment s'ajunten amb un programa específic com els que s'utilitzen per a les panoràmiques. La tècnica de les gigafotos és la que s'empra, per exemple, en el GoogleMaps i Goo-

gleEarth. Actualment, el Patronat de la Muntanya ja ha posat a disposició de qualsevol persona que entri a la seva pàgina web nou gigafotos de

Montserrat, realitzades des de punts diferents.

El mosaic de fotografies ajuntades que formaran la gigafoto han de pas-

sar un procés que es basa en el retoc del color i la luminància de la imatge resultant, i es divideix en una munió de petits fragments —de 256 x 256 píxels—. El conjunt final s'integra en una pàgina web estàndard i permet visualitzar-se, amb un reproductor creat amb Flash, de forma interactiva i a temps real per a l'usuari. La tècnica no és complexa, però requereix, en la fase de producció, d'una gran memòria i potència de processador per gestionar imatges tan grans. No obstant, la seva exploració es pot fer des de qualsevol ordinador personal.

La primera «catedral» al descobert

Les excavacions al subsòl de l'església de Sant Feliu de Girona permeten descobrir els basaments d'un temple del segle IV-V

Víctor Gay
Girona

El projecte europeu *Sopra et sotto. La Città Europea*, que finançat per la UE s'executa simultàniament a tres ciutats: Girona, Tolosa de França i Brindisi, i que se centra en les recerques arqueològiques en zones urbanes, ha culminat pel que fa a casa nostra amb les troballes dels basaments del primer temple dedicat al màrtir sant Feliu, just a sota de l'actual temple. En aquest entorn és on va iniciar el testimoni de la presència cristiana a la Gerunda romana, en el decurs del segle III.

A Girona s'ha encarregat de portar a terme aquesta excavació el Laboratori d'Arqueologia i Prehistòria de la Universitat gironina, amb el suport del bisbat i la parròquia, ja que aquest treball, iniciat després de l'Epifania fins a l'inici del mes de febrer, ha suposat el tancament del presbiteri i d'una de les naus de les tres del conjunt del temple, que ha centrat el culte en la capella de Sant Narcís i la del Santíssim.

Primera catedral

Les restes materials localitzades de la primera col·legiata, corresponent, segons va explicar el cap del Laboratori, el Dr. Josep Maria Nolla, als segles IV i V, és a dir, a l'edificació feta a l'entorn de l'antic *Martyrium*, o petita cel·la que acollia les despulles del sant màrtir. En aquesta part de la ciutat, que era extramurs, els

primers cristians gironins s'aplegaven per celebrar la litúrgia i també és on es va crear el primer cementiri cristià. Així doncs, es pot considerar, des de tots els punts de vista, com la primera catedral gironina. La descoberta de sepultures ha confirmat el que era conegut documentalment. En canvi, l'excavació no ha permès descobrir restes ceràmiques que haurien ajudat a precisar-ne la datació.

Els treballs portats a terme han plantejat reptes tècnics importants. En primer lloc es va haver d'aixecar l'enllosat actual del temple i fer-ho a mà per no malmetre'l. La retirada del terra també ha hagut de fer-se molt acuradament i ha estat car. Segons explica el Dr. Nolla, gran part del pressupost es va dedicar a finançar aquests treballs. Una

vegada fets els estudis del basament, que inclou murs i perfils del primitiu absis, s'està procedint a cobrir-lo, encara que no es descarta prosseguir en un altre programa els treballs ara iniciats. En aquest sentit, tant el responsable de les excavacions, com el vicerector de la UdG, Dr. Joaquim M. Puigvert, destaquen el suport i la col·laboració del bisbat i la parròquia, que en el decurs dels quaranta dies d'excavació han acceptat les limitacions i condicions de culte que han suposat els treballs arqueològics, sense oblidar els treballs de recerca documental que, en el seu moment, va portar a terme el recordat Dr. Josep Maria Marquès i Planugumà, traspasat ara fa dos anys.

Va cloure l'acte de presentació dels treballs portats a terme a l'interior del temple de la parròquia major el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, que va precisar en tres punts el valor

d'aquesta iniciativa. Primer, la col·laboració de l'Església en les accions i iniciatives culturals que van més enllà de l'àmbit estrictament eclesiàstic, per incidir en el ciutadà. En aquest sentit, va assenyalar el paper de l'Ajuntament, que estava representat per la mateixa alcaldessa. En segon lloc es va referir al testimoni que les troballes donen d'aquesta presència d'una comunitat cristiana, la inicial de Girona, en aquell espai on feien les seves celebracions litúrgiques i on reposaven els seus difunts. El tercer punt a destacar pel bisbe va ser el fet que la Unió Europea dediqui recursos a aquest tipus d'accions en recintes catòlics: «Senzillament es tracta de millorar el coneixement de les nostres arrels, saber d'on venim. Ara sabem millor com el cristianisme s'ha fet vida i ha marcat la història de Girona i del nostre país.» També va agrair la tasca de tots els que han participat en aquests treballs, des dels estudiosos al personal que físicament ha retirat les lloses i el terra. El següent capítol d'aquests treballs s'escriurà en les excavacions que es portaran a terme a l'antiga caserna dels Alemanys i a la torre Gironella, en el conjunt de la muralla i fortificacions de l'època romana baix imperial.

Campanars

Riudoms

Al sud del Baix Camp, a la bella vila de Riudoms, que elabora un bon oli i amb gent d'empenta cívica i cultural, s'aixeca una església, la parroquial de Sant Jaume, que té una façana i un campanar clarament renaixentistes, fet no massa usual al nostre país. Va ser edificada a finals del segle XVI i a principis del següent, encara amb l'interior gòtic, ja que els sis trams de què consta l'única ampla nau van ser coberts amb bella volta de creueria, però no senzilla, sinó estrellada a base de terçets. Descansa en una imposta motllurada i un fris de denticles que recorre tota la nau. La capçalera la forma un absis poligonal de tres costats; dos passadissos circulen entre els altars laterals separats per pilastres decorades amb capitells jònics. Arriba als 42 metres de llargada, en fa 13 i escaig d'amplada i prop de 21 d'alçada. És una obra dels arquitectes Joan Mas i Pere Blai, el mateix que es va encarregar del Palau de la Generalitat a Barcelona. Tant el campanar com tot l'interior de l'edifici i la façana principal van ser aixecats amb carreus de pedra groguenca, com daurada, ben escairats i alineats. La façana, renaixentista, presenta un portal en arc de mig punt, talment com un arc triomfal, rodejat d'onze fornícules buides, tres al damunt i quatre per banda disposades en dos nivells amb tres semicolunnes jòniques intercalades i damunt un sòcol limitat per una motllura. Al damunt del portal hi ha un doble arquiteau, tres noves fornícules sense imatge i un frontó triangular amb el timpà decorat amb relleus acabats de decorar la gran portalada. Al damunt d'ella, una rosassa motllurada permet il·luminar l'interior i, com a decoració final, un notable pinyó que ostenta l'esfera d'un rellotge.

El campanar situat en l'angle sud-oest de la façana, auster, només decorat als baixos per una motllura, sembla que va quedar inacabat, encara que no ho aparenti. Té la cel·la oberta amb finestres d'arc de mig punt, dues al costat de llevant i una a les altres cares. Una escala amb uns quants graons d'obra inicials es converteix de seguida en una de cargol de pedra picada que puja per l'interior d'un cilindre escorat a la banda nord. Des de la cel·la s'arriba al terrat per una escala de gat que dona a un trapa oberta en la volta semiesfèrica. Des de terra fins al passamà de la barana del terrat el campanar mesura gairebé 34 metres d'alçada.

Delfí Dalmau i
Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Gira de l'Escolania de Montserrat amb Sir Neville Marriner

Redacció

L'Escolania de Montserrat acaba de fer una gira de concerts per Girona, Lleida i Barcelona amb l'Orquestra de Cadaqués, sota la direcció del mític Sir Neville Marriner, violinista nascut a Lincoln (Anglaterra), reconegut internacionalment i guardonat en diverses ocasions per la seva tasca realitzada a favor de la música.

El programa per als tres concerts ha inclòs tres responsoris del mestre de l'Escolania P. Narcís Casanoves i l'obra *Somni d'una nit d'estiu*, de Mendelssohn. El primer va tenir lloc a l'Auditori de Girona el 6 de febrer, a les 21h; el segon va ser l'endemà, a les 19 h, a l'Auditori Enric Granados de Lleida; i el tercer es va celebrar al Palau de la Música Catalana de Barcelona el 9 de febrer, a les 21h.

D'altra banda, cal recordar que el proper dissabte 27 de febrer, a partir

de les 10 h, l'Escolania celebra la seva cinquena jornada anual de portes obertes. Aquesta jornada festiva, que comença amb una xocolatada al poliesportiu del centre, té per objectiu preparar l'entrada de futurs aspirants i donar a conèixer l'edifici de l'Escolania de mans dels seus hostes, els propis escolans, que faran de guies dels nois interessats i les seves famílies.

Aquell dia, doncs, es viurà una jornada especialment dedicada als nens de 6 a 8 anys que els agradi cantar, i que vulguin viure un dia a Montserrat acompanyats per les seves famílies. Durant la visita guiada per les seves dependències, que s'iniciarà a les 10 h. i que cal confirmar prèviament al telèfon 938 777 767, se'ls explicarà el funcionament del centre, com s'estructuren els estudis, el procés de selecció que han de passar abans de ser admesos i les sortides professionals en el camp de la música.

El Museu de Lleida amplia l'exposició permanent

El judici pel litigi tindrà lloc el 18 de maig a l'Audiència

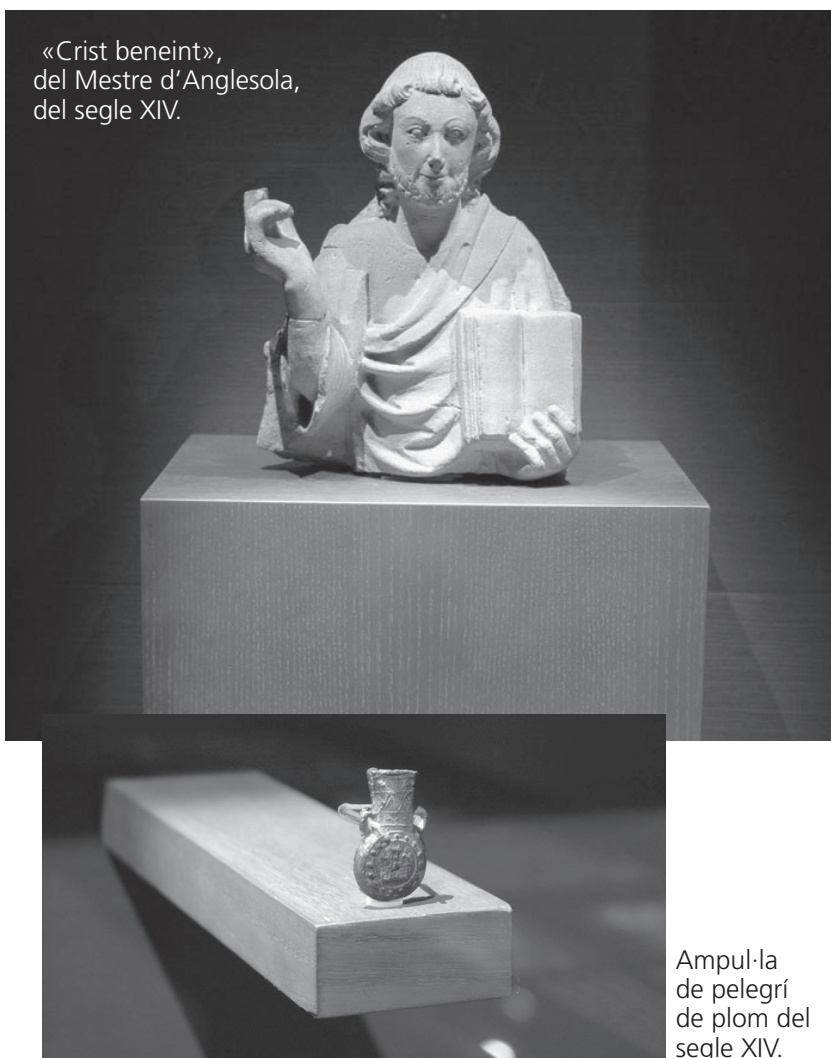
Jordi Curcó
Lleida

El pròxim 18 de maig, a les 10 del matí, coincidint amb el Dia Internacional dels Museus, tindrà lloc a l'Audiència de Lleida el judici pel Litigi de l'Art del Museu Diocesà, com a conseqüència de la demanada presentada pel Amics del Museu de Lleida. El procés impulsat per aquesta entitat pretén que sigui la justícia civil la que dictami la titulació de les obres en litigi.

La data d'aquest judici, que ha de determinar la propietat de 88 obres d'art del Museu Diocesà reclamades per la diòcesi de Basbastre-Montsó, ha estat confirmada per la magistrada Beatriz Terrer, que el 26 de gener passat va presidir la vista prèvia, tal com ja va informar *Catalunya Cristiana*.

Es preveu que en el judici declarin els dos bisbes titulars de totes dues diòcesis, si bé la de Lleida ja ha anunciat que en nom de Mons. Piris, declararà el vicari judicial, Mn. Antoni Agelet. També ho farà l'anterior director del Museu Diocesà, Mn. Jesús Tarragona.

En el judici intervindran els advocats representants de cadascuna de les parts i dels Amics del Museu de Lleida. El bisbat de Lleida estarà representat per l'advocat Javier Gonzalo i el de Basbastre-Montsó per l'expresident d'Aragó, Hipólito Gómez de las Rocas; l'entitat demandant, els Amics del Museu de Lleida, estarà representada pel jurista Francesc Sapena.

Els nous objectes d'art

Paral·lelament a l'anunci de la data d'aquest esperat judici, el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal ha fet pública la notícia de la incorporació de dos importants objectes d'art a la seva exposició permanent. Es tracta d'un relleu en pedra, Crist beneint, obra del Mestre d'Anglesola, i una ampul·la de plom. Amb aquestes noves incorporacions, el Museu augmenta la seva important col·lecció artística i completa l'àmbit de gòtic, un dels més representatius de l'exposició.

Pel que fa al relleu de pedra que va ser la joia del Museu l'any 2008, prové del sepulcre de Ramon Folch VI de Cardona, a Poblet, obra del Mestre d'Anglesola. Adquirida per la Generalitat de Catalunya i dipositada al Museu de Lleida, representa Crist de mig cos, amb la mà dreta alçada en senyal de benedicció, i amb l'esquerra sostenint un llibre obert. Els trets de la figura coincideixen plenament amb les característiques de l'anomenada Escola de Lleida, d'escultura en pedra del segle XIV, de la qual el Museu de Lleida posseeix i mostra important col·lecció. L'altre objecte és una ampul·la de plom també del segle XIV, procedent del castell de Gimenezells i que va ingressar al Museu mercès a la donació d'un particular. Les ampul·les eren petites ampolles o flascons que contenien l'oli de les llànties que il·luminaven el sepulcre o les capelles d'alguns sant o màrtir.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Pedro Guerra, *Contigo en la distancia. Versiones. Vol. II*.** Sony Music.

Cançons emblemàtiques de Llatinoamèrica

El cantautor canari Pedro Guerra publicarà aquest pròxim mes de març *Contigo en la distancia. Versiones. Vol. II*, un nou disc de versions llatinoamericanes que abans presentarà en concert a Barcelona, el 20 i 21 de febrer, juntament amb el primer volum. Tangos, boleros, ranxeres i coples, originàries de Cuba, Argentina, Mèxic i Espanya, s'intercalen amb altres cançons clàssiques del repertori de Pedro Guerra. Cançons eternes que, en qualsevol cas, són recreades pel cantautor canari només amb la seva guitarra en un exercici de senzillesa i pulcritud emocionant.

★ **Dee Dee Bridgewater, *Eleanora Fagan (1915-1959): To Billie with love from Dee Dee*.** Universal Music.

Homenatge a la mítica Billie Holiday

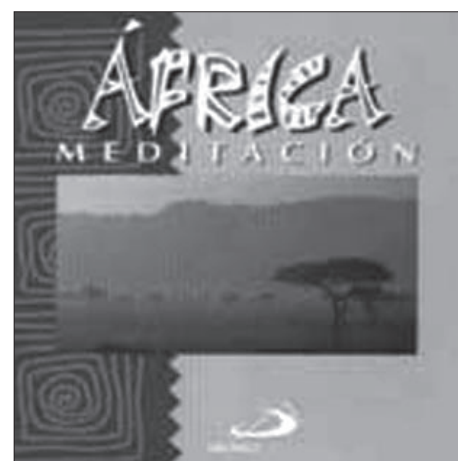
El nou disc de la cantant de jazz Dee Dee Bridgewater (Memphis, 1950) és un homenatge a la mítica Billie Holiday. L'obra, que és tota ella un cant que neix del cor, ofereix els dotze temes més emblemàtics de Lady Day, interpretats amb una veu càlida que, amb intel·ligència i subtileza, esdevé rotunda i esquinzada quan les peces de Holiday ho permeten. L'àlbum es tanca amb la llegendària *Strange Fruit*, que va ser considerada la millor cançó del segle XX per la revista *Time*. El nou CD conté, a més, un DVD amb el concert que Bridgewater va oferir l'any passat al festival de jazz de Vitòria.

★ **Celtic woman, *Songs from the heart*.** Emi Music.

Balades irlandeses

L'agrupació femenina Celtic Woman, formada per sis boniques noies irlandeses, llança un nou disc de cançons d'amor sota la influència de la música celta. És el cinquè àlbum d'un grup ja ben consolidat, sobretot als EUA, que amb un estil molt particular intenta anar més enllà de la música celta i de les peces clàssiques. Combina la proposta musical amb una acurada posada escena, on es mescla solemnement el ball i la música, juntament amb l'espectacle més genuïnament americà. La publicació de *Songs from the heart* anirà acompanyada als EUA amb una gira multitudinària.

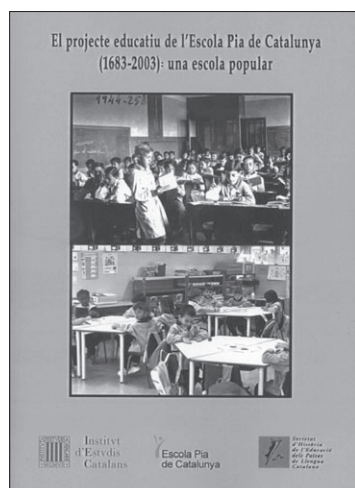
★ **Autors diversos, *África. Meditación*.** San Pablo.

Meditació amb sons africans

Acostumats al dinamisme i a la vitalitat de la música africana, potser a alguns la nova proposta musical de l'editorial San Pablo els resultarà del tot sorprenent. *África. Meditación* és un volum que ofereix sentides melodies procedents del continent negre i propícies per a la meditació i la relaxació. Alguns dels temes del nou àlbum, que s'inclou dins de la col·lecció Músiques del Món, són *Mosi Oa Tunya*, *Tribal soul*, *Malaika* o *The Spirit of Kilimanjaro*. Enriquides també amb elements musicals de caire ètnic, les dotze peces d'aquest CD ens apropen a l'Àfrica a través de la interioritat.

Llibres

L'Escola Pia a Catalunya

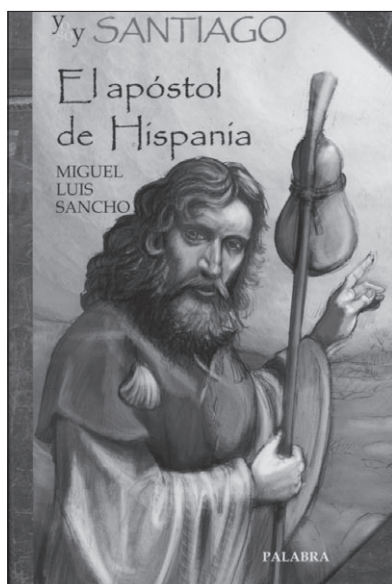
Josep Calassanç va obrir la primera Escola Pia el 1597 a Roma per a nois de famílies artesanes que no tenien mitjans. Més tard va voler portar el projecte al seu país d'origen, però no va ser possible fins al 1683 a Moià. Els escolapis que fundaren l'Escola Pia a Moià portaven un projecte educatiu o un tipus d'escola concreta. L'intent de les pàgines d'aquest llibre és mostrar quin era aquest projecte i com hi ha un fil conductor que ens mena al 2003.

Joan Florensa i Parés, *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003): una escola popular*. Institut d'Estudis Catalans. Escola Pia de Catalunya, 2010, 632 pàg.

Vida de Sant Jaume

Sant Jaume va sentir molt endins les paraules de Jesús que enviava els apòstols a predicar l'Evangeli fins als confins de la terra, a Hispània. Després de la seva mort a Jerusalem, els seus deixebles van començar una travessia en vaixell fins la Gal·laecia per donar-li enterrament a la terra que havia sembrat amb la doctrina de Crist. Un relat que en la seva primera part es basa quasi literalment en l'Evangeli, i en la segona incorpora les llegendes i els mites que envolten la figura de l'apòstol.

Miguel Luis Sancho. *Yo soy Santiago. El apóstol de Hispania*. Ediciones Palabra. Col·lecció Yo Soy, 2009, 126 pàg.

Història d'un projecte

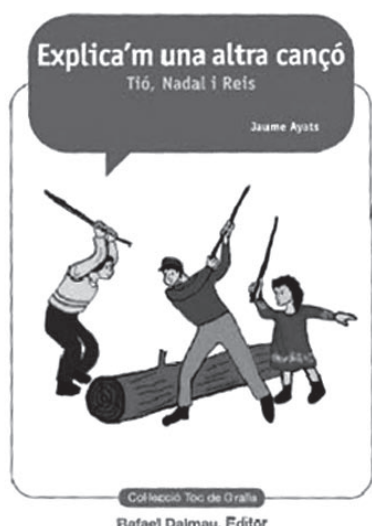
Davant els problemes d'ordre social i cultural i que pateixen un bon nombre de persones, cal fer lloc als qui no tenen lloc. L'any 1996 es va iniciar a la ciutat de Reus un camí divers que arrencava de conviccions evangèliques i humanístiques, pedagògiques i d'arrelament social. Després d'uns quants anys, s'ha fet balanç d'una experiència d'Església i de ciutat que se situa a la frontera, en aquell segment de persones que necessiten mans amigues i cors ben disposats. Aquest llibre n'és el resultat.

Teresa Ferrater i Cubells, Natàlia Avilés i Pàmies, Eduard Guerrero i Balañà i Armand Puig i Tàrrach, *Fem lloc als qui no en tenen*. Cossetània Edicions. Col·lecció El Tinter, 2010, 141 pàg.

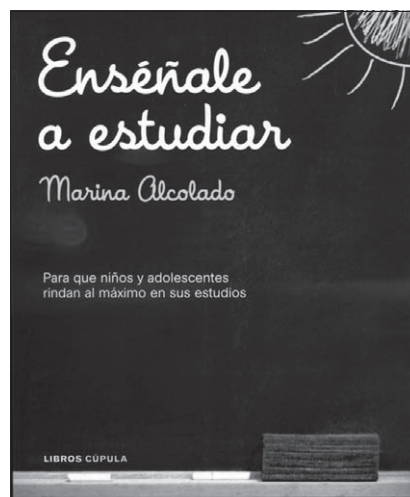
Nadales catalanes

El musicòleg vigatà Jaume Ayats fa un recopilatori de 15 cançons nadalenques on explica les cançons de nadal, reis i tió. Demostra que les nadales catalanes no són tan serioses com ens pensàvem, i que les nostres estan tan plenes de gresca i excessos com ho poden estar les de cultures veïnes, com ara Espanya o Itàlia. Per la moral religiosa i la sensibilitat de les diferents èpoques «es van depurar, canviant paraules o suprimint estrofes», diu Ayats.

Jaume Ayats, *Explica'm una altra cançó. Tió, Nadal i Reis*. Rafael Dalmau, Editor. Col·lecció Toc de Gralla, 2009, 107 pàg.

Facilitar l'estudi

Pràctic manual amb tècniques i exercicis perquè nens i adolescents rendixin al màxim en els seus estudis. Factors com la manca de concentració, la velocitat de lectura o les dificultats per planificar-se, memoritzar conceptes o sintetitzar lliçons són algunes de les causes del fracàs escolar. Marina Alcolado, llicenciada en Medicina, se serveix de la seva experiència i llarga trajectòria professional per plantejar jocs i tècniques amb les quals pares i educadors podran facilitar el camí de l'aprenentatge a aquells que comencen a resseguir-lo.

Marina Alcolado, *Enseñale a estudiar*. Libros Cúpula, 2009, 185 pàg.

Un tomb interior

Tiziano Terzani ens explica el viatge interior i apassionant d'un home lúcida a la recerca de la medecina que l'ha de curar. Com qui fa tombs dalt de la fira, l'autor ha estat rodant per tot el planeta. Una inextingible llum d'esperança, l'esforç, la fe i la constància il·luminen un recorregut en què la lluita contra la malaltia esdevé una experiència personal que li permet aprofundir en la pròpia identitat.

Tiziano Terzani, *Un altre tomb, si us plau! Un viatge pel mal i pel bé del nostre temps*. Pagès editors. Col·lecció Lo Marraco, 2009, 663 pàg.

Economia accessible

Economia accessible

Primer ens va explicar la crisi i ara ens dona les claus per superar-la. Leopoldo Abadía ens proposa, en el seu nou llibre, les millors solucions per sortir de la crisi, i ho fa des d'un punt de vista optimista, positiu i sensat.

Un text fàcil, amè i carregat de detalls de la vida quotidiana amb el qual tots ens identifiquem. Abadía demostra que no s'ha de ser un guru de l'economia per entendre que el sentit comú és clau per tirar endavant.

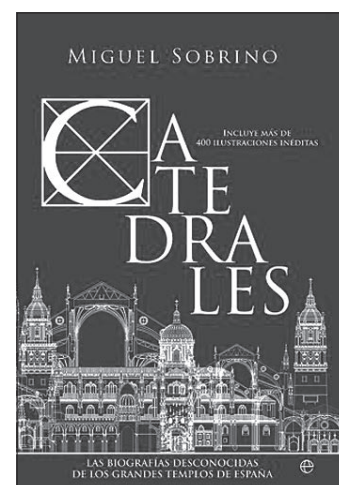
Leopoldo Abadía, *La hora de los sensatos*. Espasa Libros, 2010, 197 pàg.

Biografies de catedrals

Avui estem acostumats a veure els grans temples de les ciutats espanyoles com museus immaculats i silenciosos, però a l'edat mitjana les catedrals eren centres dedicats a Déu, però també llocs de trobada i reunions de negoci, zones de joc per als infants i veritables continuacions amb sostre dels carrers i les places de les ciutats.

Aquest llibre, il·lustrat pel mateix autor, ens ofereix una narració biogràfica de les vint-i-cinc catedrals espanyoles més destacades.

Miguel Sobrino, *Catedrales. Las biografías desconocidas de los grandes templos de España*. La Esfera de los Libros, 2009, 833 pàg.

Crítica literària

La vida en una colònia tèxtil

Pere Fàbregues Morlà
Llibreter

Començo amb un consell; un cop llegit tot el llibre, torneu enrere i rellegiu el primer capítol de sis pàgines, per assaborir, encara millor, aquesta meravella de novel·la descriptiva. El perill és que us hi torneu a enganxar i seguiu llegint sencer o a trossos tot el volum. He dit novel·la? Sí, potser sí que és una novel·la, però és tan viva, tan palpable, tan «real» que la vius com si hi fossis, i patint amb els personatges que les passen magres, fruit d'una època d'exploació on ja es vivien corrupcions i corrupteles per tenir, tenir i tenir, fos com fos i sense donar valor a la vida dels altres.

Altres veuen com un incendi s'endú tots els magatzems i una vida, i els tocarà viure un drama en el qual el lector es veu immers i no en pot sortir. Les enverinades relacions socials ho ofeguen tot, l'amor, la convivència, la moral, l'honestat, i sembla que el despotisme marca el pas de la vivència de tota la població de la colònia tèxtil, dels seus costums, de les seves obligacions, del naixement, vida i mort de cada persona lligada als telers i al seu entorn.

Entorn que, com deia en començar, si m'arriben a dir que la història és

SÍLVIA ALCÀNTARA
Olor de colònia
(Finalista Premi Llibreter 2009)
1984, 2009, 330 pàg.

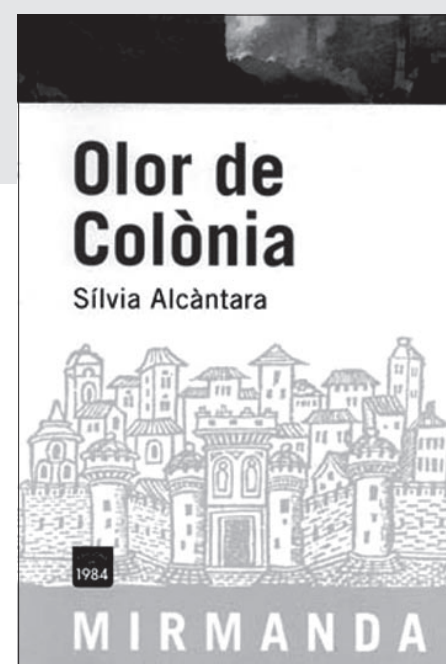
real, m'ho empasso. L'autora ha escrit, no sé si intencionadament, un tros de vida de la nostra història, afegint-hi la interiorització dels personatges, i això, lluny d'allunyar-nos i fer-nos entrar en el món de la ficció, encara li ha donat més credibilitat i, el lector es pot veure temptat a visitar la zona per cercar-hi la informació que confirmi els fets, ara imaginaris, per reblar la «història» que, en principi, no ho és i que només ha sortit d'una esplèndida imaginació de l'autora. Gràcies, Sílvia.

Sílvia, gràcies pel teu vocabulari. N'hi ha que diran que el fet de ser dona és el que t'ha donat la sensibilitat necessària per descriure unes situacions duríssimes, sensuais, immorals i sense concessions, sense ferir precisament la sensibilitat del lector. No hi entenc prou per definir si la teva feminitat és la guia de la teva ploma, o teclat

d'ordinador, a mi tant se me'n dona. Està ben escrit, no ofèn cap tipus de lector i ho dona a entendre tot, tal com ha de ser la literatura, o sigui, amb la complicitat del lector.

Lector, en aquest cas jo, que s'ha sentit atrapat fins a la darrera pàgina, perquè saps guardar sempre una nova sorpresa per a cada situació que passa i això, juntament a la netedat del teu ric vocabulari, no té preu. De vegades, un es pregunta per què, si som hereus de grans autors que han resolt, com tu, Sílvia, panorames fins i tot escabrosos, amb paraules que han situat el lector en l'ambient més difícil sense la grolleria avui tan corrent, no surten més veus que pensin i escriguin amb elegància?

Elegància?, sí. No se'ns priva de res per ser fidel a escriure bé. Emocions assegurades, personatges ben dibui-

xats exteriorment i interiorment. Tot per fer plaent una bona lectura. No us la perdeu!

Crítica teatral

Un senyor Esteve per fer calaix

Andreu Sotorra

Escriptor, periodista
col·laborador de Ràdio Estel

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE, de Santiago Rusiñol.

MÚSICA: Dani Nel·lo.

INTÈRPRETS: Boris Ruiz, Manel Barceló, David Bagés, entre altres.

DIRECCIÓ: Carme Portaceli.

Sala Gran, TNC, Barcelona. Fins al 21 de març.

Aquesta renovada, brillant, agosarada, picaresca, irònica i suggeridora versió de *L'auca del senyor Esteve* s'ha fet fugint del costumisme i convertint l'obra més emblemàtica de Santiago Rusiñol en allò que ningú no s'havia atrevit a fer mai. Pablo Ley i Carme Portaceli, els dramaturgs, saben que corrien el risc de ser tractats d'imprudents i d'irrespectuosos, però tot i així han elevat el nivell del clàssic català. I no els ho agraïrem mai prou.

La trama s'ha basat molt més en la novel·la original del 1907, que no pas en l'obra de teatre posterior, estrenada el 1917 al Teatre Victòria. I, a més, esclar, adaptant-la com s'ha adaptat al període del 1923 al 1975, s'han hagut de crear unes escenes de traspàs que fan de suport de les accions més importants.

Aquesta transgressió, doncs, dota la nova versió d'una frescor i una contemporaneïtat que li és molt favorable. A més, el to, potser no del tot esperpèntic, però sí de comèdia brechtiana, de

cabaret, d'opereta còmica —s'hi balla, s'hi canta, s'hi estripa tot el que es pot estripar— en fa una versió antològica que no decep ningú.

Boris Ruiz, l'avi Ramon de La Puntu-

al, aporta la seva manera de fer a l'escenari, després d'algunes temporades amb la companyia del Teatre Romea. Manel Barceló, el senyor Ramon, es mou tan seriosament correcte darrere el taulell com despulat de prejudicis davant de teló i desinhibit del tot des de l'altre món —una opció espiritista que manté a l'escenari vius i morts per conservar l'esperit del calaix i la memòria del país, des de l'anarquista, a l'obrer i el patró—. David Bagés, senyor Esteve o Estevet, marca una altra fita de la seva ja llarga trajectòria teatral i, pel protagonisme que té —degudament perfilat en botiguer estàndard per la

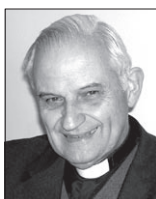
dramatúrgia actual—, es converteix en el puntal de tota la trama i per això no pot defallir en cap moment i dona el relleu i l'evolució que requereix al personatge, des de la infància fins a l'adolescència, la maduresa i la vellesa. Llorenç González, l'artista vocacional i l'últim plançó de La Puntual, força el pistó quan l'obra entra finalment en l'espiral de, si no tragèdia, sí que de drama familiar i, per extensió, de drama col·lectiu.

Tota la companyia té la sort de comptar amb la creació musical de Dani Nel·lo i la interpretació en directe dels cinc músics, amb l'aportació singular com a cantant del mateix Nel·lo, des del fossat. Una banda sonora que xucla de sintonies arrelades en la tradició, però foses en un conjunt de peces originals que fomenten la modernització del modernisme rusiñolenc.

Paco Azorín ha creat com a escenografia un mur gegant de prestatgeries de calaixons que es giren en rodó per transformar-se en una pantalla on es projecten imatges històriques, o per deixar veure la pintura esquerdada de les parets, símbol de la decadència que cau sobre la merceria de La Puntual i, de rebot, sobre la classe botiguera que representa. Gràcies a una cinta corredora, els personatges desfilen en diferents escenes, en una mena de pim, pam, pum de barraca de fira. Carme Portaceli ha fet un treball de direcció meritori. *L'auca* està servida i ben servida.

© David Ruano

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'estàtua més antiga del món

Com que l'arqueologia també es considera ciència (és la que ve després de la paleontologia) i acaba de datar-se una escultura trobada a Jordània que té totes les garanties de ser la més antiga del món, crec que no desplaurà als nostres lectors que parli avui d'aquest tema arqueològic. L'estatueteta en qüestió és la que es mostra a l'exposició «Giordania. Crocevia di populi e di culture» (Jordània. Encreuament de pobles i de cultures) que del 23 d'octubre fins al 31 de gener ha estat oberta a les sales de les banderes del Palau del Quirinal de Roma. S'hi exhibeixen més de 60 obres mestres de les diverses fases de la història d'aquella regió des del neolític fins als temps de l'imperi otomà.

Des del període paleolític ja estava habitada tota la part que ara pertany a Jordània i a Israel (consta pels utensilis de caça que s'hi han trobat) però al neolític és quan hi hagué un notable desenvolupament de cultura. I la peça més interessant d'aquesta època és la que hem dit: una estàtua de 84 cm d'alçada que s'ha pogut datar del segle VIII abans de l'era cristiana. Va ser trobada en les excavacions que es feren entre 1983 i 1985 al lloc anomenat 'Ayn Ghazal, no gaire lluny d'Amman. Podria ser que

l'estatueteta, com les altres trenta-una semblants posteriors, fos dedicada a alguna mena de culte. És formada sobre un esquelet de canya recoberta d'un arrebossament. Té un coll llarg i braços petits i s'hi veuen traces d'haver estat pintada. No tots els arqueòlegs estan d'acord amb la significació cultural i creuen que una millor interpretació és la de representar algun avantpassat per la manera com han estat trobades aquesta i les altres estatuetses que es mostraven com sepultades expressament. També hi ha qui les interpreta com figures mítiques relacionades amb la fertilitat o amb el cicle perenne de les estacions, sense que fossin elles mateixes objectes de culte. Sigui el que es vulgui d'aquestes hipòtesis hem de reconèixer que les troballes d'aquest tipus tenen l'interès humà de fer-nos veure la traça amb què la humanitat d'aquell temps ja treballava les obres d'aquest art primitiu que ens han deixat. Un dels que més ha contribuït a la col·laboració per a les excavacions entre italians i jordans ha estat el franciscà P. Michele Piccirillo, director de l'Institut que el seu orde té allà i que morí el 2008. La seva personalitat és recordada amb respecte i afecte en la mostra d'aquesta exposició del Quirinal.

L'estàtua més antiga del món.

La intimitat de la matèria

35. Partícules estranyes i teoria dels quarks

L'any 1947 va ser el de la descoberta dels tres pions (p^+ , p^- , p^0 , positiu, negatiu i neutre) per part de C. F. Powell, com explicarem al cap. 28. En aquest moment es tenen 14 partícules considerades elementals. Són: fotó, protó (p^+), neutró (n) i electró (e^-), com a fonamentals, i positró (e^+), antiprotó (p^-), antineutró, neutrino, antineutrino, tres pions i dos muons (m^+ , m^- , positiu i negatiu). Només els muons presentaven una dificultat: què hi pinten? Al nucli atòmic no hi ha muons. Totes les altres partícules hi tenien un paper a fer o bé resulten de l'equació de Dirac que postulava l'antimatèria.

Però la dificultat es fa més grossa a partir d'aquesta data: els acceleradors que s'han anat posant en marxa van descobrint més i més partícules «estranyes». Cap a la fi de la dècada dels anys 60 les noves troballes arriben a 21 i ja se'n tenen 35 en total. D'aquestes n'hi ha 7 amb les seves antipartícules, o sigui un total de 14, que tenen més massa que el protó. Què se'n pot dir? De les restants cinc són del tipus mesons i les dues restants són el neutrino i antineutrino corresponents als muons.

Primera interpretació d'aquestes noves partícules

El nom de *barions* (de *barys*, en grec, que vol dir pesant) és el que s'acordà de donar a totes les partícules que tinguin una massa igual o més gran que la dels protons o neutrons (que també s'anomenen globalment *nucleons*, per formar el nucli atòmic). Els 14 nous barions que es tenien el 1970 són: L^0 , S^+ , S^- , S^0 , X^0 , X^- , i W^- (o sigui lambda zero, sigma positiva, sigma negativa, sigma zero, ksi zero, ksi negativa i omega negativa, designats amb aquestes lletres gregues en majúscula), i les seves set antipartícules. Els barions tenen espín fraccionari, que és $1/2$ per a tots ells

excepte per a L^0 que és $3/2$.

Les cinc del tipus mesó s'anomenen K^+ , K^- , K -llarg, K -curt (se'n digueren kaons) i h (eta minúscula). Aquestes no posseeixen càrrega elèctrica, no són leptons ni barions (és a dir tenen $L=0$ i $B=0$; L és el nombre leptònic i B el nombre bariònic) i no tenen antipartícula. Tots els mesons tenen espín zero. La massa dels quatre K era més del doble que la dels pions (pels volts de gairebé 500 MeV, mentre que la dels pions no arribava a 140 MeV). La massa d'eta zero encara era més gran: uns 550 MeV.

Pel que fa a interpretar aquestes partícules, dos joves físics, Murray Gell-Mann (1929) a Estats Units i Kasuhiko Nishijima (1926) al Japó el 1953 ja arribaren, independentment, a la conclusió que aquestes noves partícules tenien una propietat que no tenien les ja conegudes. Quin nom posar a aquesta nova magnitud? Com que són *strange particles*, partícules estranyes, es digué *strangeness* (=estranyesa) que és el nom que ha prevalgut, si bé alguns en digueren *hipercàrrega*.

Però Gell-Mann va fer més. Va introduir un *nombre màgic*, és a dir una xifra que indiqués el grau d'estranyesa de la partícula. El seu valor és zero per als pions, neutrons i protons (que no són estranys) però és $1, -1, -2, \dots$ per a les partícules estranyes. I va compondre, a semblança de Mendelèiev, una taula que classificava les partícules en famílies i que n'anunciava de noves possibles. Això ho publicà el 1961 quan encara no s'havia descobert l'omega, que efectivament aparegué en els acceleradors el 1964, amb les característiques que ell havia dit que tindria.

Naixement de la teoria dels «quarks»

El mateix any 1964 Gell-Mann publicava una hipòtesi ben innovadora, com a conseqüència de la seva classificació de les partícules. Per als *mesons* (partícules de massa entre la dels electrons i la dels nucleons) valia el principi de ser compostos de dues subpartícules. Aquestes subpartícules serien quatre: dues que provisionalment (provisionalitat que acabà en definitivitat) anomenà *u* i *d*, inicials d'*up* (amunt) i de *down* (avall), i les dues corresponents antipartícules. El nom que donà a aquests components bàsics de la matèria va ser molt arbitrari: *quarks*, paraula que en anglès (ni en cap altra llengua que sapiguem) no significa res (però que podria haver-la tret d'un llibre, *Finnegan's Wake* de James Joyce, que la fa servir, parlant de tres quarks, en un sentit probablement onomatopèic, «Three quarks for Muster Mark», hi diu). Cada mesó es componia de dos quarks, millor dit d'un quark i un anti-quark. I per als *barions*, la composició seria de tres d'aquestes partícules. El protó seria *uud*, i el neutró *udd*. No cal dir que l'antiprotó i l'antineutró serien compostos dels tres antiquarks corresponents.

I de les partícules estranyes què? No n'hi ha prou amb el nombre d'estranyesa amb els quarks *s* i *d* i els seus dos anti, cal afegir un altre quark de massa superior a la d'*u* i *d*. En dirim quark *s* (inicial de *strange*). Amb aquest nou component totes les partícules més pesades que els nucleons ja tenen explicació. Per exemple la lambda zero resulta ser *uds* i l'omega negativa, prevista per Gell-Mann abans de ser descoberta, resultà ser, com deia ell, *sss*. I també els mesons estranys, els dos K i l'eta, amb un *s* o un *anti-s* unit a un *d* o *u*, o amb els seus *anti* resulta que

tenen una explicació correcta, i fins i tot comprovada més tard.

Per completar la notícia històrica hem d'afegir aquí que la idea de ser uns compostos de partícules veritablement elementals, tant els nucleons com els mesons, també la va tenir un altre físic americà, treballant a Europa al CERN de Ginebra. Es deia George Zweig, i el mateix any de 1964 va deduir i exposar que l'explicació de posar tres subpartícules fonamentals, que ell anomenà *aces* (o sigui asos, nom que no ha perdurat) podia explicar ben bé l'existència i composició de les partícules conegudes aleshores. Però no tingué l'èxit de Gell-Mann, encara que sí el mateix mèrit. El premi Nobel de Física de 1969 se l'endugué el de Califòrnia i no ell.

Tenim, doncs, que la teoria dels quarks resolvia ben bé quina era la composició de gairebé totes les partícules conegudes fins aquell moment, i fins al 1974. Per exemple, es veié que les quatre partícules «delta majúscula» eren *uuu*, *uud*, *udd* i *ddd* (amb els espins tots en el mateix sentit, mentre que el protó, que és *uud* té un espín en sentit contrari als altres dos, com també el neutró que és *udd*). Restava sense explicació la composició dels muons. Però s'hi trobà una sortida molt diferent: no eren partícules compostes, sinó que eren en tot com els electrons amb les mateixes propietats excepte la massa i per aquesta diferència respecte dels electrons s'havia de considerar que formaven una segona família de la classe de partícules que ara s'anomenaran *leptons* (del grec *leptós*, que vol dir lleuger) per ser de massa molt inferior als *barions* (o partícules pesades). Els electrons i positrons amb els «seus» neutrinos hi constitueixen la primera família. Però encara vindrien més sorpreses. Els acceleradors cada vegada més potents anaven mostrant noves partícules. La història no s'ha acabat.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

HISTORIAS DE SAN VALENTÍN **

Director: Garry Marshall.
 Guionista: Katherine Fugate.
 Intèrprets: Shirley MacLaine, Julia Roberts, Anne Hathaway, Héctor Elizondo, Jessica Alba, Kathy Bates, Jessica Biel, Bradley Cooper.
 Gènere: comèdia romàntica.
 Estats Units, color, 2010. 125 minuts.
 Públic recomanable: adults.

Nova història sobre encreuament d'històries i personatges, ara, a l'entorn de la festa de Sant Valentí. Un jove que arrenca el dia demanant a la seva nòvia que s'hi casi, una noia que estima un enfeinat metge divorciat, un matrimoni madur que té cura del seu nét solitari enamorat en secret, un esportista en crisi professional i/o personal, una solitària publicista que odia el 14 de febrer i algunes microhistòries més en la mateixa línia de retrat mosaic del suposat amor a totes les seves cares i facetes.

Marshall, un expert en el gènere (*Princesa por sorpresa*, *Novia a la fuga* o *Pretty*

woman) més pel temps dedicat que pels resultats obtinguts, i Fugate (*El príncipe y yo* o *Carolina*), en la línia de Marshall, pretenen crear un cromó de picar amb el qual jugar la carta de la taquilla en el mes de febrer.

La veritat és que el cromó sí que surt, però és un cromó publicitari, una mena de retrat de cartró pedra sobre suposats sentiments i imatges retocades del que és l'amor i fins i tot l'amistat. No és que no hi hagi alguns encerts en el guió o en el càsting, que n'hi ha (sobretot en els actors veterans), però el conjunt és tan prefabricat, tan políticament correcte i tan predictable, tot i que no ho vol ser, que és un producte més de sèrie decebedor.

Humor: 1; acció: 2; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

ARTHUR Y LA VENGANZA DE MALTAZARD **

Director: Luc Besson.
 Guionistes: Luc Besson i Céline Garcia.
 Intèrprets: Freddie Highmore, Mia Farrow, Robert Stanton, Penny Balfour, Ron Crawford, Matthew Gonder.
 Gènere: animació.
 França, color, 2009. 93 minuts.
 Públic recomanable: nens.

Després de complir-se els deu cicles de lluna necessaris per tornar al món dels *minimoys*, Arthur està desitjant tornar a veure Selenia en una festa que se celebrarà en honor seu aquella mateixa nit. Tot sembla que va bé fins que Arthur rep un missatge d'ajuda en un granet d'arròs.

Arthur y la venganza de Maltazard és la segona entrega de la trilogia dels *minimoys*. La cinta presenta una bona producció i gran qualitat tècnica i sorprèn amb els efectes especials. En la versió original, Lou Reed posa la veu al malvat Maltazard. La barreja de tots aquests ingredients hauria de donar un bon resultat, però queda força deslluït a causa de la pobresa del guió. La història dels *minimoys* està concebuda per ser una trilogia i aquesta segona part ha resultat una transició d'una aventura a una altra. Tot i que la pel·lícula enganxa, perquè està ben feta, explica poques coses i això acaba per avorir.

Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

HUÉRFANA **

Director: Jaume Collet-Serra.
 Guionista: David Leslie Johnson.
 Intèrprets: Vera Farmiga, Peter Sarsgaard, Isabell Fuhrman, CCH Pounder, Jimmy Bennett.
 Gènere: terror.
 Estats Units-Canadà-Alemanya-França, color, 2009. 123 minuts. / Públic recomanable: adults.

Kate continua atormentada per la pèrdua de la seva filla moments abans de néixer i per alguns problemes personals i matrimonials del passat. Alhora, tant ella com John estan esperançats que l'adopció que duren a terme d'aquí a poc temps sigui una cosa molt positiva per a ells i els seus dos fills. En la primera visita a l'orfenat de la zona, coneixen Esther, una nena de 9 anys molt educada, però una mica especial en la manera de vestir i de relacionar-se.

El llibret de Johnson compta amb ingredients clàssics del gènere, que fa servir com a tòpics, tot i que els vesteix amb elegància i certa peculiaritat formal, sobretot a través del disseny de producció i escenografia. La casa, gran i moderna, allunyada de tot i enmig de la neu; problemes psicològics; orfenats i psiquiàtrics; alguna discapacitat —en aquest cas, auditiva— fruit d'algun accident catastròfic; moviments que no s'escolten i comportaments dobles són part del joc de llums de Collet i companyia.

Joel Silver (per a qui Collet-Serra ja va dirigir *La casa de cera*) i Leonardo DiCaprio són alguns dels productors encarregats de tirar endavant aquest projecte, que cerca aquell públic que vol emocions fortes i misteris truculents.

La factura visual és bona i no té esquerdes, però el guió, tot i que mira de controlar els extrems, cau en moments de ridícul, en part pel misteri morbós que amaga la protagonista i que impregna altres escenes, i que només s'«entén» en la seva revelació final.

Humor: 0; acció: 1; violència: 1,5; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

El món de la televisió

VAYA TROPA **

Diumenge – 21.30 h - Cuatro
 Públic recomanable: adults.

Arturo Valls és al capdavant d'aquesta colla formada per deu actors que representen, a través d'esquetxos humorístics, l'actualitat de la setmana. Cada diumenge a la nit torna a la petita pantalla aquest format, adaptació del seu original basc *Vaya semana*. La paròdia, l'humor, els tòpics espanyols i molts recursos emprats fins al cansament són els ingredients d'aquest espai que es queda a mig camí del que pretén ser. Pot «enganxar» els seguidors de Valls, però, en general, *Vaya tropa* no dona la talla, tenint en compte que l'espectador ha vist molts espais similars amb més personalitat que aquest. Tampoc els guions no escapen de l'humor simple, fàcil i poc subtil.

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

- **ESGLÉSIA PERSEGUIDA.**— Catholic Radio and Television Network, juntament amb Ajuda a l'Església Necessitada, acaben de llançar una pàgina web (www.wherethegodweeps.org) dedicada a les persecucions que pateixen els cristians. Ofereix una àmplia informació sobre la situació de molts països on els cristians pateixen l'exili o l'assassinat, entre altres atacs.

ALTRES BISBATS

- **MISSIONERS COMBONIANS.**— Els Missioners Combonians i les Missioneres Combonianes conviden els joves a participar en una Pasqua missionera, del **31 de març al 4 d'abril**, a Granada. Més informació: P. Juan Sánchez, tel. 914 152 412, sermisionero@combonianos.com, i Gna. Expedita Pérez, tel. 913 002 278, expeditaperez45@yahoo.es.

- **CRISTIANISME.**— Del **29 de juny al 9 de juliol**, curs d'especialista universitari *Los orígenes del cristianismo*, organitzat per la Universitat de Valladolid i l'Estudi Teològic Agustinià. Més informació: www.uva.es/consultas/titulos_propios.php?menu=presentacion&idcurso=09193.

BARCELONA

- **CAPUTXINS DE SARRIÀ.**— El **18 de febrer**, a les 21.30, trobada de reflexió cristiana sobre *L'avortament en la ment del cristià. La seva legislació i els cristians*, a càrrec de Gaspar Mora.
- **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **19 de febrer**, a les 20.00, Escola de la Paraula (Lc 4,1-13) a la capella de Guadalupe (c/ Comtessa de Sobradiel, 5 – Barcelona).
- **PASTORAL UNIVERSITÀRIA.**— El **19 de febrer** s'inicia el curs *Ser un mateix i viure en llibertat*, que tindrà lloc al monestir de la Immaculada Concepció de les Carmelites Descalces de Mataró.

En aquesta primera sessió Llorenç Segalés, monjo cistercenc, parlarà sobre el camí de la humilitat a sant Benet. Més informació: tel. 934 876 363, laura@dpuniversitaria.org.

- **BONAIGUA.**— El **20 de febrer**, a les 12.00, Aula de Teologia a l'oratori de Santa Maria de Bonaigua. Joan Costa, doctor en Teologia i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, parlarà sobre «*Amor en la veritat*» com a fonament de la doctrina social de l'Església. C/ Jiménez Iglesias, 1 – Barcelona, tel. 932 049 551, www.bonaigua.net.

- **LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES.**— El **20 de febrer**, a les 12.00, missa extraordinària d'acció de gràcies; el **21**, a les 17.00, assemblea general i festa en honor de les persones residents. C/ Trafalgar, 39, 5è – Barcelona, tel. 932 681 867, fax 932 684 356, apmiralles@telefonica.net, www.residenciapmiralles.org.

- **RECÉS.**— El **21 de febrer**, de 10.15 a 17.00, recés de religioses al col·legi dels pares jesuïtes de Sarrià (c/ Carasco i Formiguera, 22 – Barcelona), dirigit per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 10.30, el **21 de febrer**, *Scapulis suis* de Palestrina (ofertori) i *Angelis suis* de M. Haydn (comunió).

- **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió), dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. La propera sessió serà el **22 de febrer**, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552.

- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **22 de febrer**, a les 19.00, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Maruja Moragas, professora de l'IESE. C/ València, 244, 1r – Barcelona.

- **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Cicle de conferències sobre «La intimitat de la matèria», a càrrec de Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la

Natura a la Facultat de Filosofia de la URL). El **23 de febrer**, a les 18.30, parlarà sobre *Com actuen les quatre forces de la natura*. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

- **CASAL LOIOLA.**— El **23 de febrer**, a les 19.30, dansa contemplativa amb Victoria Hernández; el **25**, a les 21.00, conferència i pregària sobre *Judaisme amb Jai*; a les 21.30, *Què passà de Cafarnaüm a Jerusalem?*, conversa amb Teodor Suau, autor del llibre del mateix títol. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 434, info@casaloiola.org.

- **FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER.**— El **24 de febrer**, de 18.30 a 21.00, Jaume Patuel (pedagog i psicoanalista) tractarà el tema *El sentiment de culpa a través de casos clínics*. Més informació: tel. 934 340 001.

- **MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA.**— El **25 de febrer**, a les 19.00, taula rodona sobre *Present i futur de les colònies industrials*. Pl. Pau Vila, 3 – Barcelona, tel. 932 254 700, www.mhcat.cat.

- **FUNDACIÓ CLARET.**— Convida a participar en el «Triàleg interreligiós en la tenda d'Abraham», per analitzar la figura d'aquest patriarca des de la perspectiva jueva, cristiana i musulmana. La segona sessió serà el **25 de febrer**, a les 19.30, amb una conferència d'Ignasi Ricart (professor de Bíblia de la Facultat de Teologia de Catalunya) sobre *Abraham segons el NT*. Serà a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona.

- **ESCOLA DE PREGÀRIA PER A JOVES.**— El **25 de febrer**, a les 20.00, a la catedral de Barcelona, amb el cardenal Lluís Martínez Sistach.

- **SANTUARI DE POMPEIA.**— El **25 de febrer**, a les 20.00, a la sala Sant Francesc, Mn. Martí Bonet parlarà sobre *Context religiós i eclesial de principis del segle XX*. Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.

- **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **25 de febrer**, a les 20.00, trobada sobre la pregària. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

- **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS.**— El **25 de febrer**, conferència de Nuria Chinchilla (professora de l'IESE) sobre *La família, transmissora de la fe*; el **26**, a les 20.00, via crucis dialogat amb els malalts; el **27**, a les 19.00, vespres i meditació sobre *L'engany de les temptacions*. C/ Balmes, 78 – Barcelona, tel. 932 152 730.

SANTUARI DE MONTSERRAT

ESCOLANIA.— El **27 de febrer**, a partir de les 10.00, l'Escolania celebra la cinquena jornada anual de portes obertes. Cal confirmar l'assistència: tel. 938 777 767.

- **CASA AMÈRICA CATALUNYA.**— El **26 de febrer**, a les 19.00, presentació dels documentals *Al más allá* (de Lourdes Portillo) i *Al otro lado* (de Natalia Almada), sobre el narcotràfic i la migració. Casa Amèrica Catalunya, c/ Còrrega, 299, entresol – Barcelona.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El **26 de febrer**, a les 19.30, conferència sobre *El misteri de Déu que es revela en el seguiment de Jesús*, amb Joan-Carles Elvira, monjo de Montserrat. C/ Anglí, 55 – Barcelona, tel. 932 038 915, st.perepuel.les@teleline.es, www.benedictinescat.com/StPere.

- **FRATERNITAT DE SANT ANTONI DE PÀDUA.**— El **27 de febrer**, a les 17.30, sessió sobre *Francesc d'Assís i l'Església*, amb fra G. Sarapura, o.f.m. Santuari de Sant Antoni de Pàdua, c/ Calaf – Barcelona.

- **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El **28 de febrer**, a les 12.00, *La veu del món. Imaginació sonora: la màgia de la veu*, per a nens i nenes a partir de 4 anys, al Petit Palau. Més informació: tel. 902 442 882.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El **28 de febrer**, a les 18.00, concert de la coral Sant Cugat del cmsc. Dirigeix: Tomeu Quetgles. Música polifònica. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

- **BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ.**— Conferències quaresmals el **28 de febrer**, *El prevere, amic de Crist i pastor del poble* (Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona), i el **7 de març**, *¿Por qué creo?* (Vittorio Messori, periodista i escriptor italià). Les conferències seran a les 19.00; a les 20.00, vespres solemnes; a les 20.30, eucaristia. Possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació. Hi haurà servei de guarderia. C/ Aragó, 299 – Barcelona, tel. 934 576 552, www.concepciobcn.com.

- **PASTORAL FAMILIAR.**— El **6 de març**, de 10.00 a 14.00, recés organitzat per la Delegació de Pastoral Familiar amb el tema *Renovem la nostra vida conjugal*, dirigit per Mn. Gaspar Mora i Mn. Manuel Claret. Per a més informació: tel. 934 538 659, familia@arconet.es.

- **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— L'**11 i 18 de març**, a les 19.00, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, i el P. Enric Puig, director de la Fundació d'Escoles Cristianes, faran el curs *La fe a l'interior de la família: afer privat o comunitari?* Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 3r – Barcelona, tel. 933 174 858, cep@cepastorals.cat.

- **TIBIDABO.**— Els **dissabtes**, d'11.00 a 12.00, grups de reflexió de la Bíblia. Més informació: tel. 934 175 686.

知者不博
善者不辯
信言不美
信言不美
美言不信
知者不博
博者不知
善者不辯
辯者不善

Les paraules veraces no són formoses.
Les paraules formoses no són veraces.
El que és bo no és eloqüent.
El que és eloqüent no és bo.
El savi no és cap erudit.
L'erudit no és cap savi.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Dissabte 20 de febrer,
a les 18.30 h, tertúlia.
Diumenge 21,
a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones
a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ISABEL RODRÍGUEZ VILA, FOTÒGRAFA, INFERMERA I AUTORA DE «GOUNDI. UNAS VACACIONES DIFERENTES»

«Hauríem d'ajudar el proïsme per obligació natural»

Samuel Gutiérrez

Mario Ubach i Isabel Rodríguez viuen avui una segona joventut. És la conseqüència de gairebé vint anys de cooperació a Àfrica, concretament a Goundi, al sud del Txad, on ja se senten part d'una gran família. El 2003 van constituir l'associació Missió i Desenvolupament per a Goundi (www.misionydesarrolloparagoundi.com), vinculada als Jesuïtes de Catalunya. La seva història, narrada en primera persona sota la mirada femenina, acaba de ser publicada per Plataforma Editorial: *Goundi. Unas vacaciones diferentes*.

Què la va dur al Txad fa gairebé 20 anys per viure unes «vacances diferents»?

L'any 1991 el meu marit, que és metge, i jo, que llavors exercia com a fotògrafa, vam viatjar per primer cop a Àfrica per col·laborar amb una missió carmelita al Congo. Volíem respondre així a un somni que compartíem des que érem nòvios però que mai no havíem pogut fer realitat. L'any següent, després d'una experiència molt enriquidora, pensàvem tornar al Congo, però les revoltes al país ho van desaconsellar. Com que ja havíem organitzat les nostres vacances, ens vam adreçar a Intermón per oferir-nos a col·laborar en algun projecte de cooperació. Allà vam conèixer un jesuïta que cercava un cirurgià per substituir durant dos mesos el P. Francesc Cortadellas, que va exercir des de fa molts anys com a metge en un hospital de Goundi, al sud del Txad. Ens vam implicar així en una història que ens ha marcat profundament. Des de llavors, no hem deixat d'anar dos mesos cada dos anys a aquest país africà. Durant l'any, a més, ens dediquem a cercar recursos per ajudar-los. Ens hi hem enganxat. Ja són part de la nostra família.

En què consisteix la missió amb la qual col·laboren?

És un hospital fundat pel P. Gherardi fa més de 50 anys i que ha anat creixent progressivament. Actualment és tot un referent a la zona. Consta de moltes especialitats, amb cooperants que hi van durant l'any, i fins i tot amb una escola d'infermeria. També ens hem involucrat molt en la posada en marxa d'una facultat de Medicina, perquè creiem que el futur de l'hospital i del sistema sanitari del país passa per la formació de metges autòctons. Des de fa un temps, hem aconseguit que desenes d'estudiants txadians siguin apadrinats per famílies catalanes.

Com va passar vostè de fotògrafa a infermera?

A Àfrica, després d'experimentar que m'atreia molt la cooperació, vaig veure clar que m'havia de formar en infermeria per poder ajudar més eficaçment el meu marit i ser més útil.

Què té Àfrica que tant atrau?

És tan diferent! Aquests colors tan contrastats, el vermell de la terra, la llum, els vestits, la nitidesa i la puresa de l'atmosfera... Com a fotògrafa Àfrica és apassionant! Però per sobre

de tot això hi ha la seva gent, els africans, sempre feliços, amb un somriure als llavis malgrat les dificultats de la vida. D'altra banda, també t'enganya la vida de cooperació. Coneixes gent esplèndida, sobretot els missioners, amb una feina admirable i amb enormes quilos de paciència. A la missió treballes moltíssim, però no suposa cap sacrifici. En el temps lliure m'agrada passejar per les plantes de l'hospital i jugar amb els nens i els adults. També aprofito per estar amb les monges de l'hospital. Percebo que la meua presència també és un gran suport per a elles, perquè els dona una mica de frescor.

Segur que els deuen haver preguntat molts cops la raó d'aquest compromís tan radical...

Un cop descobreixes aquest món tan mancat de tot, t'hi aboques. Només per humanitat, ho hem de fer. No ajudar-los seria trair-nos a nosaltres mateixos. Els que tenim recursos hauríem d'ajudar el proïsme per obligació natural. El meu marit i jo ho hem tingut tot, vivim feliços el nostre matrimoni amb la il·lusió del primer dia, i aquest lliurament als altres ens enriqueix molt.

Pensant-ho millor

José Delicado Baeza
Arquebisbe emèrit de Valladolid

La infància espiritual

Està formada per aquestes dues notes fonamentals i necessàriament complementàries: la pobresa-humilitat i la consciència de la paternitat de Déu amb una confiança sense límits. Des de l'Antic Testament ja s'insinua, però és sobretot el Fill encarnat qui la manifesta. Davant la invitació de Jesús de fer-se com infants per experimentar l'amor de Déu i entrar al Regne, els autosuficients es resisteixen: impossible! Però, Ell insisteix: «Allò que és impossible als homes, és possible a Déu.»

Davant d'aquesta revelació desconcertant, personatges famosos han aixecat bandera d'oposició: F. Nietzsche, diu que aquest Déu que ho veu tot ha de morir. «Sempre em veia: jo m'havia de venjar d'un testimoni com aquest o morir jo. El Déu que ho veia tot, fins i tot l'home, aquest Déu havia de morir», escriu a *Així va parlar Zaratustra*. Una cosa semblant confessa Sartre: Quan era infant i jugava amb uns llumins va cremar una catifa. Va sentir la mirada de Déu a l'interior del seu cap i a les seves mans. Era com un blanc viu. Aleshores s'indigna, es remou i blasfema. «No em va tornar a mirar més», afegeix. Però aquest no és el Déu de la revelació cristiana. Cal recordar allò que Jesús va demanar al Pare pels que el crucificaven i l'injuriaven: «Pare, perdona'ls, que no saben el que fan.»

A través de la reflexió filosòfica i les experiències psicològiques, escriptors no necessàriament cristians descobreixen el valor de la humilitat: E. Fromm escriu: «La facultat de pensar objectivament és la raó; l'actitud emocional que correspon a la raó és la humilitat. Ser objectiu, utilitzar la pròpia raó, només és possible si s'ha aconseguit una actitud d'humilitat, si s'ha emergit dels somnis d'omniscència i omnipotència de la infància.» I K. Jung observa aquests efectes en els seus pacients, perquè patien el que es podria definir com una manca d'humilitat, i no es guarien si no acceptaven amb realisme una realitat més gran que ells: la religiosa. Realment, la fe cristiana ens recorda que la humilitat i l'objectivitat són indivisibles com ho és l'amor. Sant Pau confessa humilment, però amb una fortalesa intrèpida, perquè es recolza en la gràcia de Déu: «Em gloriaré sobretot de les meves febleses, perquè reposi sobre meu el poder del Crist.» I aclareix als corintis: «No sigueu criatures en qüestió de seny; sigueu, sí, ben nens, quan es tracti de malícia, però en el seny sigueu homes fets.» És el sentit que confereix Jesús a aquesta icona infantil en l'anunci de l'evangeli com a bona notícia de salvació, perquè aleshores la infància espiritual arriba a la maduresa humana en la fortalesa, la llibertat i l'amor.

Rauxa

En Massagran fa 100 anys

Aquest 2010 el personatge d'en Massagran arriba al segle d'història. Va ser creat l'any 1910, amb guió de Josep Maria Folch i Torres i il·lustracions de Joan Garcia Junceda, i des de llavors s'ha convertit en un dels personatges d'aventures preferit de la infància de Catalunya. L'èxit va fer que als anys vuitanta l'editorial Casals en publicqués uns nous capítols, aquest cop amb text de Ramon Folch i Camarasa, fill de Folch i Torres, i dibuixos de Josep Maria Madorell, que van obtenir una acollida igualment molt bona. La virtut de les aventures d'en Massagran és que no tenen com a finalitat només divertir, sinó que a través de múltiples peripècies intenten transmetre als menuts

un seguit de virtuts de cristianisme i també de civilitat. Tenen, al cap i a la fi, una gran funció educadora. Podríem dir fins i tot que a les famílies en les quals es llegeixen les aventures d'en Massagran trobarem de ben segur un referent ètic compartit. Sovint s'ha comparat en Massagran amb altres personatges d'aventures famosos, però la figura creada per Folch i Torres i Junceda és molt anterior a qualsevol d'aquests i és, indiscutiblement, el degà i fins l'inspirador de tots ells. L'efemèride, doncs, bé es mereix un seguit de celebracions, com les que prepara la Fundació Folch i Torres durant aquest any i que us convidem a seguir properament des de les nostres pàgines.

Eduard Brufau

